

vogelwerkgroep Weerter Kempen

Jaarverslag 2015-2016

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Zonder de onophoudelijke inzet van velen zou het onmogelijk zijn dit rapport te presenteren.

Rapportage : Johan Leurs.
Foto's : Jan Weerens, Joris Verhees,

Dit rapport kan als volgt worden geciteerd
Verslag Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Foto voorpagina Jan Weerens

Inhoudsopgave:

Een woordje vooraf

1/. Het weer in 2015-2016

2/. MUS 2016

3/. Inventarisatie projecten 2016.

3.1/. IJzeren Man, Altweerderheide en Tungelerwallen.

3.2/. Methode

3.3/. Besluit.

3.3.1/. Bossen

3.3.2/. De grootschalige open landbouwgebieden

3.3.3/. Stuifzanden

3.3.4/. Het kleinschalige bebouwde cultuurland

4/. De raamweiden, een historische reconstructie van een opmerkelijk gebied.

4.1/. Inleiding

4.2/. Situering

4.3/. een historisch ecologische reconstructie

4.3.1/. 1777-1992

4.3.2/. 1992-2015

4.3.3/. 2015-2016.

5/. Soortbesprekingen.

Vrouwetje Blauwe kiekendief jagend boven de weiltes aan het Wijffelterbroek Jan Weerens januari 2015.

Een woordje vooraf

Voor iedereen die vogels kijkt in de Weerter Kempen waren 2015 en 2016 bewogen jaren. Het herstellen van de natte natuur op de Kettingdijk en de Raamweiden zorgde voor unieke momenten met vaak ongekende hoogtepunten in onze natuurbeleving. Ook de soorten op doortrek gerelateerd aan natte natuur waren divers en de aantallen nooit gezien hoog.

Er werden een record aantal waarnemingen door gegeven en ingevoerd op Waareming.nl die de coördinator van de vogelwerkgroep van de Weerter Kempen een hele hoop (bureau)werk bezorgde.

Nadat in 2015 met hulp van onze Nederlandse karteerders het Belgische Stramprooierbroek geïnventariseerd was, keerden ze in 2016 terug, en werd de hele stuifzandgordel van de Weerter Kempen, die het IJzeren Man gebied, de Centrale Zandwinning Weert, de Altweerderheide en de Tungelerwallen omvat gebiedsdekkend geïnventariseerd. Daarbuiten werden nog een aantal kleine gebiedjes geïnventariseerd met name het Wisseblôk, de Kettingdijk, Spikke, d'en Oetslaag, de Liëg Hei en het Kwoaj gaat. Op de Raamweiden liep niet alleen een BMP maar werd ook wekelijks geteld.

In 2016 kon een nieuwe broedvogel worden bij geschreven in de Weerter Kempen en er werden maar liefst 5 nieuwe soorten gespot. Op 7 juni 2016 berichtte Cor dat de Slechtvalk op de st Martinustoren in Weert vier jongen had en dat ze op uitvliegen stonden. Bij deze is de Slechtvalk bijgeschreven op het broedvogellijstje van de Weerter Kempen.

Het regende letterlijk nieuwe soorten voor de Weerter Kempen. In 2015 waren het bergfluiters, Lepelaar en de Bonte strandloper, die laatste twee werden ook in 2016 op de Kettingdijk en de Raamweiden waargenomen. Krombekstrandloper, Noordse gele kwikstaart, Roodkeelpieper en Cetti's zanger werden in 2016 voor de eerste keer in de Weerter Kempen genoteerd.

Er was in 2016 een tweede waarneming van Roodpootvalk voor de Weerter Kempen de eerste waarneming dateerde namelijk al uit het begin van de jaren negentienhonderd van de vorige eeuw.

2015 was zonder twijfel "het" jaar van de Kettingdijk, In 2016 kwamen daar de Raamweiden bij. Op de Kettingdijk en de Raamweiden werden voor de Weerter Kempen ongekende hoge aantallen doortrekkende steltlopers en eenden geteld, waaronder voor de Weerter Kempen zeldzame en zelfs nieuwe soorten als Heilige ibis, Zomertaling, Wintertaling, Pijlstaart, Slobeend, Smient, Velduil, Hop, Bontbekplevier, Bonte strandloper, Krombekstrandloper, Kempphaan, Tureluur, IJslandse grutto, Bokje, Regenwulp, Kwartelkoning, Porseleinhoen, Noordse gele kwikstaart, Rietzanger en Cetti's zanger. Deze twee laatste soorten zullen we in de toekomst flink in de gaten moeten houden, hopelijk prijken ze achter enkele jaren ook op de broedvogellijst van de Weerter Kempen.

Na het kanaliseren van de vele doorgegeven waarnemingen kon voor het eerst in de geschiedenis van de Weerter Kempen het trekgedrag van vele soorten eenden en steltlopers in kaart gebracht worden.

1/. Het weer:

2015

Volgens het KNMI beleefde Nederland het droogste voorjaar sinds de weersvoorspellingen begonnen in 1901. Januari was erg nat, met maar enkele vorstprikken. Sneeuw viel sporadisch en was meestal de dag erna alweer verdwenen. Februari was normaal, met temperaturen rond het vriespunt. Maart kende weer hele mooie zonnige lente dagen, maar de meeste waren grauw en vooral (te) koud. Op 30, 31 maart en 1 april 2015 raasde de eerste voorjaarsstorm over de lage landen. Zo een zware storm in de lente is redelijk uniek, de laatste lente-storm dateert trouwens al van 9 maart 2002, dus ruim 13 jaar geleden. April is heel droog met sporadisch een natte en vele mooie voorjaars dagen. Uiteindelijk bleek april 50% warmer te zijn dan een normale aprilmaand. Mei begon met een natte periode met weeral een kleine voorjaarsstorm en bleef grotendeels droog doorspekt met korte hevige buien. Juni was overwegend droog en warm. Juli begon met een hittegolf en bleef ook daarna zwoel en warm, geregeld viel er een korte maar hevige bui. Zaterdag 25 juli 2015 raasde zeer uitzonderlijk een zomerstorm over Nederland. Zo een zomerstorm was sinds het oprichten van het weerinstituut in 1901 nog nooit voorgekomen. De herfst behoorde bij de drie warmste vanaf het begin van de weermetingen.

2016

2016 werd het warmste jaar ooit maar 2016 had ook het natste voorjaar ooit. Januari 2016 was erg nat met maar één enkele vorstpiek met temperaturen tot -6°C . In februari 2016 wisselden erg natte periodes met een stormachtig karakter en rukwinden tot 65 km/h af met korte vorstpiekjes met vorst tot $-2,5^{\circ}\text{C}$. De kleine vorstpiekjes hielden stand tot midden maart, in combinatie met grauw koud nat weer dat afwisselde met zeer mooi open maar vooral koud voorjaarsweer. Na het verdwijnen van de vorst steeg de dagtemperatuur tot 8°C , natte regenachtige dagen werden afgewisseld met enkele zeer mooie zonnige al warme lente dagen. De eerste weken van april kenmerkten zich door vele mooie zonnige vaak al warme dagen, het kwik steeg soms al tot 20°C . Maar regenachtige grauwe dagen met zelfs hagelbuien waren ook van de partij. De tweede helft van april was echter veel te koud en kenmerkte zich door vele korte maar hevige regen, hagel of sneeuwbutjes, die aanhielden tot de in eerste weken van mei. Mei was koud en nat met maar enkele warme zonnige dagen waar temperaturen tot 20°C werden genoteerd. Dat mei weer liep uit tot in begin juni. Juni kenmerkte zich door het voorkomen van vele hele zware hitte onweders waarbij enorme hoeveelheden neerslag op zeer korte tijd vielen, die op verschillende plaatsen in Limburg voor wateroverlast zorgden. Het werd de vijfde natste juni vanaf de start van de metingen van het KNMI in 1937. Vanaf juli werd het langzaam mooi weer, al bleven de natte dagen pertinent aanwezig. Half augustus begon de zomer pas goed met verschillende hitte golven die duurde tot half september. September was de warmste september ooit, er sneuvelde bijna dagelijks een warmterecord in september 2016. Oktober daar en tegen was dan weer een van de koudste. Het was nochtans een maand met vele mooie zonnige dagen, het waren de koude nachten die de gemiddelde temperaturen omlaag trokken. November was somber van begin tot einde, november begon en eindigde met een mooie koude zonnige vriesperiode. In december wisselden soms venijnige maar korte vriesprikken af met even korte sombere grauwe meestal natte periodes. Vanaf half december namen de vorstprikken stormenderhand toe,

2/. MUS 2016:

In 2016 werd er in navolging op 2014 een MUS (Meetnet Urbane Soorten) in de dorpen Stramproy en Altweerderheide gelopen.

soort	Stramproy 2016	Altweerderheide 2016		
Heggemus	>20	5		
Houtduif	>35	7		
Holenduif	5	0		
Turkse tortel	>7	1		
Grote bonte specht	1	0		
Gierzwaluw	18-20	//		
Zwarte roodstaart	5	0		
Gekraagde roodstaart	1	0		
Boomkruiper	3	0		
Huismus	>75	20		
Gaai	1	0		
Ekster	4	1		
Kauw	82	9		
Zwarte kraai	4	0		
Groenling	>20	2		
Putter	1-2	0		

3/. Inventarisatie projecten 2016:

- * E. Broens, L. Dassen, Kunnen en J. Weerens, 2016: IJzeren Man gebied.
- * E. Broens, L. C. Caris, Dassen, Kunnen en J. Weerens, 2016: Centrale Zandwinning Weert.
- * Leurs J., 2016: Tungelerwallen.
- * Leurs J., 2016: Altweerderheide.
- * Faassen R. J. Leurs, G. Pleunis & S. Pleunis, 2016: d'en Oetslaag, Liëg Hei, Kwaoj gaat, Wisseblök, Kettingdijk en Spikke.
- * Leurs J. en T. Tillemans 2016: de Raamweiden.

3.1/. IJzeren Man, Altweerderheide & Tungelerwallen:

In 2016 werd de hele stuifzandgordel gelegen in het centrum van de Weerter Kempen geïnventariseerd op broedvogels. Het onderzoeksgebied omvat het IJzeren Man gebied, de Centrale zandwinning Weert, de Altweerderheide en de Tungelerwallen. Buiten de bosgebieden werd ook veel aandacht besteed aan het tussenliggende kleinschalige halfopen cultuurland dat de bosgebieden IJzeren Man en Altweerderheide met elkaar verbindt. Dit kleinschalige landschap ten zuid westen van Weert gelegen wordt heden ten dage door de gemeente Weert geroemd. Dit kleinschalige landschap werd al in al zijn pracht en praal in 1946 door de heer Van Schaik treffend beschreven: “Toch is hier bij Weert op korten afstand wel een mooi landschap te vinden, vooral wanneer men maar het zuiden of het westen gaat, waar men dan geleidelijk in gebieden van grooten bosrijkdom komt, die langs de provinciale grens Weert als een krans omgeven. Het zijn lage moerassige en hoge droge terreinen, vlakten en bosschen, waardoor men uren lang dwalen kan en waarvoor men vele dagen nodig heeft om ze eenigermate in hun rijkdom van natuurschatten te leeren kennen”.

3.2/. Methode.

Er is geïnventariseerd volgens de uitgebreide territoriumkartering conform de richtlijnen van Sovon (van Dijk 2004). Bijgevolg gelden de gevonden territoria als maat voor het aantal broedparen, zoals beschreven in de handleiding (van Dijk & Boele 2011). Voor elk gebied zijn minstens 8 ochtenduitstappen tussen februari en juni gedaan, aangevuld met een avond- en een nacht uitstap. Enkel voor avond en nacht actieve soorten als Waterral, Bosuil en Nachtzwaluw werd gebruik gemaakt van geluidsapparatuur. Alle gegevens zijn op kaarten van 1:5000 ingetekend waarna ze thuis per soort op gebiedskaarten werden overgenomen. De Territoria en de broedzekerheidscodes werden geïnterpreteerd volgens de criteria van de BMP-handleiding (van Dijk 2004).

3.3/. Besluit BMP 2016:

In het geïnventariseerde gebied, de hele stuifzandgordel centraal gelegen in de Weerter Kempen werden 83 broedvogels opgetekend waaronder 14 rode lijst soorten. Omdat het IJzeren Man gebied en de Altweerderheide in het verleden alleen door de provinciale karteerders geïnventariseerd werden mee geïnventariseerd (*) van Noorden 1992 en (**) van Noorden 2006 en de Tungelerwallen in 1992, 2002, 2003, 2006, 2009 en 2016 wordt in de overzichtstabellen alleen gebruik gemaakt van de gegevens uit 1992, 2006 en 2016.

3.3.1/. bossen

Populatiedynamiek over 24 jaar (1992-2016) van bosvogels gebonden aan stuifzand-gebieden in de Weerter Kempen

	1992 ^(*)	2006 ^(**)	2016	Populatie dynamiek
Sperwer	4	0	2	afname
Havik	3	2	4	stabiel
Buizerd	4	2	11	toename
Houtsnip	0	0	4	toename
Holenduif	20	10	30	toename
Zomertortel	5	0	1	afname
Bosuil	1	0	7	toename
Ransuil	2	0	1	afname
Zwarte specht	6	5	2	afname
Groene specht	8	8	10	stabiel
Grote bonte specht	26	23	90	Toename
Gekraagde roodstaart	20	8	12	afname
Fluiter	6	0	2	afname
Vuurgoudhaantje	3	0	0	afname
Bonte vliegenvanger	2	15	10	fluctuerend
Grauwe vliegenvanger	5	13	1	afname
Matkop	33	16	17	afname
Kuifmees	62	37	72	toename
Zwarte mees	38	27	24	afname
Boomkruiper	44	53	122	toename
Boomklever	1	11	38	toename
Wielewaal	1	2	4	toename
Kruisbek	0	4	0	fluctuerend
Goudvink	0	0	4	toename
Appelvink	0	1	2	toename

Uit bovenstaande tabel blijkt dat ongeveer de helft van de aan bos gebonden soorten over een periode van net geen 25 jaar een populatie groei laten zien. Het zijn soorten als Buizerd, Houtsnip, Holenduif, Bosuil, Grote bonte specht, Kuifmees, Boomklever en Boomkruiper. De Wielewaal neemt opvallend genoeg toe, de Goudvink en Appelvink zijn nieuwkomers. Het zijn soorten die in andere gebieden van de Weerter Kempen en ook landelijk een populatie groei laten zien. De andere helft, die afneemt bestaat uit soorten die in andere gebieden van de Weerter Kempen en landelijk ook een populatie daling laten zien. Sperwer en Ransuil worden door de dominantie van de Havik uit het bosareaal verdrongen, daar komt voor Ransuil bij dat strenge winters hun populatie stevig kunnen uitdunnen. Zomertortels hebben het moeilijk in hun overwinteringsgebieden en vinden steeds minder foerageermogelijkheden door de steeds sneller veranderde landbouw. Vermoedelijk krimpt de Zwarte spechten populatie in door het verminderde voedselaanbod. Gekraagde roodstaarten herstellen hun populatie vrij snel na het uitvoeren van herstelmaatregelen bestaande uit het open kappen van de bossen en de verboste heide. Fluiters worden tegenwoordig nog maar minimaal gekarteerd. Ze zijn tegenwoordig allemaal te vinden in percelen waarop in 2000 rigoureuus gekapt werd. Het Vuurgoudhaantje verdween al zeer vroeg na de eerste karteringen (van Noorden 1992). Van een mogelijk herstel blijkt in de Weerter Kempen nog geen sprake te zijn. De Grauwe vliegenvanger populatie staat landelijk onder druk, mogelijk is het enige gevonden territorium wat mager. Grauwe vliegenvangers worden nog al eens gemist door de inventariseerders. De Matkop populatie halveert tussen 1992 en 2002. Daarna treedt in de Tungelerwallen en het IJzeren Man gebied een stabilisatie op, op het IJzeren Man gebied wordt uitgeweken naar het Kleinschalige landschap. Op de Altweerderheide heeft de Matkop populatie zich nog niet hersteld, wel werd er bij het enige gevonden territorium broedsucces vastgesteld.

Populatiedynamiek van de Matkop over 24 jaar (1992-2016) in de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen.

Matkop	1992	2002/03	2006	2009	2016
Tungelerwallen	17	9	7	12	10
Altweerderheide	11	?	5	?	1
IJzeren Man	4	?	2	?	5
totaal	32	?	14	?	16

Door habitatverlies (dunnen van de naaldhoutbestanden) ondervinden Zwarte mezen moeilijkheden om hun populatie op peil te houden. De populatie Zwarte mees van de Tungelerwallen herstelt zich pas 15 jaar na het dunnen van de naaldhoutbossen. Op het IJzeren Man gebied en op de Altweerderheide glijdt de populatie nog steeds verder weg. Mogelijk omdat de gebieden kleiner zijn en omdat er geen “oude kern met zwaar naaldhout” aanwezig is waarin de populatie kan overleven zoals op de Tungelerwallen.

Populatiedynamiek van de Zwarte mees over 24 jaar (1992-2016) in de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen.

Zwarte mees	1992	2002/03	2006	2009	2016
Tungelerwallen	17	11	15	9	18
Altweerderheide	13	?	9	?	4
IJzeren Man	5	?	3	?	2
totaal	35	?	27	?	24

3.3.2/. De grootschalige open landbouwgebieden.

Ruim 25 jaar geleden (van Noorden 1992) waren de grootschalige open landbouwgebieden rond en tussen de bosgebieden nog aantrekkelijk voor een groot aantal weidevogels. Door steeds meer en snellere veranderingen in de moderne landbouw zoals nog beter ontwateren, het invoeren van monoculturen en het egaliseren van de steeds grootschaligere percelen waren de populaties van de meest kritische weidevogel soorten als Grutto, Wulp, Patrijs, Veldleeuwerik en Graspieper in 2006 al zo goed als verdwenen. De Veldleeuwerik gaat met 90% achteruit, Scholeksters met 50%, Kwartel is incidenteel broedvogel, Maar de Gele kwikstaart en de Roodborsttapuit laten een lichte populatie groei zien.

Populatie dynamiek over 24 jaar (1992-2016) van de weidevogels in het grootschalige cultuurland rond de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen.

	1992 ^(*)	2006 ^(**)	2016
Patrijs	7	2	0
Kwartel	0	2	0
Scholekster	2	0	1
Grutto	3	0	0
Wulp	1	0	0
Veldleeuwerik	10	2	1
Graspieper	4	0	0
Gele kwikstaart	3	4	5
Roodborsttapuit	2	4	4

3.3.3/. Stuifzanden.

Typische aan stuifzand gebonden soorten als Duinpieper zijn al in het midden van de jaren zestig van de vorige eeuw uit de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen verdwenen. Typische soorten gebonden aan de met vliegdennen begroeide randen van de stuifzanden zoals Boomleeuwerik, Boompieper en Gekraagde roodstaart zijn zo goed als verdwenen of komen marginaal en in zeer kleine aantallen voor. De Nachtzwaluw werd recentelijk en onmiddellijk na het plaggen van enkele percelen terug als broedvogel verwelkomt. Vele zingende Boomleeuweiken boven de Well behoren vermoedelijk tot het verleden. Toch keerden ze net als de Gekraagde roodstaart onmiddellijk na de kleinschalige ingrepen als het open kappen van de heide terug naar hun vroegere broedplaatsen nadat ze er in 2006/09 niet meer vastgesteld werden. Boompiepers daar en tegen reageren niet enthousiast na de beheerwerken

Populatie dynamiek over 24 jaar (1992-2016) van enkele typische soorten gebonden aan stuifzanden en heide in de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen

	<1992	1992	2006	2016
Nachtzwaluw	1-2	0	0	2
Boomleeuwerik	?	3	2	22
Duinpieper	1	0	0	0
Boompieper	?	10	9	4
Gekraagde roodstaart	?	1	0	1
Geelgors	?	4	0	0

3.3.4/. Het kleinschalige bebouwde cultuurland.

Populatiedynamiek over 24 jaar (1992-2016) van enkele soorten uit het kleinschalige cultuurland rond de stuifzand-bosgebieden van de Weerter Kempen.

	1992	2006	2016
Boomvalk	1	1	1
Zomertortel	5	0	1
Groene specht	5	6	9
Grote bonte specht	1	3	19
Kleine bonte specht	1	2	4
Boompieper	5	13	34
Grote lijster	5	0	2
Grasmus	11	9	22
Matkop	8	2	5
Zwarte kraai	?	31	43
Geelgors	14	24	27

Boomvalken gebruiken het kleinschalige landschap alleen maar om hun nest te bouwen, foerageren doen ze voornamelijk elders. In de Weerter Kempen is de Zomertortel echt een soort van het kleinschalige landschap, maar meer nog van boskanten. De teloorgang van dit mooie vogeltje is bijna 100%. Door schaalvergroting in de landbouw en de opkomst van de monoculturen verdwenen de onkruid(zaden) waarop de tortels foerageren. Ook Grote lijsters houden maar marginaal stand in het kleinschalige cultuurland. Ook hun foerageer gebieden verdwenen door de snel veranderende landbouw. De spechten zetten een flinke populatie groei in, evenals de Boompieper, Grasmus, Zwarte kraai en natuurlijk de Geelgors. Zelfs de Matkop veroverd terug een gedeelte van zijn twintig jaar geleden prijs gegeven areaal.

Torenvalk aan het Wijffelterbroek J. Weerens januari 2015

4/. De Raamweiden, historische reconstructie van een opmerkelijk gebied.

De Raamweiden gerestaureerd in april en mei 2015, foto juni 2015

Inleiding:

In 2014 en 2015 vond onder impuls van ARK-Natuurontwikkeling in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur moerasherstel plaats in het westen van de Weerter Kempen. Na een zeer geslaagde herinrichting van de Kettingdijk opgeleverd in april 2014 (Natuur Monumenten) volgde de restauratie van de Raamweiden opgeleverd in mei 2015 (ARK-Natuurontwikkeling).

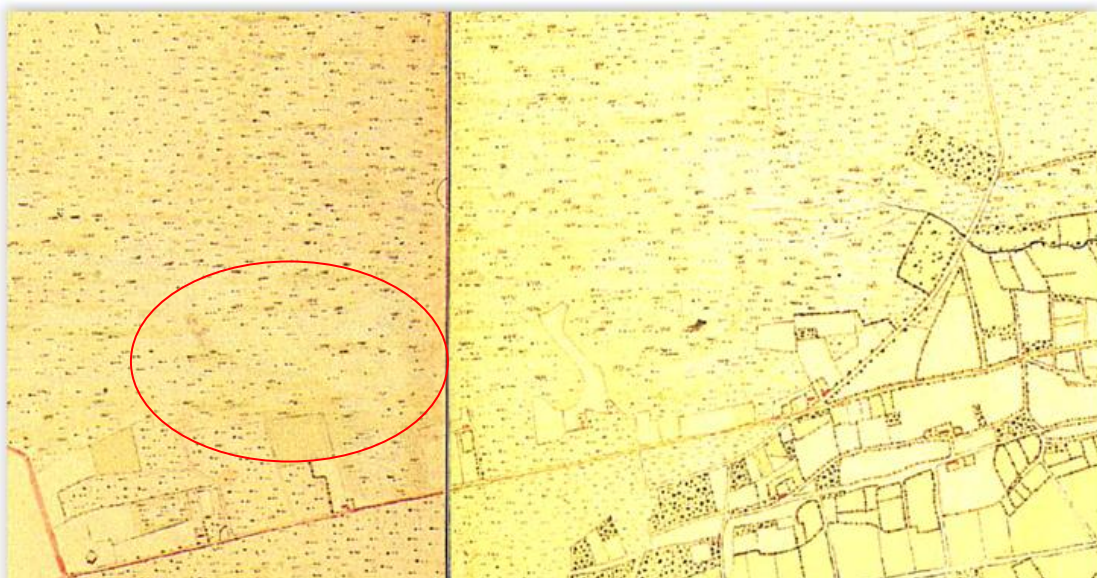
4.1/. Situering:

De Raamweiden liggen ten oosten van het Wijffelterbroek, ten noorden van de Stramproyerheide en ten zuiden van het in 1930 gegraven afwateringskanaal de Raam. De Raamweiden zijn een onderdeel van het grote open cultuurgebied het Wijffelterbroek.

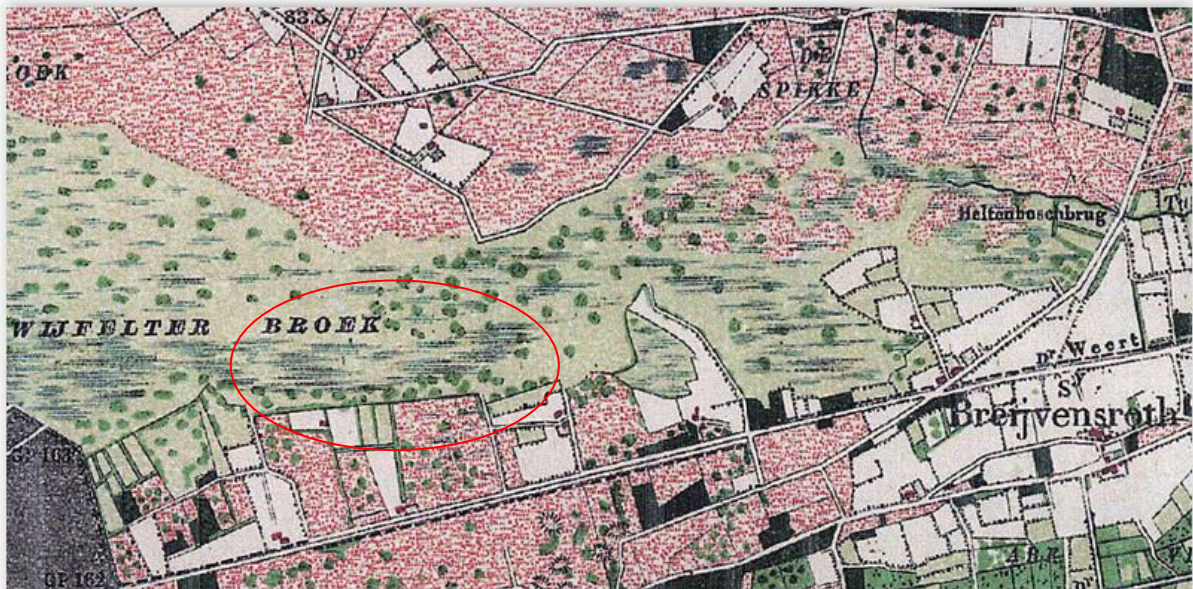
4.2/. Historisch ecologische reconstructie.

4.2.1/. Periode 1777-1992

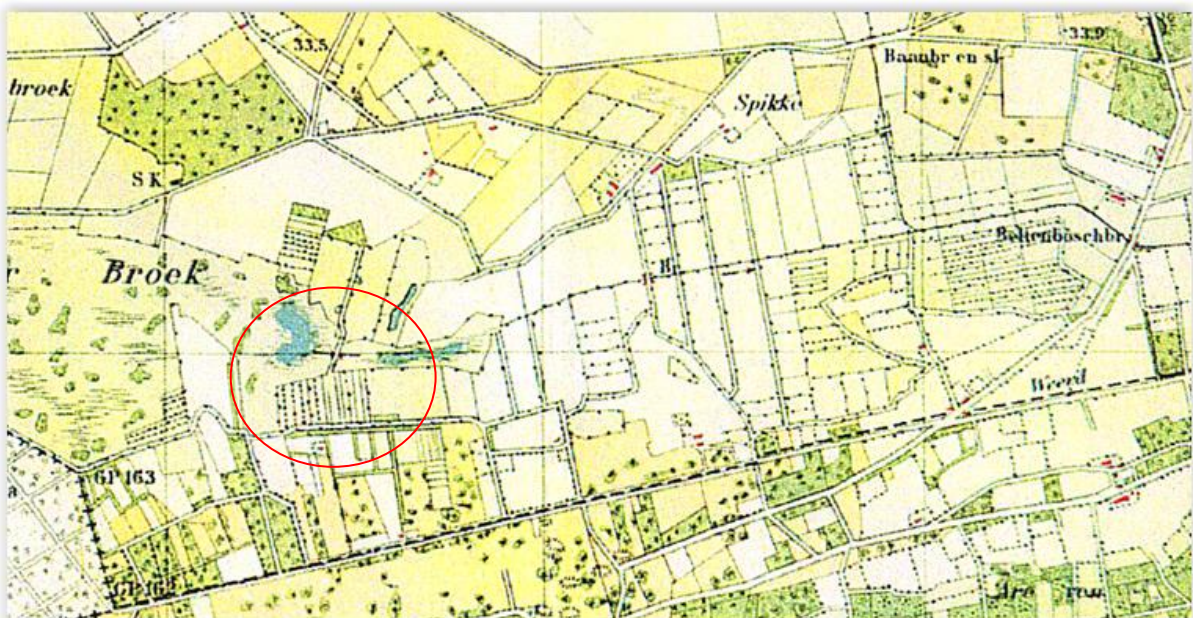
Bij het ter handen nemen van de Historische atlas van graaf de Ferraris 1777, liggen de Raamweiden midden in het dan nog enorme doorstroommoeras het Wijffelterbroek. De Weertbeek en de plaats waar toen de Tungelroyse beek ontsprong dienen als ijkpunten om de juiste ligging van de Raamweiden te bepalen.

De situatie op de kaarten van de Grote Historische Atlas Limburg van 1848 is nauwelijks veranderd. Wel liggen er al enkele kleine ontginningen in het doorstroommoeras welke tegenwoordig op recente kaarten nog steeds goed herkenbaar terug te vinden zijn.

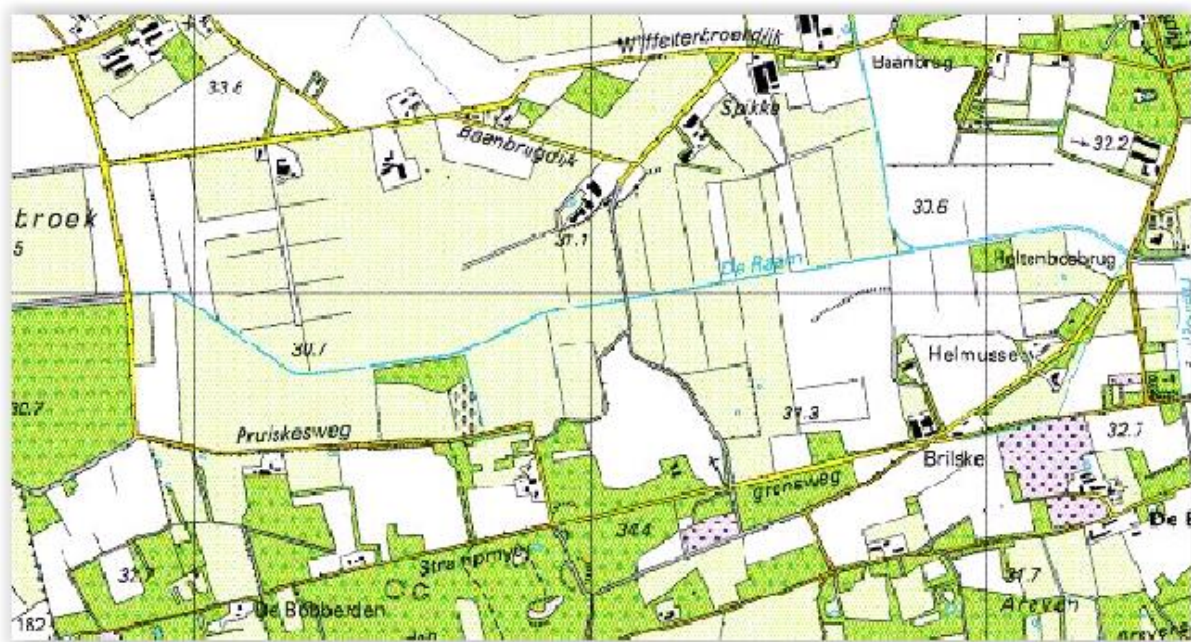
Op de kaarten van 1900 zijn de verder schrijdende ontginningen en de exacte ligging van de Raamweiden zeer goed herkenbaar in het doorstroommoeras aanwezig.

Uit gesprekken met oudere inwoners van Stramproy/Altweeterheide (interview Briels - J. en H. Vandael 2010) weten we dat er tot aan WOII in het Wijffelterbroek kleine langwerpige percelen ontgonnen waren. De perceelgrenzen van deze natte hooilandjes waren met smalle houtwallen van Zwarte els afgeboord. Op de kaart van 1923 zijn deze ontginningen duidelijk zichtbaar aanwezig. Het hele moerasgebied is dan al in cultuur gebracht en bestaat in de laagste delen uit waardevol veenweidengebied. De laagste percelen zijn ingericht als hooilandjes, die omdat ze er zo nat bij lagen niet bemest werden. Deze hooilandjes werden

alleen gemaaid, er was geen na beweiding door vee. Al snel liep de vraag naar hooi terug en door de opkomst van kunstmest werden deze onbemeste weilanden omgevormd naar grasweiden. Door de invoering van kunstmest tegen het einde van de negentiende eeuw kwamen de hooilandjes al snel in ongebruik. De hoger gelegen perceeltjes werden opgehoogd en in gebruik genomen als bouwland. Op de akkertjes werden aardappelen, graan en suikerbieten verbouwd. In 1930 wordt de Raam gegraven, waardoor een betere ontwatering van de vaak waterzieke weilanden mogelijk wordt. Tot de grote ruilverkaveling van 1987 bleven de bouwlandjes intact, daarna werd alles omgevormd tot een grootschalig open weidegebied. Door het verdwijnen van het hoger gelegen bouwland verdwenen ook de wisselende teelten die belangrijk waren voor de typische broedvogels van het bouwland als zijnde Kwartel, Patrijs en Gele en Witte kwikstaart.

4.2.2/. Periode 1992-2015.

Als in 1992 begonnen wordt met het stelselmatig verzamelen van broedvogelgegevens zijn de kleine perceeltjes en hun perceelscheidingen verdwenen en vervangen door grote rechthoekige kavels doorsneden door een netwerk van slootjes. Tussen 1992 en 2006 bestaat het voormalige veenweidegebied uit grote open door grachten ontwaterde weilanden en grasweiden. Door verdere ontwatering en het invoeren van monoculturen liep de kwaliteit van de weilanden sterk terug. In de laagst gelegen delen komen dan nog natte perceeltjes voor waarop Grutto, Wulp, Graspieper, Gele kwikstaart en Veldleuwerik in gezonde populaties voorkwamen. Het Wijffelterbroek behoort dan nog bij de belangrijke weidevogelgebieden van de Weerter Kempen. Vanaf 2006 wordt het gebied omgevormd tot grote eentonige raaigrasakkers, waarin (door een nog betere drainage) ook al enkele percelen met maïs opduiken. De hele weidevogelpopulatie is zo goed als verdwenen. De teloorgang van de weidevogels in het agrarische gedeelte van het Wijffelterbroek wordt mooi geïllustreerd door de lijst van de weidevogelbescherming van 1999 tot en met 2015 (H. Briels)..

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Weidevogel beschermer Harry Briels heeft telgegevens aangeleverd van 15 jaar nesten tellen in het Wijffelterbroek.

	1999	2002	2006	2015
Wilde eend	1	0	0	0
Patrijs	6	4	2	0
Kwartel	2	0	3	0
Fazant	10	8	4	2
Scholekster	5	3	2	2
Kievit	24	34	23	6
Watersnip	10	0	0	0
Grutto	3	3	2	1
Wulp	15	0	0	0
Velduil	1	0	0	0
Veldleeuwerik	4	3	2	1
Gele kwikstaart	2	0	0	0

Historische lijst met broedvogels van de Raamweiden en directe omgeving over een periode van 24 jaar.

Raamweiden	1992*	1994	1998	2000	2001	2005	2006*	2011	2015	2016
Grauwe gans	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1x16
Nijlgans	0	0	0	0	0	0	1	0	X	1x16
Wilde eend	?	?	?	2	?	?	?	>2	0	5
Krakeend	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Zomertaling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Slobeend	0	0	0	1	1	0	0	0	0	3
Buizerd	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
Patrijs	-	?	?	2	?	1	2	1	?	0
Kwartel	-	-	-	1	-	?	-	-	?	0
Porseleinhoen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Meerkoet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Scholekster	2	-	-	1	2	-	1	1	1	1
Kleine plevier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kievit	?	6	6	6	?	>2	?	3	3	8
Grutto	-	1	-	-	-	-	2	-	-	1
Wulp	0	1	1	3	?	1	0	0	0	0
Veldleeuwerik	3	?	?	?	?	1	5	1	0	1
Boomleeuwerik	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
Boompieper	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Graspieper	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1-3
Gele kwikstaart	1	1	?	2	1	?	2	1	?	1-3
Witte kwikstaart	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Blauwborst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Rietzanger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Roodborsttapuit	4	2	2	4	?	?	1	1	1	1
Bosrietzanger	1	?	?	?	?	?	?	1	0	0
Spotvogel	1	?	?	?	?	?	2	0	0	0
Grasmus	7	?	3	?	?	?	1	?	1	2
Wielewaal	0	1	?	1	?	?	1	1	0	0
Kneu	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Geelgors	0	1	1	?	?	?	2	2	1	2

* Gegevens van 1992 en 2016 zijn afkomstig van de eerste en tweede provinciale karteringen: van Noorden 1992 & van Noorden 2006.

4.2.3/. Periode 2015-2016:

In april & mei 2015 werden de Raamweiden heraangelegd (ARK-Natuurontwikkeling), daarvoor werden drainagebuizen verwijderd en werd de bovenste laag vol meststoffen afgegraven. Waar mogelijk werd met voedselarm zand het oude reliëf hersteld door het aanbrengen van droge zandige kopjes. Waar vroeger vennen lagen werd de voedselrijke teelaarde tot op de oude veenbodems afgegraven, zodat het ijzerrijke zuivere kwelwater de vennen weer kan voeden. Al onmiddellijk in 2016 werd de broedvogellijst van de Raamweiden uitgebreid met een aantal voor de Weerter Kempen toch zeer zeldzame broedvogel namelijk de Rietzanger. De lijst met niet broedvogels lijkt wel eindeloos en bezit voor de Weerter Kempen uiterst zeldzame soorten.

Maar waarom worden deze zeldzame soorten nu juist op de Raamweiden en de Kettingdijk gezien? Door het uitvoeren van herstelmaatregelen, het restaureren van de Raamweiden wordt het landschap terug gebracht naar zijn meest oorspronkelijke staat. Daarvoor wordt de voedselrijke teelaarde afgeschraapt tot op de veenbodems. De zo ontstane zand- of veenbodem, nat of droog, kaal of al enigszins begroeid met pioniersvegetatie zijn optimaal habitat voor soorten als Kleine plevier, die zich er als broedvogel dan ook vestigden. Voor steltlopers en eenden op doortocht van of naar de broedgebieden zijn het belangrijke stapstenen die bijna overal in Nederland verdwenen zijn. Ze kunnen er in alle rust op vetten en de nodige krachten opdoen voor ze verder vliegen. Soorten als Waterpieper foerageren op de schaars begroeide hoger gelegen zandkoppen. Door het uitvoeren van herstelmaatregelen aan de Tungelroyse beek (1998-2010) is het debiet van de Raam sterk verminderd. Hierdoor wordt minder kwel afgevangen waardoor tijdens de winter hogere waterstanden mogelijk zijn. In het zomerhalfjaar zal het water verdampen waardoor (hopelijk) de pionier situaties behouden blijven. In de winter zorgt de kwel dat komt van het Kempisch plateau voor aanvoer van mineraalarm ijzerrijk water. Dit water is ruim 100 jaar onderweg voor het als kwel in de Raamweiden opwelt. Hopelijk is de kwelmotor sterk genoeg om permanente pionier situaties te behouden. Op plaatsen waar de kwel niet permanent aan het maaiveld komt is de vegetatieontwikkeling al tot ontwikkeling gekomen. Uiteindelijk zullen de pionier situaties snel begroeien met Biezen, Riet en Wilgen. Voor een gedeelte is dat al gebeurd, de hele natte westelijks arm van de plas is begroeid met Hoge cyperzegge. Op de natte plaatsen zijn Zwarte els en Grauwe & Schietwilg al aangetroffen, op de drogere zandplaten kiemen al spontaan Berken.

Soorten op doortrek of pleisterend op de Raamweiden in 2016.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Dodaars				x			x	x	x	x	x	
Aalscholver								x	x	x		x
Fuut					x							
Geoorde fuut									x			
Gr zilverreiger			x	x				x	x	x	x	x
Blauwe reiger			x	x	x	x		x	x	x		
Zwarte ooievaar								x	x			
Lepelaar								x				
Knobbelzwaan			x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Toendrarietgans												
Kolgans												
Grote Canadese gans			x	x	x		x	x	x	x		
Brandgans				x								
Casarca			x									
Bergeend			x	x	x	x						

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Mandarijneend			x									
Smient	x		x	x	x	x				x		
Wintertaling			x	x		x		x	x		x	
Zomertaling			x	x	x	x	x	x	x			
Pijlstaart		x	x	x								
Slobeend		x	x	x	x			x	x	x		
Tafeleend					x							
Kuifeend			x	x	x	x		x				
Bruine kiekendief								x				
Blauwe kiekendief										x		
Grauwe kiekendief							x					
Smelleken				x								
Slechtvalk		x		x								
Zwarte wouw					x							
Rode wouw			x									
Kraanvogel	x											
Bontbekplevier			x									
Bonte strandloper			x	x								
Witgatje			x	x	x			x	x			
Oeverloper			x	x	x							
Kemphaan			x	x					x			
Groenpootruiter				x	x				x	x		
Zwarte ruiter				x	x					x		
Bosruiter				x	x				x			
Watersnip			x	x	x			x	x	x		
Grutto			x	x	x							
IJslandse grutto			x									
Wulp	x		x	x	x	x	x	x	x	x		
Regenwulp				x	x							
Bokje			x									
Tureluur			x	x				x				
Kokmeeuw	x	x	x	x	x		x	x		x		
Stormmeeuw	x	x	x	x								
Zilvermeeuw			x									
Kleine mantelmeeuw			x				x					
Oeverwaluw				x		x						
Boerenwaluw			x	x	x	x	x		x			
Huiswaluw			x	x	x	x		x				
Waterpieper			x	x								
Roodkeelpieper				x								
Noordse gele kwikstaart				x								
Tapuit				x								
Paapje								x	x			

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

5/. Soortbesprekingen:

1/. Dodaars:

2015: Net zoals in 2014 werden op 30 maart 2015 weer op de drie vennen van de Krang roepende Dodaarzen gehoord (A. Vanstipdonk). Op het groot ven net als in 2013 zelfs 2 roepende Dodaarzen op 28 april 2015 (C. Caris). Op de CZW ook een Dodaars (C. Caris). In 2015 werd speciaal aandacht besteed aan het Diepven, daar bleek ook (al) Dodaars (1) te broeden. Op de Stramproyerheide/Aabeek (d'en Oetslaag) was in 2015 ook een zeker territorium.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Diepven	1	1				
Krang	4	>2				
Wearbrooskoelen	?	?				
Ellburg	?	?				
CZW	1	2				
Kruispeel	1	1				
'd en Oetslaag	1	0				
De Schans	?	1				
Kettingdijk	0	2				
totaal	>8	>8				

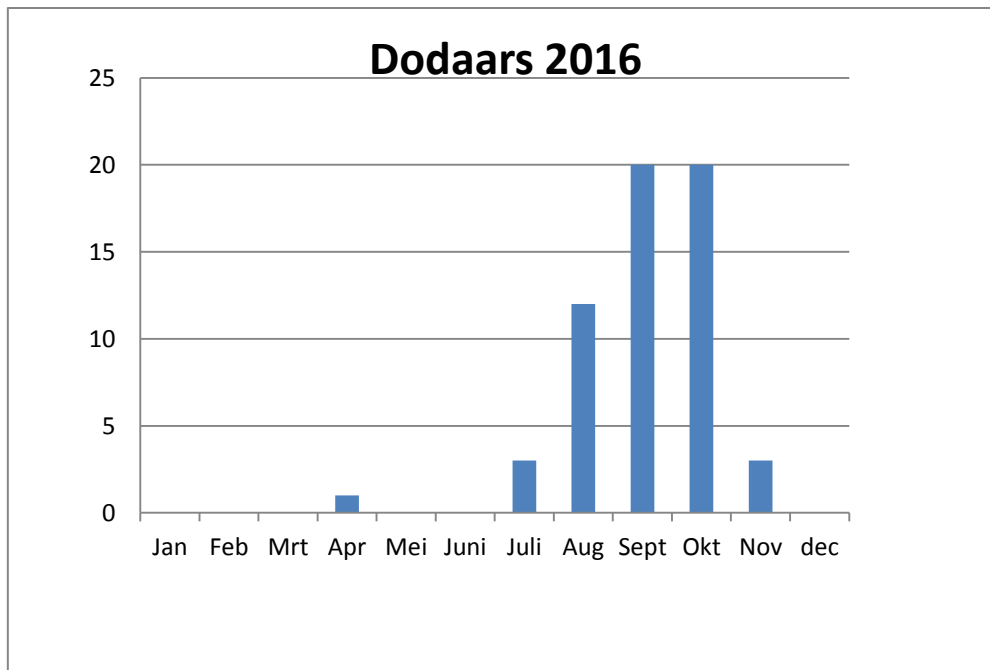
Op 24 maart 2016 werden twee roepende Dodaarsjes gehoord op de kleine plas van de CZW (C. Caris). Op 16 april 2016 werd het Dodaarsje van het Diepven voor de eerste keer gehoord (J. Leurs).

Interessant zijn de aantallen doortrekkende en pleisterende Dodaarzen op de Raamweiden met voor de Weerter Kempen ongelooflijk hoge aantallen. De Dodaars is (nog) geen broedvogel op de Raamweiden, de hoogste aantallen pieken in september en oktober.

1 ex. op 9 april 2016 (W. Vergoossen), 1 ex. op 28 juli 2016 (J. Leurs), 3 ex. op 31 juli 2016 (J. Verhees), 8 ex. op 8 augustus 2016 (T. Tillemans), 6 ex. op 10 augustus 2016 (J. Leurs), 12 ex. op 18 augustus 2016 (T. Tillemans), 10 ex. op 25 augustus 2016 (J. Leurs), 9 ex. op 28 augustus 2016 (J. Leurs), 3 ex. op 1 september 2016 (N. Hurkmans), 12 ex. op 2 september 2016 (J. Leurs), 10 ex. op 4 september 2016 (J. Hoogveld), 12 ex. op 8 september 2016 (T. Tillemans), 15 ex. op 10 september 2016 (T. Tillemans & J. Verhees), 15 ex. op 16 september 2016 (J. Leurs), 5 ex. op 22 september 2016 (J. Leurs), 13 ex. op 13 september 2016 (J. Leurs), 20 ex. op 6 oktober 2016 (J. Hoogveld & J. Leurs), 10 ex. op 13 oktober 2016 (J. Leurs), 12 ex. op 20 oktober 2016 (J. Leurs), 3 op 17 november 2016 (J. Leurs), 2 op 24 november 2016 (J. Leurs),

Doortrek van Dodaarzen op de Raamweiden in 2016

jan	feb	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
			1			3	12	20	20	3	

2/. Fuut:

2015: Een Fuut werd waargenomen op de grote plas van de Kettingdijk! op 15 juli 2015 (T. Vandeneijnde).

In 2016 waren er twee broedgevallen op het IJzeren Man gebied en twee op de Zuid Willemsvaart. Foeragerende Futen werden genoteerd op de Raamweiden en 1 op 31 mei 2016 op de grote plas van de Kettingdijk (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis).

Geoorde fuut:

Op de Raamweiden werden op 1 september 2016 vier Geoorde futen waargenomen, (N. Hurkmans).

Aalscholver: (populatie wordt op 200.000 geschat).

Op 21 maart 2016 werd 's morgens een groep van 30 Aalscholwers overtrekkend gezien boven de Houtbroekbeemden/Stramproy vliegend richting Swartbroek (J. Leurs).

De Aalscholver laat een interessante aantalsevolutie zien op de Raamweiden.

Aantallen van de Aalscholver op de Raamweiden in 2016.

jan	feb	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
	-	-	-	-	-	-	1	2	19	-	1

4/. Roerdomp:

Na een afwezigheid van 2 jaar konden we in 2016 de Roerdomp weer als mogelijke broedvogel in de Weerter Kempen intekenen. De waarneming van een roepende Roerdomp op 19 juni 2015 in de Kruispeel viel namelijk net buitende datumgrenzen. Waarnemingen van een roepende Roerdomp op de Kettingdijk zijn er van 28 april 2016 (H. Vrolijk), 30 april 2016 (F. Neijts) en 1 mei 2016 (J. Verhees). Mogelijk gaat het om een zwervend of ongepaard mannetje daar vervolg waarnemingen uitbleven.

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Kleine zilverreiger:

Op 2 augustus 2015 werd een Kleine zilverreiger gespot op de Kettingdijk (J. Bijleveld & J. Verhees).

Grote zilverreiger:

Op de Kettingdijk werd in 2015 en 2016 en de Raamweiden in 2016 regelmatig een foeragerende, dan wel rustende Grote zilverreiger waargenomen.

Aantallen van de Grote zilverreiger op de Kettingdijk en de Raamweiden in 2016.

	jan	feb	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
RW		-	1	1	-	-	-	1	1	3	1	1
KD	9	1-10	1-3	1-3	1-4	1-3	1-3	1	1-3	1	-	1-4

Blauwe reiger:

2015: Er werd een mogelijk broedgeval van Blauwe reiger vastgesteld op het Diepven, in augustus werden er twee oudere vogels en twee juvenielen gezien.

In 2016 waren er geen aanwijzingen voor een broedgeval zoals in 2015 van een Blauwe reiger op het Diepven.

Aantallen van de Blauwe reiger op de Raamweiden in 2016.

	jan	feb	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
RW	?	-	1	1	1	4	-	7	6	1	-	-

Ooievaar:

Ongelooflijk weinig waarnemingen van Ooievaar in 2015: op de Raamweiden 3 op 21 februari 2015 (T. Cuijpers) en 2 in het Roekes/Krang op 28 februari 2015 (J. Bijleveld).

Op 8 maart 2016 staan minstens 32 ooievaars op het grote grasland met in het midden de grote poel langs de Pelmersheideweg, erg leuk om te zien (G. Bollen). Foto J. Weerens.

In 2016 werd bijna wekelijks soms zelfs dagelijks een Ooievaar gezien in en rond Molenbeersel dorp. Een greep uit de doorgegeven waarnemingen, zo werd op 13 maart 2016 om 7u30 een uitrustende solitaire Ooievaar gezien in Molenbeersel dorp (F. Verlaak) later werd hij vliegend waargenomen richting Grootbeersel – Ell. Ook op donderdag 17 maart 2016 rond 15u.30 en 23 maart 2016 rond 10u.00 werd hij er gezien. (J. Weerens). Op 8 mei 2016 cirkelde er weer een ooievaar rond de Keijersmolen in Molenbeersel (J. Leurs & P. Vries). Op 19 mei 2016 foerageerde een Ooievaar in de Krang (J. Leurs & A. Vanstopdonk). Op 22 september werden twee jonge Ooievaarders foeragerend waargenomen op een gedorste maisakker net buiten Stramproy dorp aan de Chinees (J. Leurs en P. Cuppens).

Op de foto is te zien dat de ooievaar geringd is J. Weerens.

Zwarte ooievaar:

In 2015 werden Zwarte ooievaarders gezien 1 aan de CZW op 22 mei 2015 (C. Caris), 4 op de Kettingdijk op 26 juli 2015 (W. Vergoossen), 3 op 27 juli 2015 (H. Vrolijk) en aan het Wijffelterbroek op 19 augustus 2015 J. Geens).

In Nederland werden veel Zwarte ooievaarders gezien in 2016. Ook in de Weerter Kempen werd in 2016 opvallend vaak Zwarte ooievaar doorgegeven. Op 22 mei 2016 in de Houtbroekbeemden en de Brand (J. Leurs). Op 15, 17 en 18 augustus 2016 werd een Zwarte ooievaar gezien op de Kettingdijk (R. Tamerus, A. Decloedt, T van der Heijden). Op 17 augustus 2016 werd een Zwarte ooievaar gezien boven Crossmore (J. Schepens) Op 18 augustus 2016 (T. Tillemans) en 2 september 2016 (J. Leurs) werd een juveniele Zwarte ooievaar gezien boven de Raamweiden, op 6 september 2016 1 ex. op de kettingdijk (R. Tamerus), op 8 september 2016 hingen er twee boven Weert (T. Tillemans) en werd één ex. gezien op de Kettingdijk (T. van der Heyden), op 9 september 2016 was er nog steeds één Zwarte ooievaar op de Kettingdijk aanwezig (J. Bijleveld) en werd er een gezien boven de Kruispeel (R. Brinkhof). Op 11 september werd boven de Kettingdijk een Zwarte ooievaar gespot (G. Peulen, B. Peulen, G. Lamers & H. Crommentuyn). En tot slot werd op 25 september 2016 nog een Zwarte ooievaar foeragerend gezien in de Herevennen in Altweerterheide (M. Verkennis).

Lepelaar: (populatie wordt op <3000 geschat).

De Lepelaar is een nieuwe soort voor de Weerter Kempen. *In 2015 werden Lepelaars gezien op de Kettingdijk: 1 op 27 mei 2015 (W. Vercruijssse), 2 op 2 juni 2015 (W. Vercruijssse) en 2 op 6 juli 2015 (T. van der Heijden).*

In 2016 werden in het voorjaar één en in de zomer twee foeragerende Lepelaars gezien op de Kettingdijk en de Raamweiden.

In het voorjaar werd op 27, 28 en 30 april één foeragerende lepelaar gezien op de Kettingdijk (J. Bijleveld, H. Vrolijk, W. Vergoossen, F. Neijts & R. Brinkhof). In het najaar was er weer een Lepelaar aanwezig op 15 december 2016 en op 26 december 2016 (W. Geraedts). 's Zomers warden Lepelaars foeragerend waargenomen op de Raamweiden: 2 op 6 en 18 augustus 2016 (T. Tillemans), 2 op 15 en 28 augustus 2016 (J. Leurs) en 2 op 27 augustus 2016 (J. Verhees).

Lepelaar in vlucht Jan Weerens

Heilige ibis:

Op 25 juni 2015 werd de Heilige ibis voor de eerste keer gezien op de Kettingdijk (W. Vercruijssse), daarna werd hij gezien op 28 juni 2015 (F. Neijts & T. Vandeneijnde), 5 juli 2015 (T. Vandeneijnde), 7 juli 2015 (M. Koolen & T. Vandeneijnde) en 14 juli 2015 (F. Neijts).

5/. Knobbelzwaan:

Op het IJzeren Man Gebied verbleven in 2016 twee koppels, broedsucces kon niet worden vastgesteld. Ook op de Raamweiden verbleef het hele jaar door minimaal een koppel Knobbelzwanen, ook hier kon geen broedsucces vastgesteld worden. Op 8 december 2016 werd een groep van 10 Knobbelzwanen geteld op de Raamweiden er bevond zich slechts een jong bij (J. Leurs).

Aantalsverloop van de Knobbelzwaan op de Raamweiden in 2016 (J. Leurs & T. Tillemans).

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
		2	5-9	1-2	2-8	1	1-2	1-4	0-2	0-2	7-10

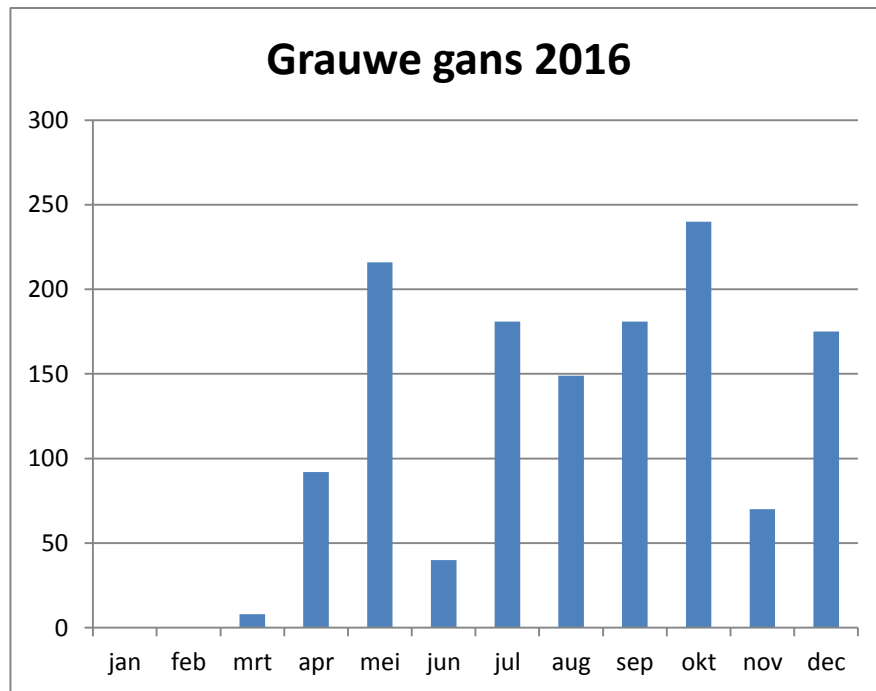
6/. Grauwe gans:

2015: In februari 2015 worden overwinterende Grauwe ganzen gezien aan het Diepven (J. Leurs) waarvan op 11 april 2015 nog 4 territoriale paren overblijven (J. Leurs) broeden kon niet worden vastgesteld.. Op 22 maart 2015, 7 en 12 april 2015 zat er weer een territoriaal koppel Grauwe gans aan het Meerserven (J. Leurs & P. Vries) ook hier kon broeden niet worden vastgesteld. Na het broedseizoen verzamelen de Grauwe ganzen in kleine groepjes op de verruigde percelen van oa het Wijffelterbroek of de Liëghei en de Siëndonk waar ze gaan ruien. Vanaf september verzamelen dan grote (100) tot hele grote (>350) groepen Grauwe ganzen aan het Wijffelterbroek/Kettingdijk. Op 6 november 2015 was er zeer veel activiteit in de lucht. Opvallend veel uiteengeslagen groepen (5-15 ex.) Grauwe ganzen (95, 73, 35, 75) vlogen meest richting Maasdal. Ook op 8 november werden grote groepen Grauwe ganzen waargenomen (>200) vliegend richting Maasdal (Th. & T. Kuppens). Ook in december werden bijna dagelijks vluchten Grauwe ganzen (15-35) opgemerkt. Op de Kettingdijk overwinterde een grote groep Grauwe ganzen: 100 op 21 november 2015 (M. Koolen), 100 op 23 november 2015 (D. Jonckheere), 100 op 5 december 2015 (C. Gabriëls) en 200 op 21 december 2015 (P. Vangerven). Al op 24 maart 2016 werd op de CZW al een Grauwe ganzen koppel met jongen gezien (C. Caris). Op 19 april 2016 werden twee koppels Grauwe gans met jongen gezien op d'en Oetslaag (R. Faasen), op de kettingdijk 4 paar met jongen en op 21 april 2016 Grauwe ganzen met jongen op de Raamweiden (J. Leurs). Op 10 mei 2016 werden 10 – 12 paren Grauwe ganzen met jongen gezien op de Oetslaag/Liëghei (E. Truyen). IJzeren Man gebied 1 paar met (7) jongen (J. Leurs, E. & L. Beinsberger).

Grauwe gans	2016	2017	2018	2019	2020
D'en Oetslaag	18				
Siëndonk	15				
Raamweiden	20				
Wijffelterbroek	7				
Kettingdijk	2				
IJzeren Man	1				
CZW	5				
Kruispeel	?				
Meerserven	0				
Diepven	2				
Krang	?				
Moeselpeel	?				
Kootspeel	?				
Meerserven	-				

Grauwe ganzen op de Raamweiden:

8 op 3 maart 2016, 8 op 17 maart 2016, 4 op 24 maart 2016, 2 op 31 maart 2016, 28 op 7 april 2016, 42 op 7 april 2016, 92 op 21 april 2016, 216 op 28 april 2016, 20 op 5 mei 2016, 27 op 12 mei 2016, 8 op 21 mei 2016, 2 op 26 mei 2016, 30 op 9 juni 2016, 45 op 22 juni 2016, 33 op 30 juni 2016, 36 op 7 juli 2016, 2 op 28 juli 2016, 50 op 6 augustus 2016, 149 op 10 augustus 2016, >100 op 15 augustus 2016, >50 op 18 augustus 2016, 6 op 25 augustus 2016, 1 op 28 augustus 2016, 150 op 2 september 2016, 122 op 8 september 2016, 181 op 10 september 2016, 181 op 16 september 2016, >35 op 22 september 2016, 137 op 6 oktober 2016, 240 op 13 oktober 2016, 94 op 20 oktober 2016, 24 op 17 november 2016, 38 op 24 november 2016, 69 op 1 december 2016, (J. Leurs & T. Tillemans).

Aantalsverloop van de Grauwe gans op de Raamweiden in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
		2/8	10/92	8/216	30/40	135/181	21/149	35/181	94/240	24/69	175

7/. Nijlgans:

2015: Twee geslaagde broedgevallen op de Kettingdijk. Op 6 november 2015 pleisterden 92 Nijlganzen op de kettingdijk (W. Geraedts) en op 5 december 2015 waren 166 Nijlganzen aanwezig aan de Raamweiden (J. Leurs). In de winter 2015/16 werd een groep van 150 Nijlganzen opgemerkt aan de Raamweiden. Al begin februari 2016 (Th. Van der Heijden) en 3 maart 2016 (J. Leurs) werd aan de Raamweiden een Nijlganzen paar gezien met 9 (dons)jongen. Ook aan de CZW werd begin maart een Nijlganzen paar met jongen gespot (C. Caris). Het lijkt er op dat het broedgedrag van de Nijlgans aan het veranderen is. Ze broeden extreem vroeg in het jaar, zwerven daarna door de hele regio, waardoor hun exacte aantallen moeilijk vast te stellen zijn. Was de Nijlgans vroeger een soort die in kraaiennesten en nestbakken broedde tegenwoordig is het ook een groundbroeder.

Aantalsverloop van de Nijlgans op de Raamweiden in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
150	1x16	1x16	8/13	8/20	7	15	0/81	1/65	4/6	0	0

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Nijlgans	2016	2017	2018	2019	2020
D'en Oetslaag	1				
Siëndonk	1				
IJzeren Man gebied	0-1				
CZW	5				
Raamweiden	1x16				
Wijffelterbroek	-				
Kettingdijk	2				
Kruispeel					
Meerserven	-				
Krang	1-2				
Diepven	-				

8/. Grote Canadese gans:

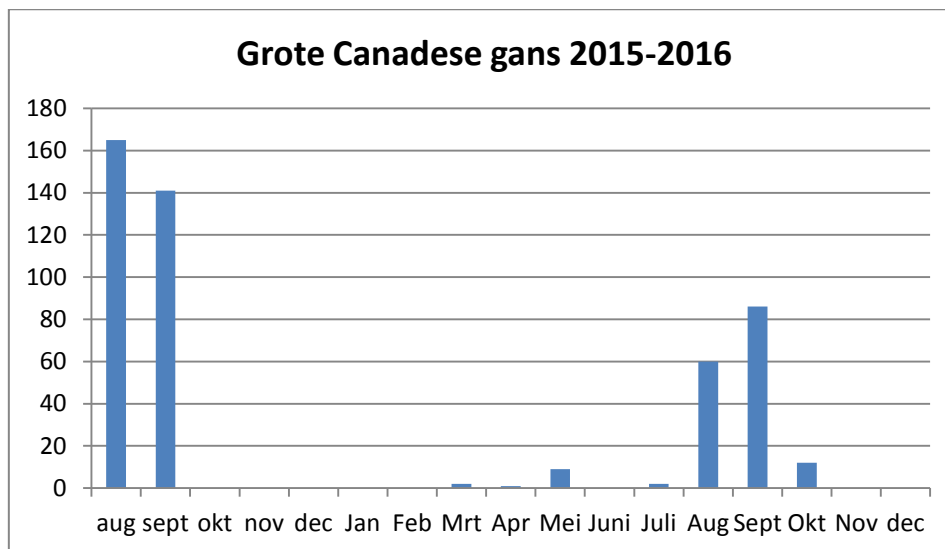
2015: Eén geslaagd broedgeval op de Kettingdijk en twee geslaagde broedgevallen op d'n Oetslaag. Op 23 augustus 2015 roestte een enorme groep van 165 Grote Canadese ganzen aan de Raamweiden (W. Geraedts), op 24 september 2015 werd wederom een gigantische groep van 141 Grote Canadese ganzen gespot op de Raamweiden (Pensionados) en op 3 november 2015 werden 70 Grote Canadese ganzen gezien op de CZW (T. van der Heijden).

In 2016 konden geen broedgevallen van deze soort in de Weerter Kempen vastgesteld worden. Op 18 maart 2016 werd een paar Grote Canadese ganzen opgemerkt aan de Raamweiden. Op 7 april 2016 was er maar een meer (J. Leurs). Op 19 april 2016 foerageerde één Grote Canadese gans op de Siëndonk (R. Faassen & J. Leurs). Op 8 mei 2016 werd nog één ex. opgetekend op de Raamweiden (W. Vergoossen), op 26 mei 2016 zat een groepje van 9 Grote Canadese ganzen op de Raamweiden (J. Leurs), op 31 mei 2016 's avonds roepende Canadezen vanaf de Raamweiden (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis). Weer op de Raamweiden werden Grote Canadese ganzen geteld, 2 op 28 juli 2016 (J. Leurs), >60 op 6 augustus 2016 (J. Leurs), 33 op 10 augustus 2016 (J. Leurs), 35 op 13 augustus 2016 (W. Geraedts), >30 op 15 augustus 2016 (J. Leurs), 50 op 4 september 2016 (J. Hoogveld), 86 op 8 september 2016 (J. Leurs), 8 op 10 september 2016 (J. Verhees) en 12 op 6 oktober 2016 (J. Hoogveld).

Aantalsverloop van de Grote Canadese gans op de Raamweiden in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
		2	1	9		2	50	86	12	0	0

Aantalsverloop van de Grote Canadese gans op de Raamweiden in 2015 en 2016

Toendrarietgans:

Toendrarietganzen zijn net als Kolganzen echte winterganzen. Een groep van 100-125 Toendrarietganzen verbleef in de winter 2015/16 geruime tijd aan de Raamweiden. *50 op 6 november 2015 (T. van der Heijden) en 5 over de Kettingdijk op 17 december 2015 (R. Hendrickx).* Toendrarietganzen werden gezien aan de Raamweiden: 125 op 1 januari 2016 (J. Verhees) en 99 op 21 februari 2016 (P. Vangerven). In het najaar, 6 op 13 oktober 2016 (J. Leurs), 1 op 3 november 2016 (J. Leurs) en 10 op 16 december 2016 (W. Geraedts). Op 13 november 2016 werden 75 Taigarietganzen gezien in de Krang (J. Verhees).

Brandgans:

Brandganzen worden vanaf 2011 sporadisch in de Weerter Kempen opgemerkt. Nadat de Brandgans in 2015 als broedvogel van de Luysen-het Mariahof werd opgetekend worden in de Weerter Kempen ook vaker meestal pleisterende Brandganzen opgemerkt. *In 2015 resulteert dat in een enkele waarneming, namelijk 1 op 21 november 2015 in de Krang (J. Verhees).* In 2016 loopt de frequentie van het aantal waarnemingen op. In de Weerter Kempen concentreren de waarnemingen van Brandganzen zich allemaal op de Raamweiden. 2 op 28 april 2016 (J. Leurs), 2 op 8 mei 2016 (J. Verhees, F. & D. Meeuwissen), 1 op 13 augustus 2016 (W. Geraedts), 2 op 8 en 10 september 2016 (T. Tillemans), 2 op 16 september 2016 (J. Leurs) en 2 op 6 oktober 2016 (J. Leurs).

Kolgans:

2015: Op 21 en 18 februari 2015 foerageren >300 Kolganzen op de Stramproyerheide, 100 op 15 november 2015 aan de Raamweiden (T. van der Heijden), 30 op 6 november 2015 aan de Raamweiden (T. van der Heijden) en op 5 december 2015 pleisteren ruim 850 Kolganzen aan de Raamweiden (J. Leurs). Kolganzen werden gezien op de Raamweiden: 30 op 6 november 2015 (T. van der Heijden), 100 op 15 november 2015 (T. van der Heijden) en 45 in de Krang op 21 november 2015 (J. Verhees). In de winter 2015/16 verbleven 1020 Kolganzen aan de Raamweiden en op de Siëndonk (J. Leurs). Op 1 januari 2016 werden 200 Kolganzen geteld op de Raamweiden (J. Verhees), op 9 januari 2016 zelfs 750 (L. Spoormakers), op 19 februari 2016 >100 (T van der heijden), 300 op 21 februari 2016 (P. Vangerven), 3 op 24 februari 2016 (W. Geraedts) en 1 op 15 april 2016 (F. Neijts). In het najaar werden de eerste Kolganzen (29) geteld op 17 oktober 2016 (J. Verheijen), ook op 9 oktober werden 30 Kolganzen doorgegeven die foerageerden op de Kettingdijk (H. Claes). Op 13 oktober 2016 foerageerden >65 Kolganzen op de slikken van de plas van de Raamweiden (J. Leurs), 105 op 24 november 2016 (J. Leurs), 171 op 1 december 2016 (J. Leurs), 420 op 8 december 2016 (J. Leurs), 372 op 16 december 2016 (J. Leurs), 115 op 22 december 2016 (J. Leurs) en <1300 op 28 december 2016 (J. Leurs).

Aantalsontwikkeling van de Kolgans aan de Raamweiden en de Stramproyerheide in 2015/16.

	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	Aug	sept	okt	nov	dec
2015		300									100	850
2016	750	300		1						30	171	>1300

Casarca:

Op 30 maart 2016 (C. Caris), op 31 maart 2016 (T. van der Heijden) en op 4 september 2016 (J. Hoogveld) werd één Casarca gezien op de weilanden aan de Raamweiden.

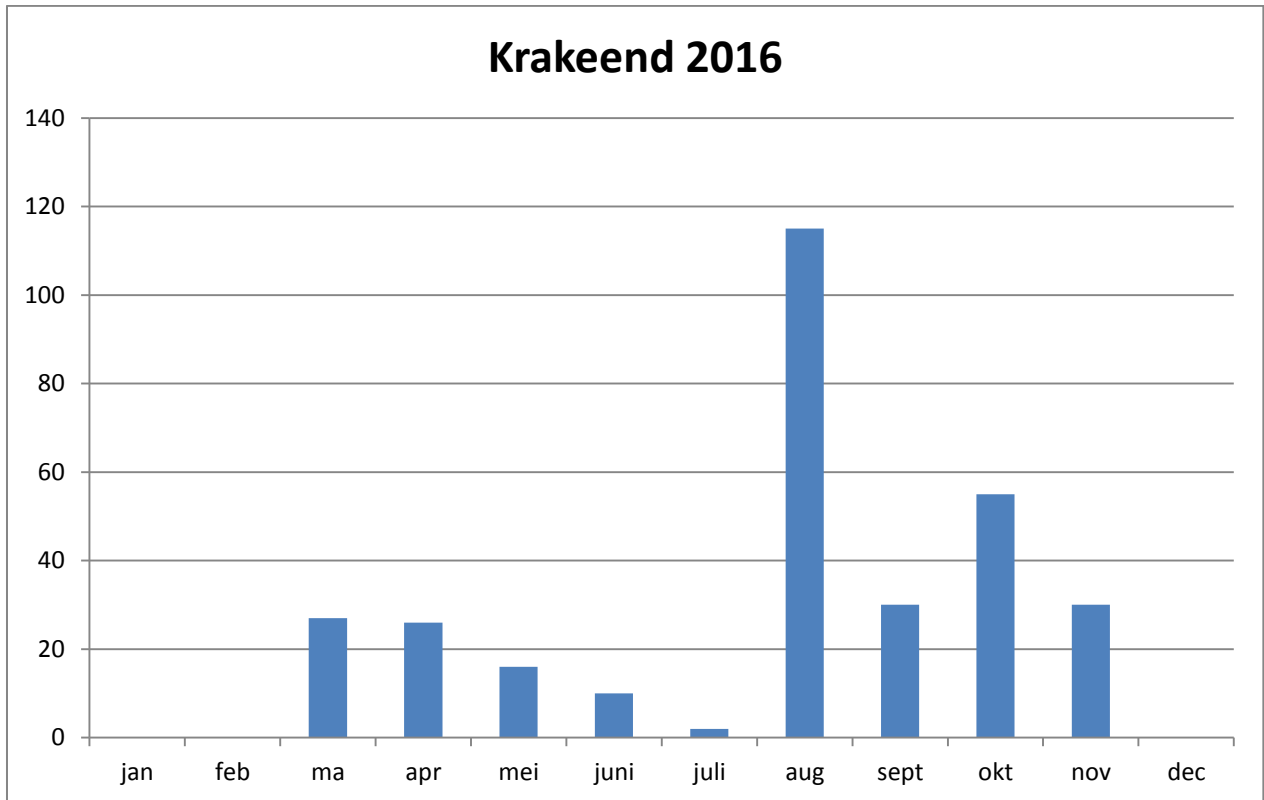
Bergeend: (populatie wordt op 300.000 geschat).

Op de Kettingdijk werden twee paren Bergeenden gezien in 2015: 2 op 6 april 2015 (W. gerraedts), 1 paar op 9 april 2015 (N. Hulsbosch), 2 op 11 april 2015 (W. Vergoossen), 4 op 28 april 2015 (J. Dewyspelaere), 2 paar op 1 mei 2015 (T. van der Heijden), 2 op 2 mei 2015 (J. Verhees), 2 op 24 mei 2015 (J. Verhees) en 1 op 2 juni 2015 (J. Dewyspelaere).

Bergeenden werden ook in 2016 weer regelmatig waargenomen o.a. aan de Raamweiden: 1 op 28 februari 2016 (L. Dassen & J. Weerens), 1 op 11 maart 2016 (F. Neijts), 2 op 17 maart 2016 (J. Leurs), 2 op 24 maart 2016 (J. Leurs), 2 op 31 maart 2016 (J. Leurs), 3 op 15 april 2016 (F. Neijts), 2 op 21 april 2016 (J. Leurs), 1 op 22 april 2016 (T. Tillemans), 2 op 21 mei 2016 (J. Leurs), 2 op 24 mei 2016 (F. Neijts). 2 op 26 mei 2016 (J. Leurs) en 2 op 22 juni 2016 (T. Tillemans). Bergeenden werden ook gezien op de CZW, 4 op 26 maart 2016 (D. Metselmakers & J. Verhees) 1 op 27 maart 2016 (W. Geraedts), 3 op 10 april 2016 (F. Neijts).

9/. Krakeend:

Broedsucces van Krakeend werd vastgesteld op de Kettingdijk waar op 31 mei 2016 twee paar met telkens 3 jonge werden gezien (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis). Broedsucces werd ook vastgesteld op de Raamweiden bij minimaal 5 paar (J. Leurs).

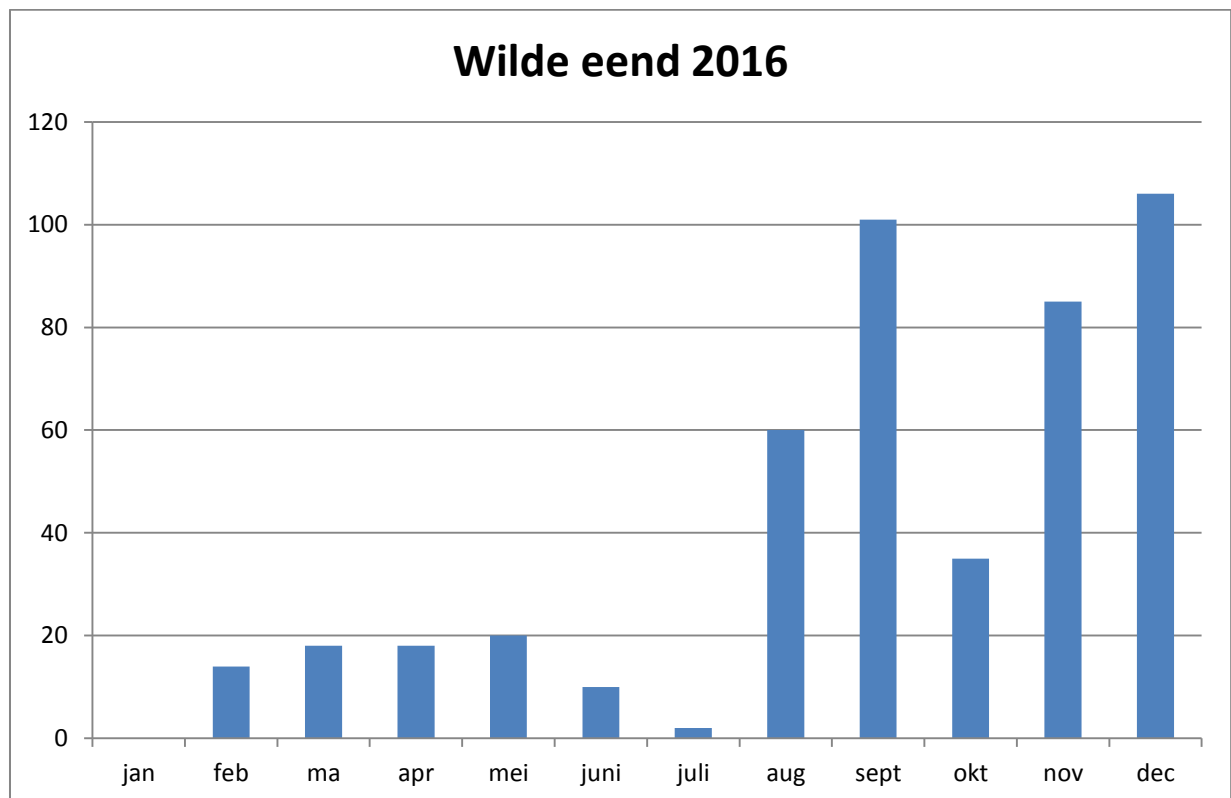
Aantalsverloop van de Krakeend op de Raamweiden in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
		27	26	16	10	2	115	30	55	30	1

10/. Wilde eend:

De Wereld populatie Wilde eend werd in 1999 op 5.000.000 geschat.

Op 8 februari 2016 vermeldde het Nederlands nieuws dat de Wilde eend in Nederland sterker achteruit gaat dan in de omliggende landen. Daarom wordt een onderzoekscommissie opgericht. In het SOVON jaaroverzicht 2016 (mail 18 december 2016) wordt vermeld dat de Wilde eend snel in aantal terug loopt. Vermoedelijk door problemen in de kuikenfase. Uiteraard waren wij ook benieuwd als broedsucces kon worden vastgesteld in de natte gebieden van de Weerter Kempen. Broedsucces van de Wilde eend werd vastgesteld op de Kettingdijk, 1 paar (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis) en de Raamweiden, 2 paar (J. Leurs & T. Tillemans). Als 's winters de plassen dicht vriezen zijn het enkel de Wilde eenden die er dan gespot worden.

Aantalsverloop van de Wilde eend op de Raamweiden in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
	14	18	18	20	10	2	60	101	35	85	106

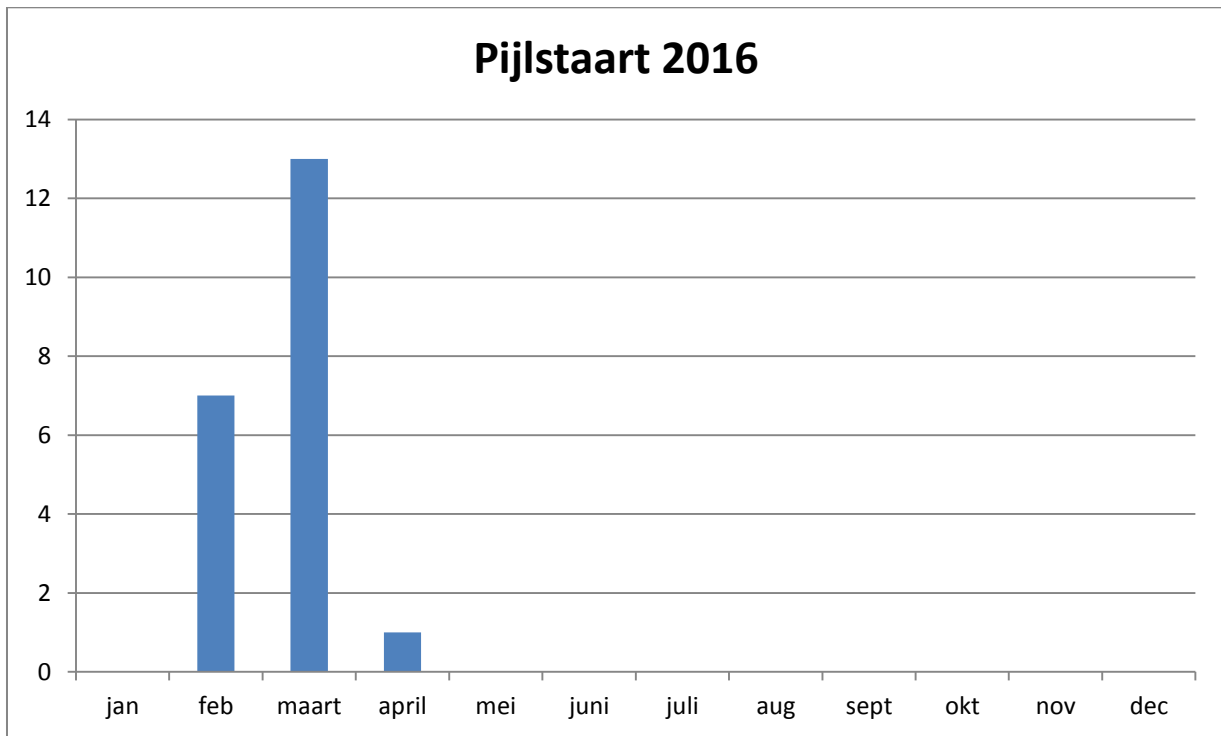
Mandarijneend:

Op 12 maart 2016 werd een Mandarijneend gespot op de Raamweiden (R. Verheijen), op 20 maart 2016 twee (P. Vangerven).

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Pijlstaart:

Pijlstaarten zijn in de Weerter Kempen zeer zeldzame doortrekkers die er niet jaarlijks worden gezien. Ze werden in 2016 enkel op de Raamweiden en alleen tijdens de voorjaarstrek gezien. 4 op 16 maart 2016 (T. van der Heijden), 2 op 18 maart 2016 (F. Neijts), 7 op 21 maart 2016 (F. Neijts), 5 op 24 maart 2016 (J. Leurs), 7 op 26 maart 2016 (J. Verhees), >1 op 30 maart 2016 (J. Leurs), 8 op 1 april 2016 (W. Geraedts), 13 op 2 april 2016 (W. Vergoossen), 6 op 7 april 2016 (J. Leurs), 6 op 8 april 2016 (F. Neijts), 8 op 9 april 2016 (W. Vergoossen), 2 op 10 april 2016 (J. Verhees), en 1 op 3 mei 2016 (R. Brinkhof).

Aantalsverloop van de Pijlstaart op de Raamweiden in 2016.

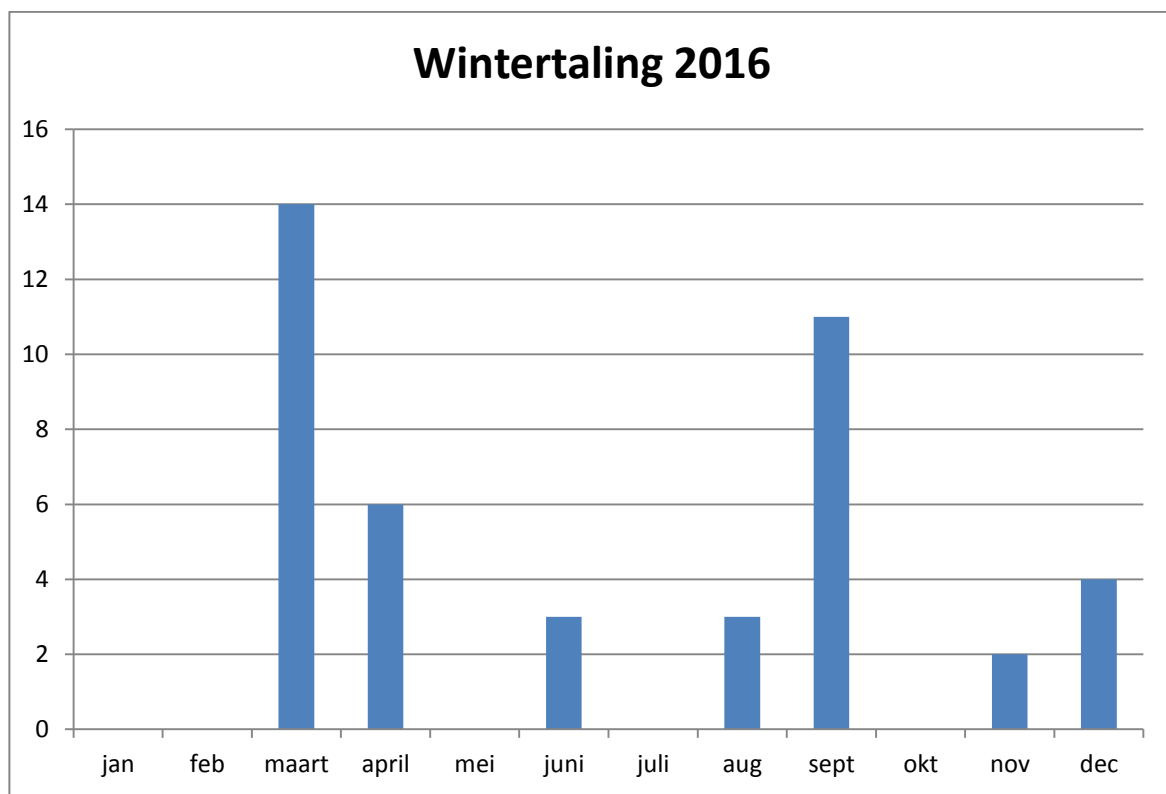
jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
	7	13	1								

Wintertaling:

In 2015 werden Wintertalingen gezien op de Kettingdijk: 10 op 23 november 2015 (D. Jonckheere). In de Kruispeel: 10 op 23 februari 2015 (I. Meeuwissen), 1 op 20 maart 2015 (I. Meeuwissen) en 2 op 29 maart 2015 (T. Cuijpers). In de Krang: 2 op 14 januari 2015 (J. Verhees), 1 op 13 maart 2015 (W. Geraedts), 10 op 23 maart 2015 (R. van Breemen), 20 op 30 maart 2015 (A van Stipdonk) en 10 op 23 december 2015 (J. Verhees).

Wintertalingen werden gezien op de Kettingdijk, 1 paar op 24 april 2016 (R. Pahlplatz), 4 op 28 april 2016 (W. Vergoossen), 6 op 30 april 2016 (W. Vergoossen), 20 op 8 september 2016 (T. Tillemans), 11 op 11 september 2016 (W. Vergoossen) en 54 op 12 september 2016 (J. Roemen & P. Evers).

Op de Raamweiden bleef een koppel Wintertaling hangen tot ver in juni, waardoor een territorium kon opgetekend worden. Broedsucces kon echter niet vastgesteld worden. Wintertalingen werden opgetekend: 2 op 17 maart 2016 (J. Leurs), 14 op 19 maart 2016 (J van der Eijk), 10 op 24 maart 2016 (J. Leurs), 2 op 26 maart 2016 (J. Verhees), 6 op 26 maart 2016 (A. Kleibeuker), 2 op 31 maart 2016 (J. Leurs), 3 op 2 april 2016 (W. Vergoossen), 2 op 10 april 2016 (J. Verhees), 3 op 28 april 2016 (J. Leurs), 3 op 9 juni 2016 (J. Leurs), en 1 op 17 juni 2016 (T. Kuypers). Op 18 augustus 2016 worden er alweer 3 Wintertalingen gezien (T. Tillemans, 1 op 3 november 2016 (J. Leurs), 2/0 op 10 november 2016 (J. Leurs) en 4/0 op 28 december 2016 (J. Leurs).

Aantalsverloop van de Wintertaling op de Raamweiden en de Kettingdijk in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
		14	6		3		3	11		2	

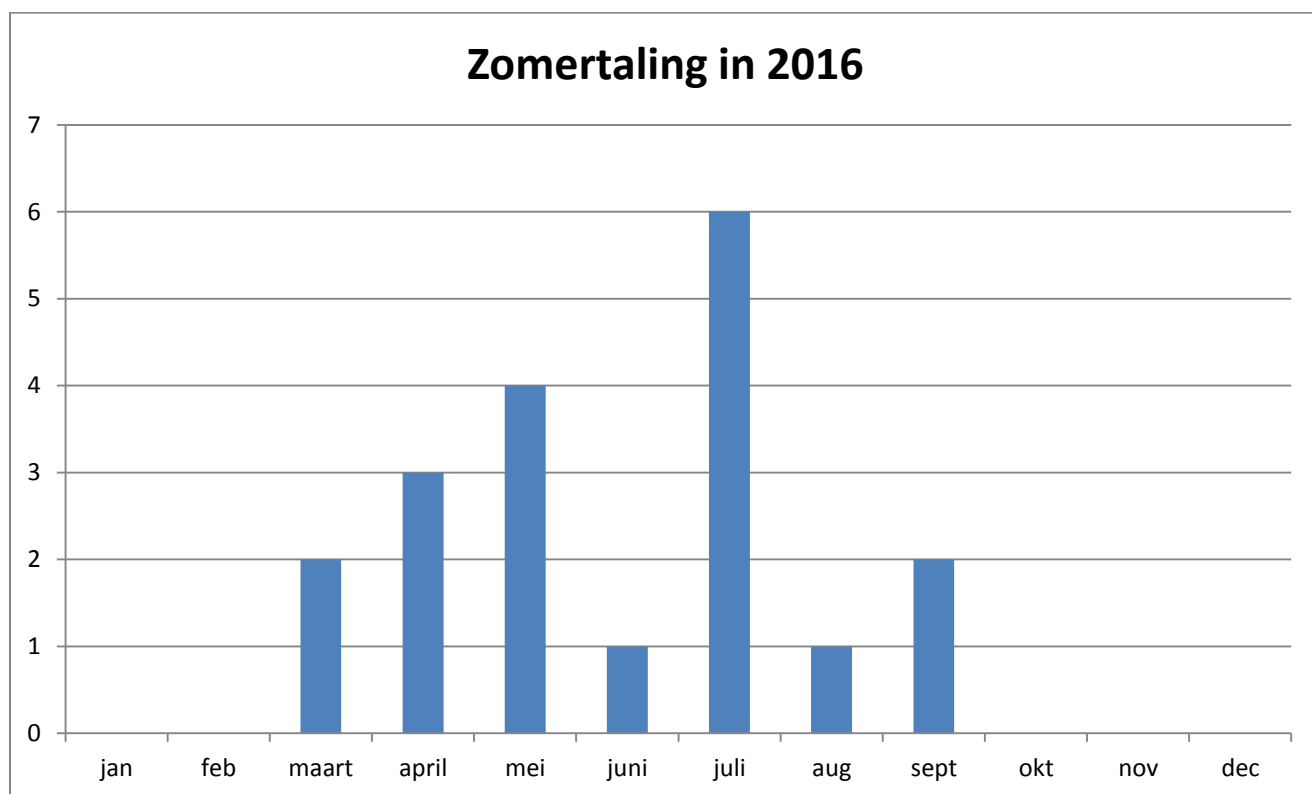
Zomertaling:

Enkel waarnemingen uit de Krang in 2015: 5 op 8 maart 2015 (J. Verhees), 3 op 29 maart 2015 (T. Cuijpers) en op 30 maart 2015 vertoefde weer een koppel Zomertaling op het Groot ven in de Krang (A. Van Stipdonk).

Na jaren van afwezigheid waren er in 2016 drie territoria Zomertaling, één paar op de Raamweiden en twee op de kettingdijk (J. Leurs, T. Janssen & T. Tillemans). Het bleven echter territoria, van broedgevallen was geen sprake. Vooral de Kettingdijk bleek erg in trek bij Zomertalingen. De Zomertaling profiteert opvallend goed op het moerasherstel in de Raamweiden (ARK-Natuurontwikkeling) en de Kettingdijk (Natuur Monumenten).

Kettingdijk: 2 op 26 maart 2016 (W. Vergoossen), 2 op 3 april 2016 (J. Verhees), 2 op 8 april 2016 (H. Vrolijk), 3 op 9 april 2016 (W. Vergoossen), 3 op 10 april 2016 (J. Verhees), 1 op 15 april 2016 (F. Neijts), 1 op 16 april 2016 (H. Vrolijk), 1 op 17 april 2016 (F. Neijts), 1 op 22 april 2016 (T. Tillemans), 1 op 29 april 2016 (T. Cuypers), 3 op 30 april 2016 (F. Neijts), 2 op 1 mei 2016 (J. Verhees), 1 op 5 mei 2016 (T. Tillemans), 2 paar op 6 mei 2016 (F. Neijts), 2 op 8 mei 2016 (W. Vergoossen & B. Matthey), 2 op 10 mei 2016 (R. Brinkhof), 2 op 16 mei 2016 (T. Teunissen & J. Verhees), 1 op 17 juni 2016 (T. Cuypers) 1 op 27 augustus 2016 (J. Verhees) en 1 op 11 september 2016 (M. Verbeek).

Raamweiden: 2 op 3 april 2016 (J. Verhees), 1 paar op 21 april 2016 (T. Tillemans), 1 man op 5 mei 2016 (T. Tillemans), 1 op 8 mei 2016 (I. Meeuwissen & J. Nijskens), 1 op 9 mei 2016 (J. Leurs), 1 op 17 juni 2016 (T. Cuypers), 6 op 31 juli 2016 (J. Verhees), 2 op 10 september 2016 (J. Verhees).

Aantalsverloop van de Zomertaling op de Raamweiden en de Kettingdijk in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
		2	3	4	1	6	1	2			

Slobeend:

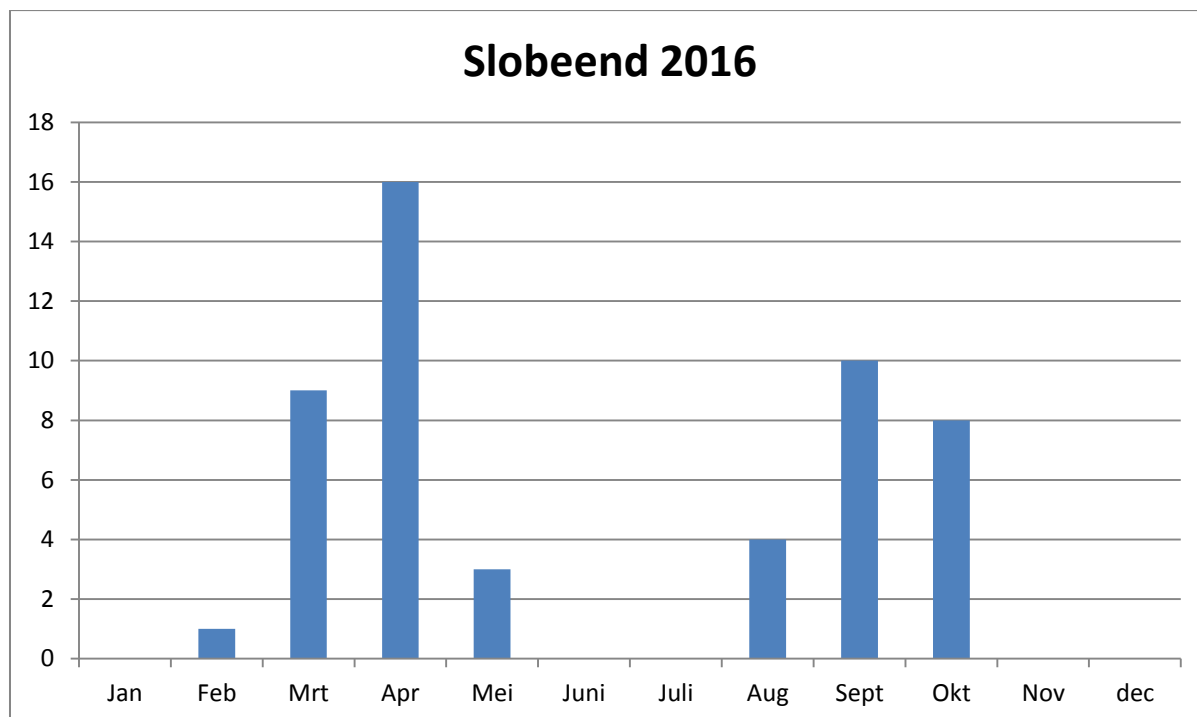
Zeer weinig waarnemingen van Slobeenden uit 2015: 4 op 20 maart 2015 in de Kruispeel (I. Meeuwissen) en 4 op 5 december 2015 foeragerend op de plas van de Raamweiden (J. Leurs).

Soorten als Slobeenden profiteren opmerkelijk goed op het moerasherstel in de Raamweiden (ARK-Natuurontwikkeling) en de Kettingdijk (Natuur Monumenten). Vanaf 2009 worden er min of meer regelmatig waarnemingen van doortrekkende Slobeenden in de Weerter Kempen doorgegeven. Alle waarnemingen uit 2016 komen van de Kettingdijk en de Raamweiden.

Raamweiden: 1 man op 28 februari 2016 (L. Dassen & J. Weerens), 5 mannen op 24 maart 2016 (J. Leurs), 4 op 26 maart 2016 (J. Verhees), 9 op 26 maart 2016 (W. Vergoossen), 2 op 28 maart 2016: (T. van der Heijden), 4 op 2 april 2016 (W. Vergoossen), 12 op 3 april 2016 (J. Verhees), 4 op 7 april 2016 (J. Leurs), 16 op 19 april 2016 (W. Vergoossen), 16 op 10 april 2016 (J. Verhees), 7 op 13 april 2016 (J. Leurs), 4 op 21 april 2016 (T. Tillemans), 4 op 22 april 2016 (T. Tillemans), 8 op 24 april 2016 (J. Verhees), 1 op 26 april 2016 (J. Bartman), 2 op 27 april 2016 (J. Bartman), 4 op 28 april 2016 (W. Vergoossen & A. van Stipdonk), 6 op 28 april 2016 (J. Leurs), 3 op 29 april 2016 (T. Cuyppers), 5 op 30 april 2016 (W. Vergoossen), 3 op 5 mei 2016 (J. Leurs), 2 op 8 mei 2016 (A. Kleibeuker), 2 op 16 mei 2016 (T. Teunissen), 4 op 18 augustus 2016 (T. Tillemans), 2 op 25 augustus 2016 (J. Leurs), 10 op 4 september 2016 (J. Hoogveld), 5 op 13 oktober 2016 (J. Leurs), 6 op 16 oktober 2016 (J. Hoogveld) en 8 op 20 oktober 2016 (J. Leurs).

Op de Centrale Zandwinning Weert werden op 27 maart 2016 6 Slobeenden opgeschreven (W. Geraedts).

Kettingdijk: 1 paar op 22 april 2016 (T. Tillemans), 2 op 23 april 2016 (A. Janssen & H. Claes), 1 paar op 24 april 2016 (J. Verhees), 1 op 28 april 2016 (W. Vergoossen), 2 op 29 april 2016 (R. Brinkhof) en 2 op 1 mei 2016 (G. Sleven).

Aantalsverloop van de Slobeend op de Kettingdijk en de Raamweiden in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
	1	9	16	3			4	10	8		

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

11/. Tafeleend:

Tafeleenden werden in 2016 op diverse plaatsen gezien. De 5 mannetjes Tafeleend die op de Raamweiden en de CZW werden gezien maken vermoedelijk de hele broedpopulatie van het noordoosten van de Weerter Kempen uit (L. Dassen, G. Kunnen, J. Leurs & J. Weerens). Op de CZW werden Tafeleenden gezien op 4 op 26 maart 2016 (J. Verhees, 1 op 29 maart 2016 (R. Verrijt) en 4 op 1 mei 2016 (W. Poelstra). 1 foeragerende man werd op 31 mei 2016 op de Kettingdijk gezien (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis).

Tafeleend	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Z Willemsvaart	2-3	2-3				
CZW	1-2	1-2				
Krang	>1					

12/. Kuifeend:

Kuifeend	2015	2016	2017	2018	2019	2020
CZW	4					

Grote zaagbek:

Op het IJzeren Man gebied overwinterden ook in 2016 weer Grote zaagbekken. Op 16 januari 2016 werd een ex. gespot (C. Gabriels).

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Smient:

De wereld populatie Smient werd in 1999 op 1.250.000 geschat.

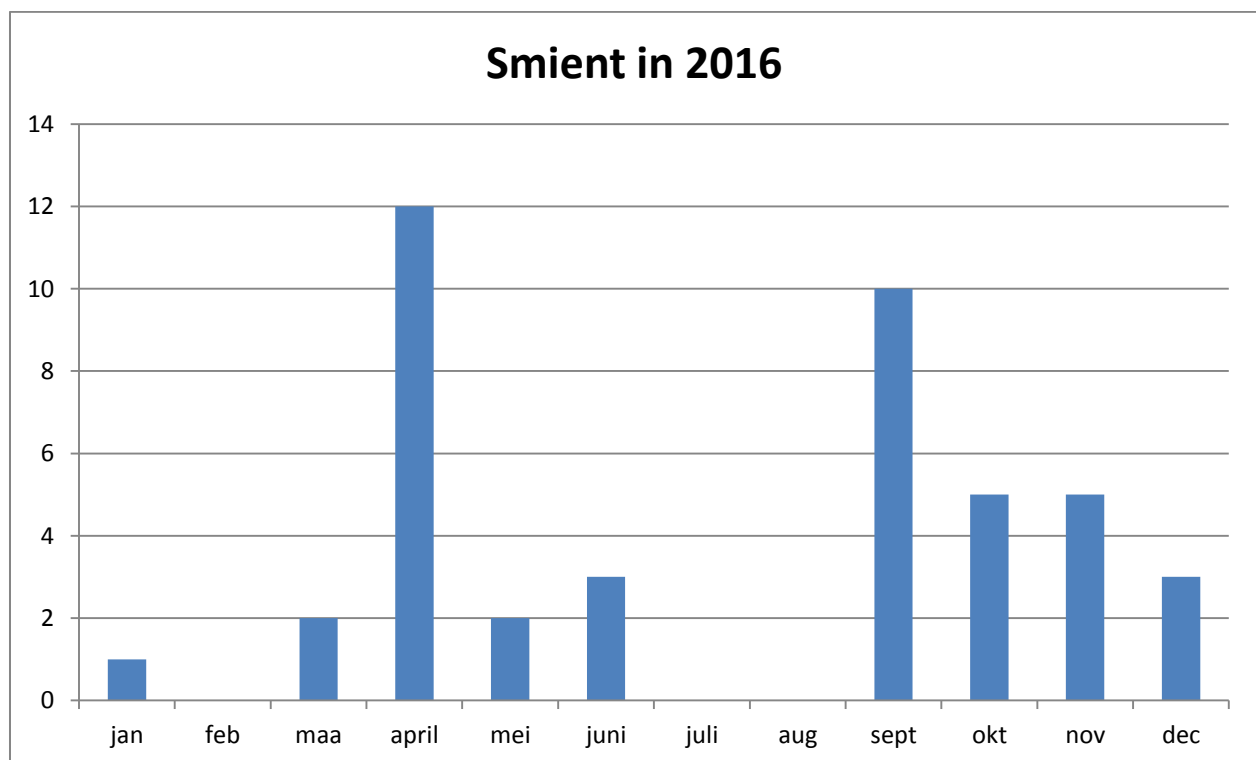
Op 30 maart 2015 werd een Smient gespot op het Groot ven in de Krang (A. Vanstipdonk).

Smienten worden pas recentelijk (vanaf 2009) in de Weerter Kempen en dan nog alleen in de Krang, IJzeren Man en CZW waargenomen. Soorten als de Smient profiteren duidelijk van het moerasherstel in de Raamweiden (ARK-Natuurontwikkeling) en de Kettingdijk (Natuur Monumenten) waar ze vanaf 2016 dan ook geregeld werden opgemerkt.

IJzeren Man: 1 op 2 april 2016 (C. Gabriels).

Kettingdijk: 2 op 6 oktober 2016 (J. Hoogveld).

Raamweiden: 1 op 9 januari 2016 (L. Spoormakers), 2 op 12 maart 2016 (F. Neijts), 6 op 16 maart 2016 (T. van der Heijden), 1 op 17 maart 2016 (J. Leurs), 1 op 18 maart 2016 (F. Neijts), 2 op 19 maart 2016 (J. van der Eijk), 10 op 20 maart 2016 (P. Vangerven), 12 op 21 maart 2016 (F. Neijts), 10 op 24 maart 2016 (F. Neijts) 3 paar op 24 maart 2016 (J. Leurs), 9 op 26 maart 2016 (A. Kleibeuker & W. Vergoossen), 1 op 30 maart 2016 (J. Leurs), 2 op 2 april 2016 (W. Vergoossen), 2 op 3 april 2016 (J. Verhees), 1 paar op 5 mei 2016 (T. Tillemans), 3 op 7 mei 2016 (N. Lambrixx), 2 op 8 mei 2016 (W. Vergoossen), 1 paar op 12 mei 2016 (J. Leurs), 1 op 16 mei 2016 (J. Verhees), 1 op 10 september 2016 (T. Tillemans), 10 op 1 oktober 2016 (J. Hoogveld), 1 op 13 oktober 2016 (J. Leurs), 1 op 20 oktober 2016 (J. Leurs), 5 op 3 november 2016 (J. Leurs), 3 op 10 november 2016 (J. Leurs), 2/1 op 16 december 2016 (J. Leurs), 2/1 op 22 december 2016 (J. Leurs) en 1 op 28 december 2016 (J. Leurs).

Aantalsverloop van de op de Raamweiden in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
1		2	12	2	3				10	5	3

Bruine kiekendief:

In België wordt de Bruine kiekendief al weer enkele jaren waargenomen in zijn voormalig broedgebied de Luysen-het Mariahof, in 2013 was er zelfs een heuse broedpoging. Ondanks veel inspanningen van onze zuiderburen van Natuurpunt-Bree is het terug broeden van de Bruine kiekendief tot op heden nog niet gelukt. De situatie in het broedgebied is ten opzichte van vroeger nauwelijks veranderd, zelfs nog verbeterd. De oorzaak moet gezocht worden in de omliggende foerageergebieden, met name de steeds grootschaliger wordende landbouwgebieden waar de traditionele gewassen vervangen zijn door monoculturen van Raaigras en Maïs waarin de kiekendieven geen prooi meer vinden. In 2015 werd sporadisch en in 2016 zeer regelmatig op de Kettingdijk en de Raamweiden een Bruine kiekendief jagend of pleisterend gezien. Mogelijk kan het moerasherstel van de Kettingdijk, de Raamweiden en het Smeethof als foerageergebieden bijdragen aan een hervestiging van deze soort op de Luysen-het Mariahof.

Er werden in 2015 en zeker in 2016 weer veel waarnemingen van overvliegende en jagende Bruine kiekendieven uit de Weerter Kempen doorgegeven.

Kettingdijk: 1 op 28 april 2015 (J. Dewyspelaere), 1 jagend op 27 juli 2015 (W. Janssen) en 1 jagend op 31 augustus 2015 (M. Koolen). Krang: 1 op 25 september 2015 (P. Verhagen). Wijffelterbroek: 1 op 18 juni 2015 (C. Caris).

Raamweiden/Wijffelterbroek: 1 op 23 april 2016 (J. Van Houttem), 1 op 24 april 2016 (F. Neijts), 1 op 29 april 2016 (T. Cuypers), 1 op 28 mei 2016 (F.J. van Heyst), 1 op 12 juni 2016 (S. de Kort), 1 op 18 augustus 2016 (T. Tillemans), 1 op 19 augustus 2016 (R. Brinkhof) en 1 op 2 september 2016 (J. Leurs).

Kruispeel: 1 op 3 juli 2016 (F. Neijts).

Kettingdijk: 1 op 26 maart 2016 (T. van der Heijden), 1 op 16 april 2016 (H. Vrolijk), 1 op 23 april 2016 (H. van der Laar), 1 op 29 april 2016 (M. van der Velde), 1 op 8 mei 2016 (J. Nijskens, G. de Hoog, B. Mattheij en N. Hulsbosch), 1 op 19 juni 2016 (F. Neijts), 1 op 12 september 2016 (H. Smits), 1 op 13 september 2016 (G. Kurstjens & W. Ramaekers) en 1 op 22 september 2016 (F. Neijts).

Blauwe kiekendief:

Op 16 februari 2016 waren een man en een vrouw Blauwe kiekendief aan het jagen boven de uit productie genomen weilanden van de Raamweiden (J. Weerens).

De Blauwe kiekendief is in tegenstelling tot de Bruine kiekendief een overwinteraar in de Weerter Kempen. De hoogste aantallen worden in strenge winters opgetekend. De winters van 2015/16 en 2016/17 kenden maar enkele vorstperiodes en waren bijgevolg zacht te noemen.

Wijffelterbroek op 31 jan 2015 (J. Weerens) met foto's, Vanaf begin november 2015 wordt bijna wekelijks het mannetje Blauwe kiekendief gezien aan de Kettingdijk en het Wijffelterbroek (C. Caris, H. & J. Vandael & J. Weerens). Slechts eenmaal wordt een vrouwtje gezien (F. Smit). 1 op 15 januari 2015 (R. Janssen), 1 op 1 februari 2015 (J. Keppens & J. Geens), 1 op 3 februari 2015 (L. Dassen). 1 op 17 februari 2015 (A. & A. Verhees), 1 op 21 februari 2015 (T. Cuijpers) en 1 op 1 december 2015 (J. en H. Vandael). In de Krang werd de Blauwe kiekendief gezien op 6 januari 2015 (B. Cox) en op 21 november 2015 (J. Verhees).

Op 16 en 19 januari 2016 werd een jagende Blauwe kiekendief gezien boven de Raamweiden (R. Verheijen), ook op 28 februari werd een jagende man Blauwe kiekendief gezien aan het Wijffelterbroek (L. Dassen & J. Weerens), op 10 november 2016 een vrouw (J. Leurs & F. Smit). Op de Kettingdijk werd de Blauwe kiekendief gezien op 7 februari 2016 (T. van der Heijden) en op 18 maart 2016 (F. Neijts). Boven de Herevennen/Altweerderheide werd een Blauwe kiekendief opgemerkt op 3, 9 en 19 januari 2016 (R. Verheijen).

Grauwe kiekendief:

Boven de Raamweiden/het Wijffelterbroek werd op 31 juli 2016 een Grauwe kiekendief gezien vliegend zuidoost (J. Verhees).

Grauwe kiekendief (foto Joris Verhees)

Schreeuarend, Indische schreeuarend of Basterdarend:

Op 25 oktober 2015 werd boven de Kruispeel een Schreeuarend, Indische schreeuarend of Basterdarend gezien (F. Neijts).

13/. Havik:

Havik 2016-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kettingdijk						
Wijffelterbroek		1				
Tungelerwallen		2				
Altweerderheide	1	1				
IJzeren Man		1				
Stramproyerheide		1				
Kruispeel						
Laurabossen		1				
Krang		>1				
Meerserven		1				
Moeselpeel						

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

14/. Sperwer:

Sperwer 2015-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brand/Houtbroekbeemden	1	1				
Savelveld/Stramproy	1	1x16				
Tungelerwallen		1				
Altweerderheide		1				
IJzeren Man		-				
Stramproyerheide	1	1x16				
Kettingdijk	1	1				
Laurabossen		?				
Krang		1				
Koots-Moeselpeel		?				
Haler	?	1				
totaal		>8				

15. Wespendif:

De stand van de Wespendif in de Weerter Kempen wordt sinds 2013 op de voet gevolgd. Ook in 2015 en 2016 werden 4 bezette Wespendif horsten ontdekt (S. van Rijn). Enkel aan de Tennisbanen (B) werden jonge Wespendifen gezien (C. Caris).

16/. Buizerd:

De vele inventarisatie projecten in 2016 laten uitschemeren dat de Buizerd in de bosgebieden van de Weerter Kempen zijn maximale uitbreiding bereikt heeft.

17/. Torenvalk:

Ondanks vele negatieve berichten over het slecht herstellen van de Torenvalkstand na de vier strenge winters in Vlaanderen en Nederland is er gelukkig wel een goede reproductie van de Torenvalk populatie op de bekende broedplaatsen van de Weerter Kempen vastgesteld.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Laurabossen/stort	1	?	1x16				
Raamweiden	1	1	1x16				
Dijkerpeel/Peelheide		1	1				
Houtbroekbeemden/Breivin	1	1	1x16				
Teunevenneke	1	0					
Kootspeel	1	1					
Krang		1	1				
Wisbroek	1	?					
Ellerhei	1	1	1x16				
Haler	1	?					
Hunsel	1	1					
totaal	9	7	6				

Smelleken:

Boven de Raamweiden werd op 24 april 2016 een Smelleken gezien (F. Neijts).

18/. Boomvalk:

Nadat er in 2014 sterke verdenkingen waren dat er ook in de buurt van Haler een Boomvalk zou nestelen werden op 6 juli 2015 twee jagende Boomvalken gespot boven Haler dorp (J. Leurs & P. Vries).

Boomvalken werden baltsend gezien op 30 maart 2016 aan de Tungelerwallen (C. Caris) en op de Kettingdijk op 5 april 2016 (J. Leurs). Op 3 mei 2016 werd een spele-vliegend paartje gezien boven de Tungelerwallen (R. Faassen & J. Leurs).

Boomvalk	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Krang	1	1x16				
Kruispeel	1					
Kettingdijk		1x16				
Stramproyerheide	1					
Tungelerwallen		1				
Haler	1					
totaal	4					

19/. Slechtvalk:

Uit na gekomen info blijkt dat er op de st Martinus toren in Weert een Slechtvalk paar een broedpoging heeft ondernomen (A. Linsen & C. Caris). Op 27 juli 2015 werd een Slechtvalk jagend gezien op de Kettingdijk (R. Theuws), op 6 september 2015 aan het Wijffelterbroek (P. Schuurmans), op 5 december 2015 werd een jagende Slechtvalk gezien boven een grote groep Kolganzen aan de Raamweiden (J. Leurs) en weer op 17 december 2015 aan de Kettingdijk (J. Weerens). In de Krang werd een jagende Slechtvalk gezien op 8 maart 2015 (J. Verhees) en boven de Altweerderheide op 21 november 2015 (R. Verheijen).

Op 15 februari 2016 rond 16u05 werd een jagende Slechtvalk gezien boven het Savelveld/Stramproy J. Leurs. Op 18 februari 2016 werd een Slechtvalk jagend waargenomen aan het Wijffelterbroek (L. Dassen) en Op 10 april 2016 jagend boven de Raamweiden (F. Neijts).

Op 2 mei 2016 werd een Slechtvalk ten noorden van Weert op de gevoelige plaat vastgelegd door onze huis fotograaf J. Weerens.

Op 7 juni 2016 berichtte Cor dat de Slechtvalk op de st Martinustoren in Weert 4 jongen had. Bij deze een nieuwe broedvogel voor de Weerter Kempen. Weert de gekste meldt begin juni dat er een Slechtvalk tegen een winkelvitrine gebotst is, op vrijdag 17 juni 2016 wordt de gerevalideerde vogel terug naar zijn nest gebracht.

Roodpootvalk:

Na 115 jaar werd in 2016 nog eens een Roodpootvalk waargenomen in de Weerter Kempen. De eerste waarneming betreft een volwassen man Roodpootvalk die in Ell werd geschoten op 20 mei 1901. Het exemplaar bevond zich in de Beckers collectie en is het eerste aanvaarde geval van Roodpootvalk in Nederland. Op de Kettingdijk werd een Roodpootvalk waargenomen op 8 mei 2016 (W. Vergoossen & P. Eussen). Hij werd er weer gezien op 9 september 2016 (T. van der Heijden), 11 september 2016 (M. Verbeek, G. Peulen & D. Jeurissen) en 12 september 2016 (P. Evers, J. Roemen, W. Ramaekers & H. Smits).

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Visarend:

Doortrekkende en of pleisterende Visarenden werden in 2016 enkel gezien aan de Kettingdijk op 8 mei 2016 (J. Verhees), op 11 september 2016 (F. Neijts) en op 15 september 2016 (P. van Hoof).

Zwarte wouw:

Zwarte wouwen zijn aan een opmars bezig in Limburg en Brabant met broedgevallen in Maasbracht en Valkenswaard. Toch werd er in de Weerter Kempen maar een waarneming van een Zwarte wouw aan de Raamweiden op 8 mei 2016 (J. Verhees) door gegeven.

Rode wouw:

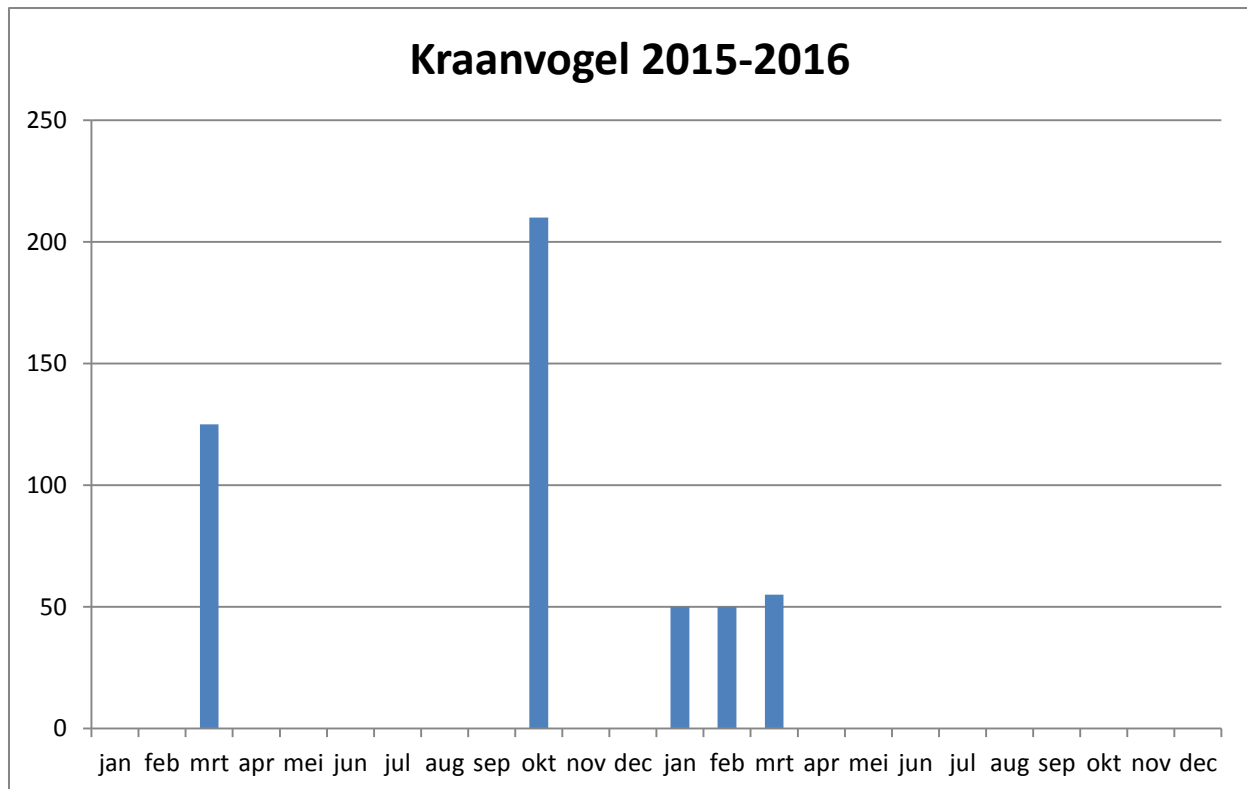
Aan het Wijffelterbroek/Raamweiden werd op 21 maart 2016 een Rode wouw gespot (F. Neijts), boven de Kettingdijk werd een Rode wouw gezien op 29 april 2016 (F. Neijts & R. Brinkhof), op 30 april 2016 (F. Neijts) en op 15 oktober 2016 (H. Koolen).

Kraanvogel:

8 maart 2015: Weert Keent/Moesel 2 groepen van >100 ex. (C. Caris) en Molenbeersel een groep > 100 ex. (M. Caris). 12 maart 2015: 125 ex. vliegend oost Molenbeersel (E. Brouns & J. Leurs). 13 maart 2015: 10u30 >80 ex. boven Stramproy (T. Vandeneijnde), >100 ex. thermiekend boven het voetbalveld Molenbeersel waarna ze door vlogen richting Krang (J. Weerens) en 3 boven de Altweeterheide (J. Bijleveld). 14 maart 2015: >30 ex. boven de Stramproyerheide (J. Leurs & R. Moors) en 50 ex. de Luysen (P. Hermans), boven de Laurabossen 55 op 16 maart 2015 (R. Vleeshouwers) en op 17 maart 2015 nog 6 ex. Stramprooierbroek (L. Dassen). De eerste Kraanvogels van het najaar werden gehoord op de Buuëtjeshei/Stramproyerheide op 3 oktober 2015 (J. Leurs & J. Steevens). Op 25 oktober foerageerde een solitaire Kraanvogel op de weilanden langs de Leukerbeek aan de Krang (J. Leurs & P. Vries). Op maandag 26 oktober 2015 werden rond de middag twee groepen van 150 stuks gezien boven de werk schuur van Natuurmonumenten (G. Bollen), om 16u15 trok een groep van 210 Kraanvogels over de kerk van Stramproy richting Stramprooierbroek (J. Leurs).

Op 6 januari 2016 pleisterden 3 Kraanvogels langs de Heltenbosdijk (J. & H. Vandael). Op 24 januari 2016 werden 50 Kraanvogels opgemerkt aan de Raamweiden (T. van der Heijden), op 28 februari 2016 rond 9u10 zwoegde een groep van 45-50 Kraanvogels tegen de zware wind in boven de Stramproyerheide (L. Dassen), 50 op 9 maart 2016 boven het Roekes/Krang (J. Bijleveld). Op 14 maart 2016 rond 13u00 vlogen boven het kerkhof van Molenbeersel 23 kraanvogels richting Haler (J. Weerens). Op 15 maart 2016 werd het mooie thermiekspel bewonderd van drie kraanvogels boven het Kraneven (J. & H. Vandael) en werden nog 2 Kraanvogels gezien boven de Krang (J. Verhees), op 16 maart 2016 vlogen 55 Kraanvogels boven de Laurabossen noordoost (R. Vleeshouwers) en op 17 maart werden 8 Kraanvogels gezien aan de Vlasbrei vliegend richting Ell (L. Leurs).

Kraanvogel	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2015			125							210		
2016	50	50	55							?		

20/. Patrijs:

Waarnemingen van Patrijzen worden steeds zeldzamer. *In 2015 werd maar een koppel doorgegeven van bij Spikke (J. en H. Vandael).* Een koppel Patrijs werd op 11 april 2016 opgemerkt nabij Ummele Mieke (L. Dassen). Ook op het Breivin werd nog steeds een koppel gezien op 5 mei 2016 (J. Leurs & P. Vries). Ongeveer tien op de Dijkerpeel op 8 september 2016 (t. Tillemans).

21/. Kwartel:

2015: Roepende kwartels werden gehoord in de Graus (1), bij Spikke (2-3), in de Krang (1) en op de Halerse heide (1-2) (C. Caris).

2016 was blijkbaar een heel slecht Kwarteljaar, in 2016 werden alleen Kwartels gehoord voor de datumgrenzen!

22/. Fazant:

Fazanten worden niet fanatiek meegeteld en of doorgegeven.

23/. Waterral:

2016 was zonder meer een zeer goed jaar voor de Waterral. In diverse gebieden waar moerasherstel werd uitgevoerd werden roepende Waterrallen gehoord. Er werden Waterrallen gehoord op de Stramproyerheide, één op 15 juni 2016 en drie op d'en Oetslaag op 16 juni 2016 (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis). Ook op de Kettingdijk werd voor het eerst in juni 2016 een Waterral gehoord (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis). In de Kruispeel werd de Waterral weer gehoord op 7 mei 2016 (N. Lambrixx) en op 18 augustus 2016 (P. Baalbergen). Op 19 mei 2016 werd een roepende Waterral gehoord op het IJzeren Man gebied (J. Leurs, E. & L. Beinsberger).

24/. Kwartelkoning:

In 2015 werd na 13 jaar (Krang 2002: C. Caris, Vanlierop T., & G. Botermans) nog eens een roepende Kwartelkoning gehoord in de Weerter Kempen. Op maandag 13 juli 2015 werden mogelijk 3 roepende Kwartelkoningen gehoord op het zuidelijke deel van de Kettingdijk in een half gemaaid hooiland (T Vandeneijnde).

Toon verwoorde het als volgt: Vanmorgen 13 juli 2015: 8u30 op het hooiland aan de Kettingdijk naar mijn mening een zeer bijzondere waarneming gedaan. Op voor mijn gehoor op drie verschillende plaatsen duidelijk DE KWARTELKONING gehoord. Heb thuis her geluid op de PC gecontroleerd en ben 100% zeker. Alle geluiden kwamen uit het noordelijke nog niet gemaaide gedeelte. Biotoop ter plekke is zeer geschikt, De Kwartelkoning legt tussen april en augustus 2 legsels, mogelijk zijn er jongen aanwezig.

Op dinsdag 14 juli 2015 werd de waarneming bevestigd (J. Gorssen & N. Goossens).

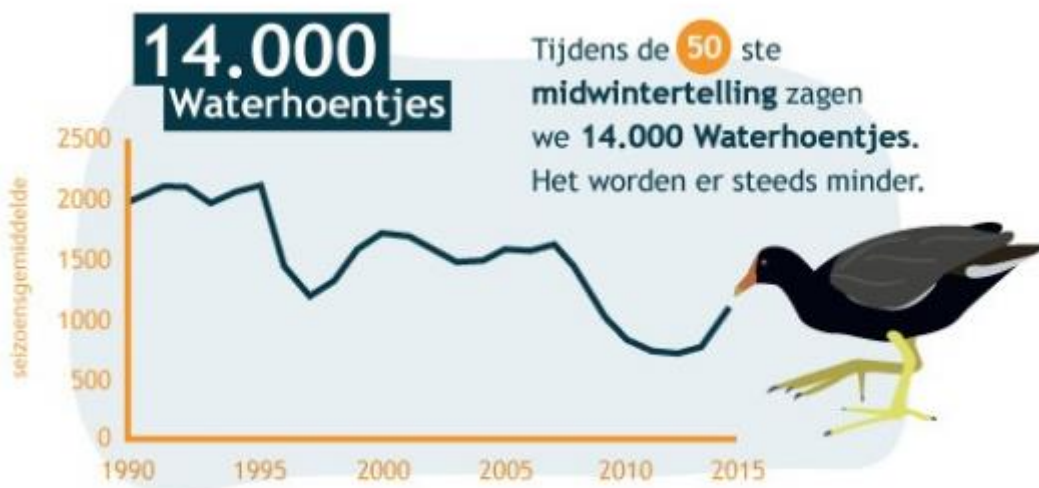
Deze waarnemingen werden gevolgd door een roepende Kwartelkoning op 16 juli 2015 10u30, op 18 juli 2015 11u30 en 19 juli 2015 10u30 (T. Vandeneijnde). Daarna werd de Kwartelkoning nog gehoord op 15 juli 2015 (A. Goossens), op 17 juli 2015 (A. Van Stipdonk) en op 20 juli 2015 (N. Mather).

25/. Porseleinhoen:

Op zaterdag 2 juli 2016 (nog net binnen de datumgrenzen) werden twee roepende Porseleinhoentjes gehoord op de Raamweiden (G. Kurstjens).

26/. Waterhoen:

Waterhoenen worden zeer zelden doorgegeven. Er zijn bijgevolg enkel gegevens voorhanden van de jaarlijkse inventarisatieronden. In het SOVON jaaroverzicht 2016 (mail 18 december 2016) wordt aangegeven dat het Waterhoen tijdens de midwintertellingen steeds wordt geteld.

27/. Meerkoet:

Aantalsverloop van de Meerkoet op de Raamweiden in 2016 (J. Leurs & T. Tillemans)..

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
-	-	-	11	10	15	31	75	63	19	3	

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

28/. Scholekster: (populatie wordt op 874.000 geschat)

Eerste Scholekster op 27 maart 2015 alarmerend op de terreinen van Weert groep op het Savelveld/Stramproy (Th. Kuppens, J. Leurs & M. Seerden). Op 9 en 13 april 2015 alarm aan de WBM (J. Leurs), Op 28 april 2015 een koppel Scholekster aan de Crix hoek (J. Leurs), vermoedelijk zit dit koppel later (26 mei 2015) op de Siëndonk (J. Leurs), op 29 april 2015 een Scholekster op de Ellerhei, op 4 mei 2015 een Scholekster achter een overvliegende Sperwer aan Houtbroekbeemden. De Scholeksters van het Savelveld werden voor het eerst op 13 april 2016 alarmerend waargenomen.

Scholekster	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Savelveld	1	1	1				
Lieëg Hei		1	1				
Houtbroekbeemden		1	1				
Ellerhei/Meerserven	1	1	1				
Raamweiden/Kettingdijk	1	1	1				
Hollandia	2	?	1				
CZW		1	1				
Tungelerwallen			1				
Dijkerpeel/Peelheide	1	1	1				
Kievitspeel	1	?	1				
Roekes	1	?	1				
Kampershoek	1	1	1				
totaal	9	8	11				

29/. Kleine plevier:

In 2015 werden twee paar Kleine plevier gezien op de CZW (C. Caris). Op de net heringerichte Kettingdijk minimaal 4 koppels waarvan er minimaal 2 broedsucces hadden. Op 14 en 16 mei 2015 zit op 26 mei 2015 een koppel op de in 2014 herstelde Lieëg Hei (Stramproyerheide) (J. Leurs).

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
CZW	2	5					
Kettingdijk	4	1					
Raamweiden	0	3					
Lieëg Hei	1	0					
totaal	7	9					

Kleine plevieren worden meermaals gezien op de Raamweiden en de Kettingdijk waar ze tevens ook broedvogel zijn. Doortrek is er ook met een hele kleine piek einde maart begin april, 8 op 31 maart 2016 (J. Leurs).

Bontbekplevier: (populatie wordt op 47.500 geschat)

Bontbekplevieren worden niet jaarlijks waargenomen in de Weerter Kempen. *Op de Kettingdijk werden Bontbekplevieren gezien: 1 op 28 maart 2015 (J. Verhees), 6 op 13 mei 2015 (W. Vercruijsse), 3 op 21 mei 2015 (W. Vercruijsse) en 5 op 30 mei 2015 (J. Verhees). Aan de Raamweiden werden Bontbekplevieren doorgegeven: 1 op 17 maart 2016 (J. Leurs), 1 op 19 maart 2016 (J. van der Eijk), 1 op 21 maart 2016 (F. Neijts), 1 op 24 maart 2016 (F. Neijts), 2 op 31 maart 2016 (J. Leurs) en 1 op 7 april 2016 (J. Leurs).*

Doortrekpatroon van de Bontbekplevier in de Weerter Kempen in 2015-2016.

	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2015		1			3-6							
2016			1-2	1								

30/. Kievit:

Al in 2015 hoorden we berichten dat nu ook de Kievit het moeilijk kreeg op de cultuurgronden. 2016 werd uitgeroepen als het jaar van de Kievit, de gevonden resultaten liegen niet. In het SOVON jaaroverzicht 2016 konden we lezen dat nog geen 15% van de jonge Kieviten overleefden de kuikenfase (mail 28 december 2016). Het gaat dus niet goed met een van de bekendste weidevogels, de Kievit. Vanaf halverwege de jaren 90 neemt het aantal broedende Kieviten in ons land in rap tempo af. In de periode 2005-2014 zelfs met bijna 5 procent per jaar. Daarom is 2016 door Sovon en Vogelbescherming Nederland uitgeroepen tot het Jaar van de Kievit. Tot in de jaren tachtig nam de broedpopulatie van de Kievit in Nederland toe, maar daar is rond 1990 duidelijk een verandering in gekomen. In 2013 was nog ongeveer de helft van de broedaantallen van 1990 aanwezig. De laatste schatting van het aantal broedparen ligt tussen de 160.000 - 240.000 (Weidevogelbalans 2013). Waarom neemt de Kievit tegenwoordig met bijna 5% per jaar af? Er zijn sterke aanwijzingen dat steevast te weinig Kieviten hun eerste weken overleven. Daarom doen we in dit jaar onderzoek naar de overleving van kuikens. Daarbij kijken we ook naar het effect van bepaalde maatregelen op de overlevingskansen. Bij onze analyse betrekken we daarnaast historische gegevens over het broedsucces. De kennis die we daarmee opdoen is onmisbaar bij het treffen van de juiste maatregelen om de Kievit weer een kans te geven.

Volgens de boeren zelf is de terugval van de Kievit populatie te wijten aan de steeds maar groter wordende landbouw werktuigen. Vooral het slepen van de weilandjes werd vroeger met kleine wendbare eggen gedaan. Hiermee konden de Kievit nesten gemakkelijk ontweken worden. Maar tegenwoordig wordt het slepen van de weilanden uitbesteed aan loonwerkers die met hun enorme grote niet wendbare machines alles verwoesten.

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

De eerste Kievit werd in de Weerter Kempen gezien op 15 februari 2015 het vroom nog aan de grond. De weidevogelbeschermers die oa in de Kievitspeel/Tungelroy werkzaam zijn rapporteren dat er jaarlijks wel onderling veranderingen plaatsvinden tot 2015blijven de totale aantallen gelijk. In 2015 zijn er minstens 5 koppels Kievit minder. Ook in de rest van de Weerter Kempen begint de Kievit populatie te krimpen. De eerste Kievit van 2016 werd op 10 maart 2016 baltzend gezien aan Siebes Wielke Siëndonk/Stramproyerheide (Th. Kuppens). Kieviten in 2016: Raamweiden (8), Wijffelterbroek (0), Kettingdijk (2), Laurabossen (3), Tungelerwallen (7), Siëndonk (2), Altweerderheide (2), Hollandia (3), Ellerhei (>3), Halerse hei (1), Dijkerpeel (8), Peelheide (0), Roekes (), Puine (8), Meerserven (?), Krang (?), Moeselpeel (?), Kootspeel (?), Breivin/Chinees (2),

Aantalsverloop van de Kievit op de Raamweiden in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
-	-	133	8/8	8x16	>26	2	14	20	25	25	

Bonte strandloper: (populatie wordt op 1.373.000 geschat).

Ook voor een waarneming van Bonte strandloper in de Weerter Kempen moeten we een hele tijd terug gaan. *In 2015 werden Bonte strandlopers gezien op de Kettingdijk: 1 op 5 april 2015 (J. Verhees) en 1 op 25 april 2015 (I. Kwanten).*

Ook in 2016 werden er weer een Bonte strandlopers waargenomen:

De Raamweiden: 13 op 18 maart 2016 (F. Neijts) en 1 op 27 april 2016 (R. Brinkhof).

De Kettingdijk: 1 op 9 september 2016 (J. Bijleveld) en 1 op 10 september 2016 (J. Verhees & T. Tillemans).

Doortrekpatroon van de Bonte strandloper in de Weerter Kempen in 2015-2016.

	jan	feb	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2015				1								
2016			13	1					1			

Krombekstrandloper: (populatie wordt op 436.000 geschat).

Op de Kettingdijk werden op 8 september 2016 twee Krombekstrandlopers gezien (T. van der Heijden).

Witgatje:

Het Witgatje is van de steltlopers zonder twijfel de meest algemene doortrekker.

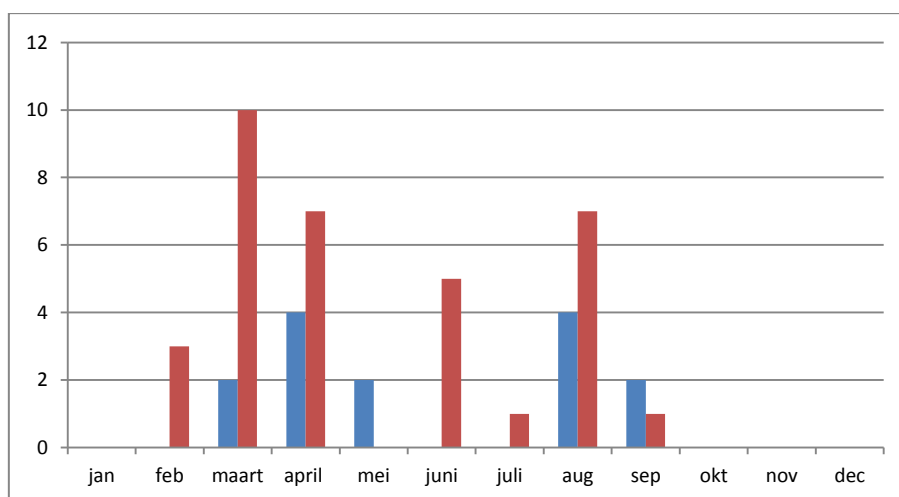
In de Krang werden Witgatjes doorgegeven: 1 op 14 maart 2015 (J. Verhees), 1 op 23 maart 2015 (R. van Breemen), 1 op 12 april 2015 (J. Verhees), 2 op 30 augustus 2015 (J. Verhees) en 1 op 21 november 2015 (J. Verhees).

Kruispeel: 3 op 23 februari 2015 (I. Meeuwissen) en 10 op 10 maart 2015 (I. Meeuwissen).

Kettingdijk: 1 op 21 maart 2015 (J. Verhees), 1 op 27 maart 2015 (T. Cuijpers), 1 op 28 maart 2015 (J. Verhees), 4 op 5 april 2015 (J. Verhees), 2 op 9 april 2015 (N. Hulbosch), 7 op 11 april 2015 (J. Verhees), 4 op 18 april 2015 (J. Verhees), 2 op 19 april 2015 (J. Verhees), 2 op 24 april 2015 (J. Verhees), 1 op 25 april 2015 (I. Kwanten), 4 op 26 april 2015 (H. van der Laar), 2 op 15 juni 2015 (J. van Uytvanck), 1 op 19 juni 2015 (J. Verhees), 3 op 20 juni 2015 (J. Verhees), 5 op 29 juni 2015 (R. Theuws & H. Poorters), 1 op 7 juli 2015 (M. Sluijten, G. Jenniskens & J. Braat), 1 op 19 juli 2015 (J. Hoogveld), 2 op 27 juli 2015 (W. Janssen), 7 op 1 augustus 2015 (W. Appels), 2 op 2 augustus 2015 (J. Verhees), 7 op 2 augustus 2015 (J. Bijleveld), 4 op 7 augustus 2015 (J. Bijleveld), 1 op 12 augustus 2015 (J. van Dommelen) en 1 op 19 september 2015 (F. Neijts).

Raamweiden: 1 op 29 juli 2015 (J. Verhees), 1 op 7 augustus 2015 (A. Vink & H.J. van der Kolk) en 2 op 9 augustus 2015 (J. van Dommelen).

Witgatjes werden in 2016 gezien op de Raamweiden, 1 op 18 maart 2016 (R. Josten), 2 op 31 maart 2016 (J. Leurs), 1 op 9 april 2016 (J. Verhees), 3 op 10 april 2016 (J. Verhees), 1 op 21 april 2016 (F. Neijts), 1 op 22 april 2016 (T. Tillemans), 1 op 27 april 2016 (R. Brinkhof), 2 op 1 september 2016 (N. Hurkmans) en 1 op 4 september 2016 (J. Hoogveld. Op de Kettingdijk 2 op 26 maart 2016 (W. Vergoossen), 2 op 2 april 2016 (W. Vergoossen), 2 op 8 april 2016 (F. Neijts), 1 op 9 april 2016 (W. Vergoossen), 1 op 10 april 2016 (J. Verhees), 1 op 23 april 2016 (J. Verhees), 1 op 24 april 2016 (J. Verhees), 1 op 27 april 2016 (R. Brinkhof), 1 op 1 mei 2016 (J. Verhees), 2 op 31 mei 2016 (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis), 4 op 5 augustus 2016 (F. Neijts), 1 op 26 augustus 2016 (F. Neijts). Op de Moesdijk werden 3 Witgatjes genoteerd op 27 april 2016 (P. Verhagen) en in de Krang: 4 op 18 april 2016 (K. van Wegen), 1 op 4 augustus 2016 (J. Verhees) en 3 op 25 augustus 2016 (J. Verhees).

Aantalsverloop van het Witgatje op de Raamweiden, de Krang en de Kettingdijk in 2015/16.

	jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2015		3	10	7		5	1	7	1			
2016			2	4	2			4	2			

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Oeverloper: (populatie wordt op >1.000.000 geschat).

Oeverlopers werden in 2015 gezien op:

CZW: 1 op 22 juli 2015 (W. Vergoossen).

Raamweiden: 1 op 21 april 2015 (T. van der Heijden) en 1 op 20 juni 2015 (J. Verhees & G. Jenniskens).

Kettingdijk: 1 op 23 maart 2015 (R. van Breemen), 1 op 24 april 2015 (J. Verhees), 2 op 4 mei 2015 (J. Verhees & M. Batsleer), 1 op 9 mei 2015 (J. Verhees), 3 op 9 mei 15 (F. Neijts), 1 op 9 mei 2015 (J. Verhees), 1 op 30 mei 2015 (J. Verhees) 1 op 2 juni 2015 (J. Dewyspelaere) en 1 op 11 juni 2015 (A. Van Stipdonk).

Raamweiden: 2 op 31 maart 2016 (J. Leurs), 1 op 3 april 2016 (J. Verhees), 2 op 15 april 2016 (F. Neijts), 1 op 24 april 2016 (F. Neijts), 2 op 29 april 2016 (T. Cuypers), 1 op 8 mei 2016 (J. Verhees) en 1 op 16 mei 2016 (J. Verhees).

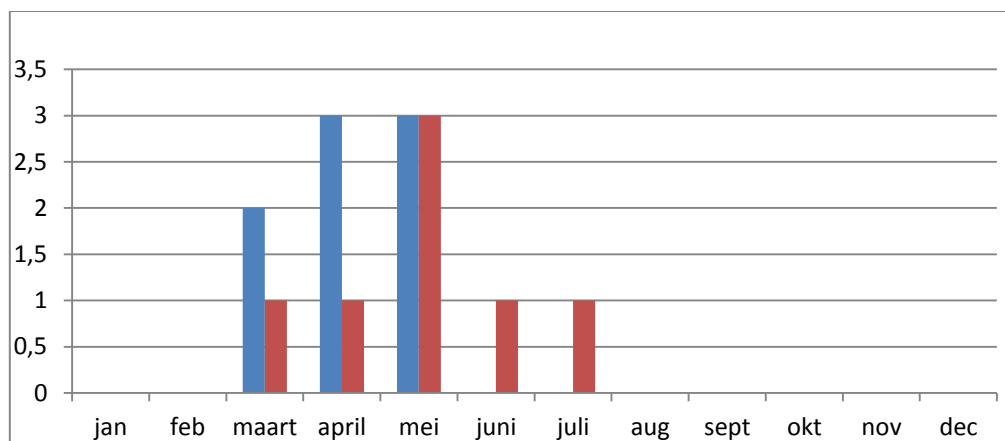
Kettingdijk: 3 op 28 april 2016 (H. Vrolijk) en 3 op 9 mei 2016 (T. van der Heijden).

Kruispeel: 3 op 27 april 2016 (R. Brinkhof en 2 op 1 mei 2016 (F. Neijts).

Krang: 1 op 1 mei 2016 (J. Verhees).

Aantalsverloop van de Oeverloper in de Weerter Kempen in 2015 en 2016.

	jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2015			1	1	3	1	1					
2016			2	3	3							

Kemphaan:

Deze steeds zeldzamer wordende doortrekker werd in 2015 *alleen op 25 mei 2015 (3 ex.) gezien (W. Janssen)* en 2016 diverse keren waargenomen in de Weerter Kempen.

Kettingdijk: 1 op 30 maart 2016 (I. Kwanten).

De Raamweiden: 7 op 21 maart 2016 (F. Neijts), 6 op 24 maart 2016 (F. Neijts), 1 op 31 maart 2016 (J. Leurs), 1 op 1 april 2016 (F. Neijts), 1 op 16 april 2016 (T. van der Heijden), 3 op 22 april 2016 (J. Leurs & T. Tillemans) en 2 op 5 september 2016 (T. van der Heijden).

Aantalsverloop van de Kemphaan op de Raamweiden in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
		7	3					2			

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Groenpootruiter: (populatie wordt op 100.000-1.000.000 geschat).

In 2015 werden Groenpootruiters zo goed als alleen op de net heringerichte Kettingdijk gezien: 7 op 24 april 2015 (J. Verhees), 7 op 25 april 2015 (I. Kwanten), 4 op 26 april 2016 (T. Cuijpers), 6 op 28 april 2015 (T. Vander Heijden), 1 op 2 mei 2015 (J. Verhees), 3 op 4 mei 2015 (M. Batsleer & J. Verhees), 4 op 8 mei 2015 (J. Verhees & F. Neijts), 3 & 4 op 9 mei 2015 (J. Verhees & F. Neijts), 1 op 13 mei 2015 (W. Vercruysse), 2 op 14 mei 2015 (J. Leurs), 1 op 16 mei 2015 (J. Leurs), 1 op 24 mei 2015 (J. Verhees), 7 op 27 mei 2015 (W. Vercruysse), 3 op 28 mei 2015 (W. Vercruysse), 5 op 30 mei 2015 (J. Verhees), 1 op 2 juni 2015 (J. Dewyspelaere), 5 op 19 juli 2015 (J. Hoogveld), 2 op 27 juli 2015 (J. Theuws), 1 op 26 juli 2015 (W. Vergoossen) en 3 op 29 juli 2015 (J. Verhees).

Raamweiden: 2 op 26 april 2015 (A. Haanraads & T. Jeuken), 3 op 28 april 2015 (J. Dewyspelaere),

Kruispeel: 1 op 15 april 2016 (F. Neijts), 1 op 26 april 2016 (W. Geraedts), en 2 op 27 april 2016 (R. Brinkhof).

CZW: 1 op 17 april 2016 (F. Neijts).

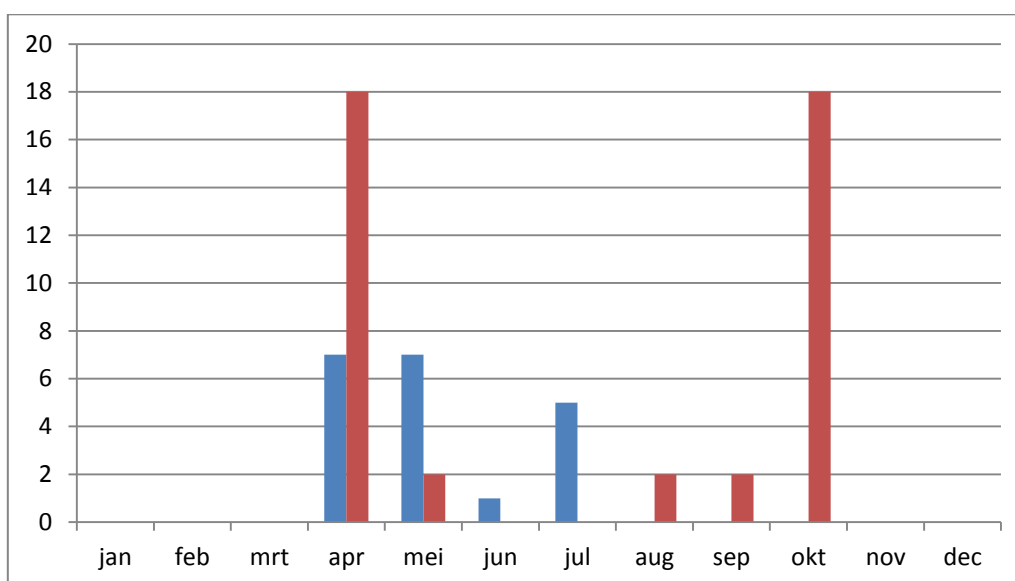
De Siëndonk: 4 op 19 april 2016 op (R. Faassen & J. Leurs).

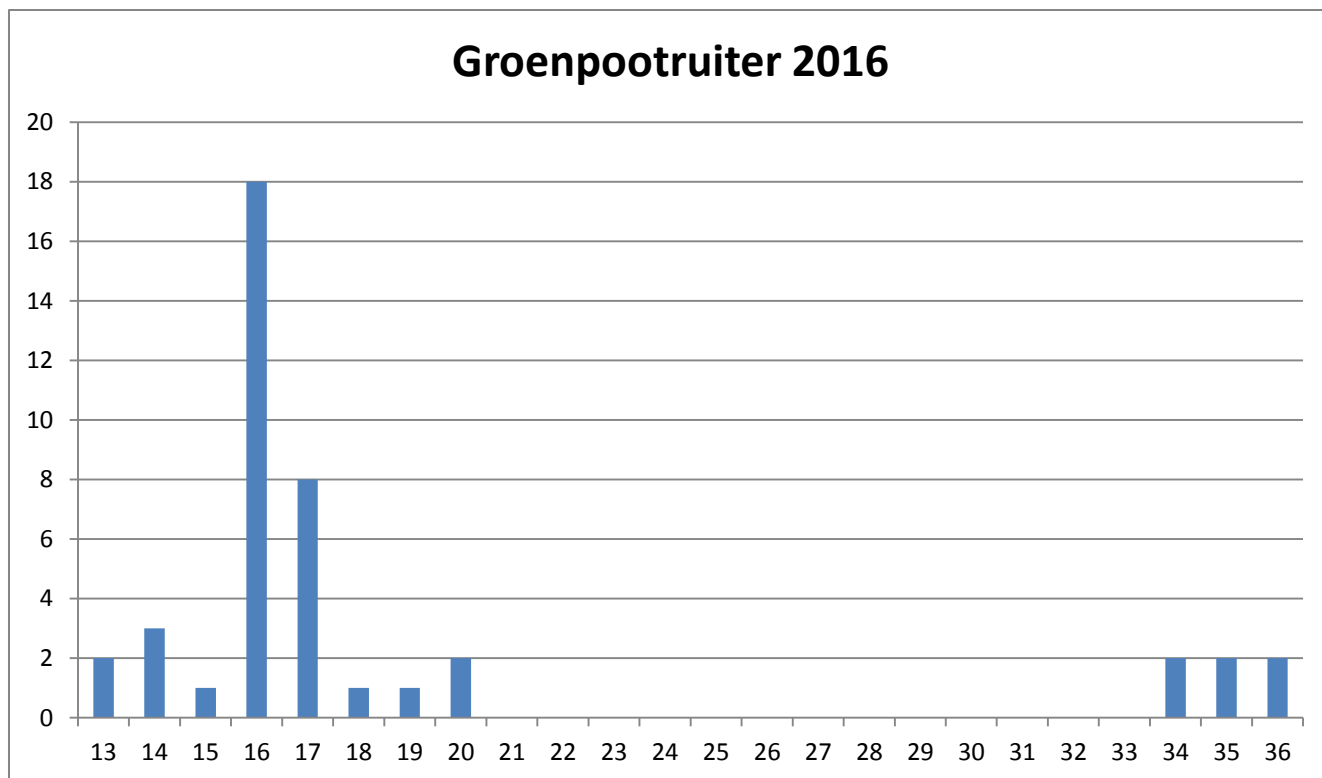
Raamweiden: 2 op 1 april 2016 (F. Neijts), 3 op 10 april 2016 (A. Kleibeuker), 1 op 13 april 2016 (J. Leurs), 1 op 28 april 2016 (J. Leurs), 1 op 30 april 2016 (J. Verhees), 1 op 1 mei 2016 (F. Neijts), 1 op 5 mei 2016 (T. Tillemans) en 2 op 25 augustus 2016 (J. Leurs).

Kettingdijk: 1 op 17 april 2016 (F. Neijts), 10 op 21 april 2016 (F. Neijts), 13 op 22 april 2016 (T. Tillemans), 8 op 23 april 2016 (H. Claes & A. Janssen), 18 op 24 april 2016 (F. Neijts), 7 op 27 april 2016 (R. Brinkman), 2 op 28 april 2016 (W. Vergoossen), 8 op 28 april 2016 (H. Vrolijk), 3 op 29 april 2016 (F. Neijts & R. Brinkhof), 1 op 1 mei 2016 (J. Verhees), 1 op 8 mei 2016 (W. Vergoossen), 2 op 16 mei 2016 (T. Teunissen), 2 op 25 augustus 2016 (J. Leurs), 1 op 28 augustus 2016 (F. Neijts), 1 op 4 september 2016 (J. Hoogveld) en 2 op 11 september 2016 (F. Neijts).

Aantalsverloop van de Groenpootruiter op de Raamweiden en de Kettingdijk in 2015 en 2016.

	jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2015				4-7	1-7	1	1-5					
2016				18	2			2	2	18		

Aantalsverloop van de Groenpootruiter op de Raamweiden en de Kettingdijk in 2016.

Datum	1-3 april	4-10 april	11-17 april	18-24 april	25-30 april	1-8 mei	9-15 mei	16-22 mei	22-28 aug	4-11 sept
Aantal	2	3	1	16	8	1	1	2	2	2
KW*	13	14	15	16	17	18	19	20	34	36

* KW: aantallen uitgezet per kalenderweek.

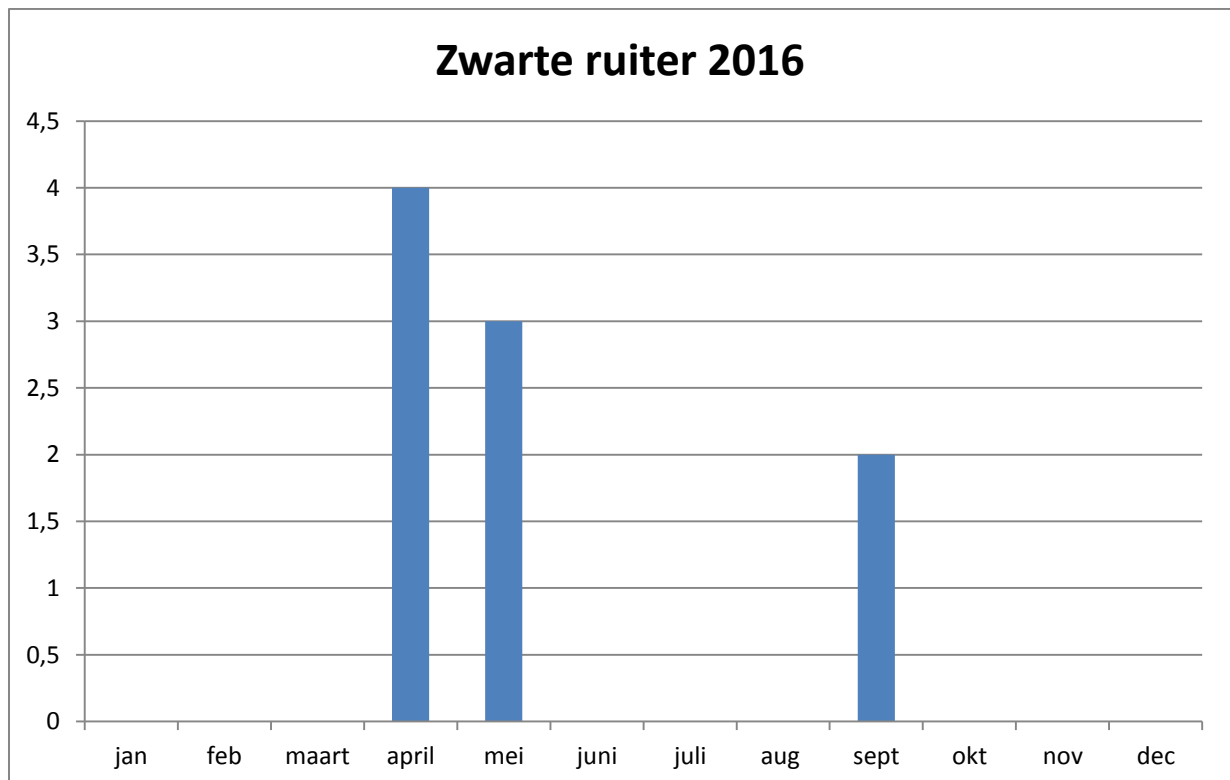
Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Zwarte ruiter: (populatie wordt op 75.000-150.000 geschat).

Zwarte ruiters worden veel minder vaak en ook in lagere aantallen opgegeven dan de Groenpootruiter in de Weerter Kempen. *Uit 2015 zijn er zelfs geen gegevens doorgegeven.*

Kettingdijk: 1 op 30 maart 2016 (I. Kwanten), 4 op 21 april 2016 (F. Neijts), 1 op 22 april 2016 (T. Tillemans), 2 op 23 april 2016 (H. Claes), 1 op 24 april 2016 (R. Pahlplatz), 1 op 8 september 2016 (T. van der Heijden), 1 op 9 september 2016 (J. Bijleveld), 1 op 10 september 2016 (J. Verhees & T. Tillemans) en 2 op 11 september 2016 (G. Peulen, H. Verbeek & W. Vergoossen).

Raamweiden: 1 op 21 april 2016 (J. Verhees), 1 op 22 april 2016 (T. Tillemans) en 1 op 27 augustus 2016 (F. Neijts).

Aantalsverloop van de Zwarte ruiter op de Raamweiden en de Kettingdijk in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
			1-4	1-3				1-2			

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Bosruiter:

Historisch worden van alle steltlopers de Zwarte ruiter en de Bosruiter het minst waargenomen in de Weerter Kempen. Vanaf 2013 wordt de Bosruiter dankzij het moerasherstel in 2015 op de Kettingdijk en in 2016 de Raamweiden steeds vaker op trek van en naar zijn broedgebieden doorgegeven.

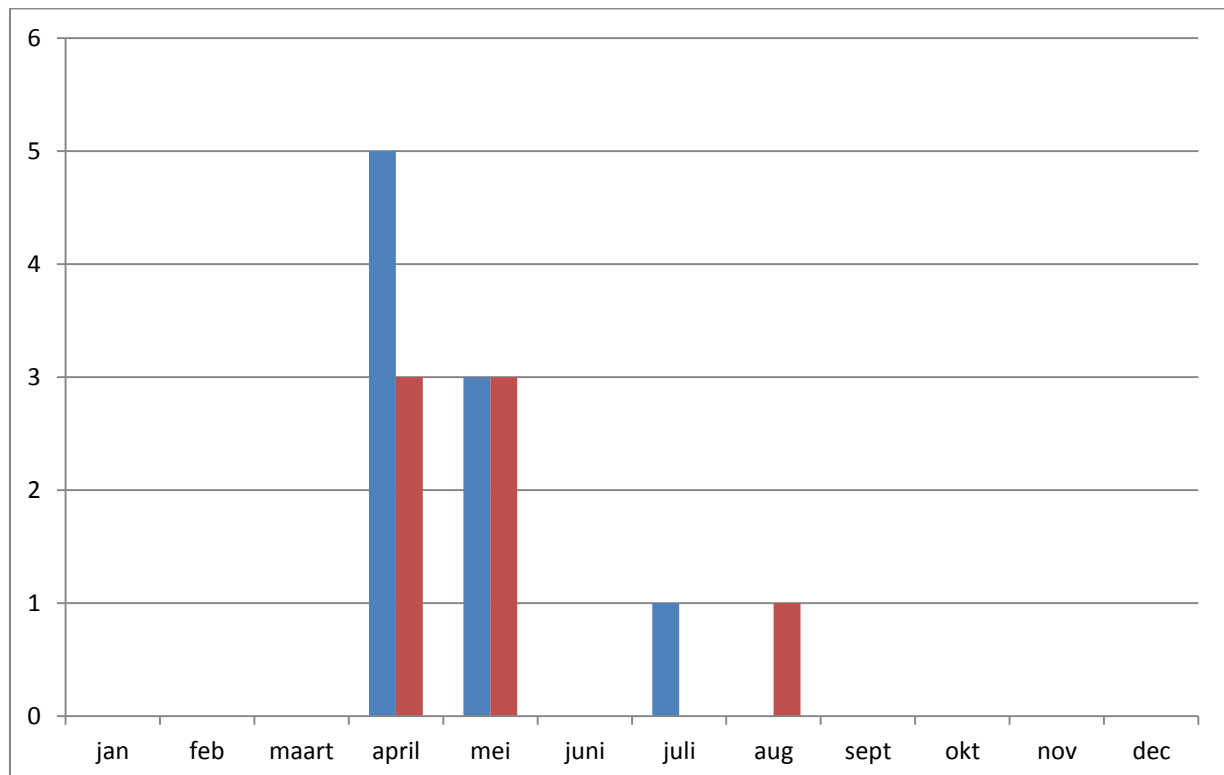
Kettingdijk: 3 op 2 april 2015 (T. Cuijpers & T. van der Laar), 2 op 18 april 2015 (J. Verhees), 5 op 24 april 2015 (J. Verhees), 5 op 25 april 2015 (I. Kwanten), 1 op 2 mei 2015 (J. Verhees), 1 op 24 mei 2015 (J. Verhees), 2 op 27 mei 2015 (W. Vercruysse) en 1 op 29 juli 2015 (J. Verhees).

Raamweiden: 1 & 2 op 26 april 2015 (A. Haanraats & T. Jeuken).

Raamweiden: 4 op 24 april 2016 (F. Neijts), 1 op 27 april 2016 (R. Brinkhof), 1 op 27 april 2016 (F. Neijts), 1 op 28 april 2016 (W. Vergoossen), 2 op 29 april 2016 (T. Cuypers), 3 op 1 mei 2016 (F. Neijts), 3 op 2 mei 2016 (T. Janssen & T. Tillemans) en 3 op 3 mei 2016 (R. Brinkhof),

Kettingdijk: 2 op 27 april 2016 (J. Bijleveld), 1 op 28 april 2016 (H. Vrolijk & W. Vergoossen), 1 op 8 mei 2016 (H. Smits, B. Matthey & G. de Hoog), 1 op 16 mei 2016 (J. Verhees), 3 op 5 mei 2016 (T. Tillemans) en 1 op 5 augustus 2016 (F. Neijts).

Krang: 3 op 23 april 2016 (T. Cuypers).

Aantalsverloop van de Bosruiter op de Kettingdijk en Raamweiden in 2015/16.

	jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2015				2-5	1-2		1					
2016				1-3	1-3			1				

Watersnip:

De Watersnip is tegenwoordig als broedvogel een zeer zeldzame soort geworden in Limburg. Op de Kettingdijk werden in 2015 en 2016 diverse keren opvliegende Watersnippen opgemerkt. Omdat wij denken dat er dankzij het moerasherstel op de Kettingdijk geschikt habitat voor de Watersnip aanwezig is werd er dan ook speciaal aandacht besteed aan deze soort. Dankzij het extreem natte voorjaar van 2016 lagen verschillende percelen op de Kettingdijk er in mei en begin juni nog kletsnat bij, een steeds zeldzamer wordende situatie op onze zandgronden. Baltsende en/of kloktikkende Watersnippen konden echter niet worden vastgesteld.

Watersnippen werden gezien op de Kettingdijk: 4 op 24 april 2015 (J. Verhees), 2 op 25 april 2015 (I. Kwanten), 1 op 29 juni 2015 (R. Theuws & H. Poorters), 1 op 14 juli 2015 (C. Caris) en 1 op 15 juli 2015 (C. Caris & J. Leurs).

In de Krang: 4 op 17 januari 2015 (J. Verhees), 1 op 8 maart 2015 (J. Verhees), 2 op 14 maart 2015 (J. Verhees), 3 op 25 oktober 2015 (J. Verhees) en 2 op 21 november 2015 (J. Verhees).

Op de Kettingdijk: 4 op 5 april 2016 (J. Leurs). De Raamweiden: 8 op 18 maart 2016 (F. Neijts & R. Josten), 1 op 9 april 2016 (J. Verhees), 1 op 29 april 2016 (T. Cuypers), 4 op 1 mei 2016 (F. Neijts) >20 op 18 augustus 2016 (T. Tillemens), 1 op 25 augustus 2016 (J. Leurs), 2 op 27 augustus 2016 (J. Verhees), 2 op 10 september (T. Tillemans), 2 op 16 september 2016 (J. Leurs) en 1 op 6 oktober 2016 (J. Leurs). Doortrek van Watersnippen op de Raamweiden piekte half augustus toen minimaal 20 Watersnippen werden geteld (T. Tillemans).

31/. Houtsnip:

In de periode 2009/14 was er geen duidelijk verschil meetbaar in de groei van de Houtsnip populatie in natte dan wel in droge gebieden van de Weerter Kempen. Tegenwoordig vertellen voorlopige tellingen dat de populatie in de droge gebieden minder snel groeit dan die van de natte broekbossen.

Op zaterdag 26 maart 2016 werd een Houtsnip op gestoten tijdens de inventarisatieronde op de Altweerderheide (J. Leurs). Twee baltsende Houtsnippen werden gezien op 5 april 2016 aan het Wijffelterbroek (J. Leurs). Op 31 mei 2016 waren er dat 6 (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis). Minimaal 4 op de Ketingdijk op 31 mei 2016 en 3 aan de westkant van de Laurabossen (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis).

Houtsnip	2009/14	2016	2017	2018	2019	2020
Laurabossen	>5	>3				
Kruispeel	1	?				
Ketingdijk	3	3-4				
Wijffelterbroek	2	>5				
Stramproyerheide	1	?				
Areven	1	?				
Tungelerwallen	1	3				
Altweerderheide	1	1				
IJzeren Man	1	1				
Moeselpeel	2	?				
Kootspeel	1	?				
Krang	5	?				
Heijkersbroek	3	?				
Ellburg	1	?				

32/. Grutto:

Het enige Grutto territorium in 2016 werd vastgesteld op de Dijkerpeel (J. & H. Vandael). Toch werd in 2016 veel trek van Grutto voornamelijk op de Raamweiden vastgesteld, waarbij de aantallen midden maart pieken. De eerste Grutto's, een groep van 14 werden op 18 maart 2016 gezien aan de Raamweiden (F. Neijts), ook op 18 maart werden een groep van 25 Grutto's gezien (R. Joosten), 19 op 19 maart 2016 (J. van den Eijk), 17 op 20 maart 2016 (P. Vangerven), 1 op 21 maart 2016 (T. van der Heijden), 1 op 24 maart 2016 (J. Leurs), 5 op 30 maart 2016 (C. Caris), 2 op 7 april 2016 (J. Leurs & I. Dassen), 1 op 1 april 2016 (F. Neijts), 1 op 2 april 2016 (W. Vergoossen), 1 op 3 april 2016 (J. Verhees), 1 op 8 april 2016 (F. Neijts), 1 op 9 april 2016 (J. Verhees) en 1 op 21 april 2016 (F. Neijts). Op 6 mei 2016 werd boven de Kruispeel een Grutto gezien (J. Schepers).

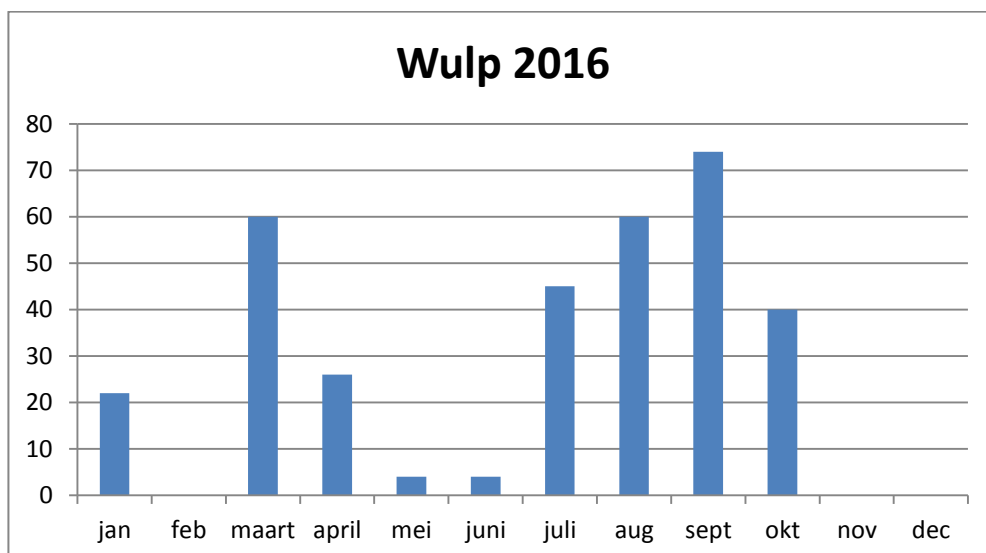
IJslandse grutto: (populatie wordt op 65.000 geschat)

Op 18 maart 2016 werd voor de tweede keer een IJslandse grutto gezien in de Weerter Kempen, deze keer op de Raamweiden (F. Neijts).

33/. Wulp: (populatie wordt op 348.000 geschat).

Op 24 maart 2016 kwamen 48 Wulpen slapen op de plas van de Raamweiden (J. leurs). Wulpen waren er in 2016 op het Stort (2), Raamweiden (1), Hollandia (1), Ellerhei (1). Al jaren worden de aantallen overwinterende Wulpen aan de Raamweiden bijgehouden. Daardoor weten we dat de aantallen overwinterende Wulpen aan de Raamweiden tegenover ruim tien jaar geleden gehalveerd zijn. Door het doorgedreven noteren van de aantallen op oa. Waarneming.nl kan er in 2016 een interessante grafiek opgesteld worden.

Aantalsverloop van de Wulp op de Raamweiden in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
22	-	60	26	4	4	45	60	74	40		

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

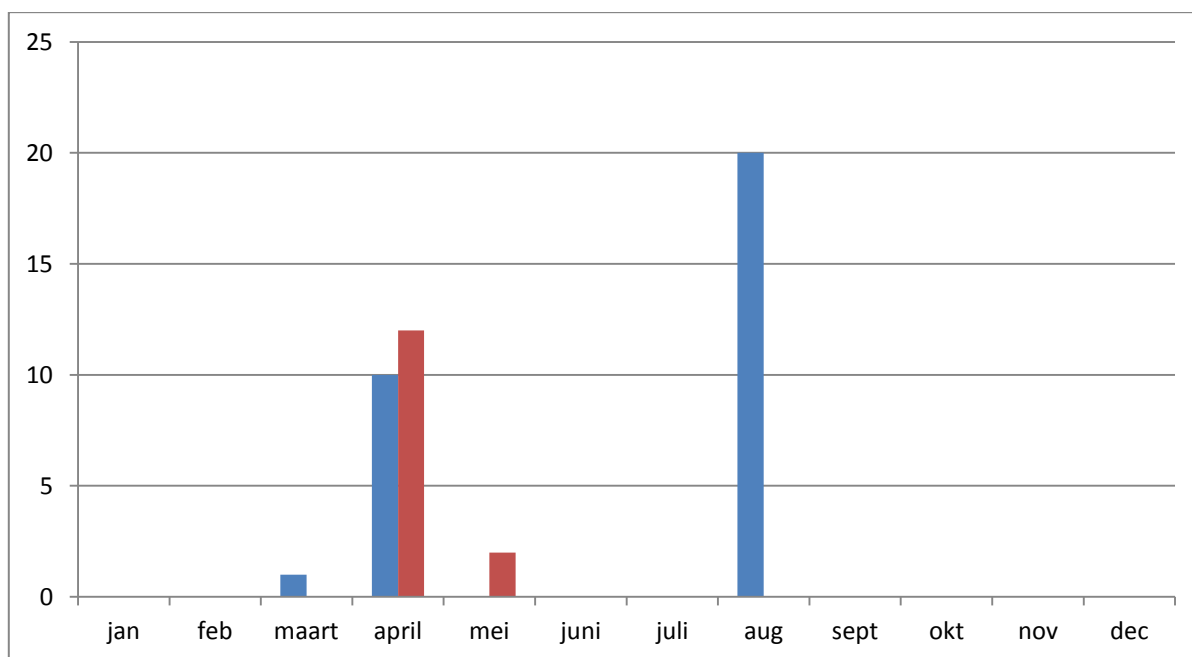
Regenwulp: (populatie wordt op 600.000 geschat)

In 2015 en 2016 werden er voor de Weerter Kempen ongeziene aantallen Regenwulpen doorgegeven. Voor de vorige waarneming moeten we alweer terug gaan naar het jaar 2003. De Regenwulpen die in Nederland doortrekken broeden in Scandinavië, noordwest Rusland en de Baltische staten. Hun populatie wordt op 190.000/340.000 geschat. De voorjaarstrek valt tussen half april en half mei met een piek rond 30 april, de najaarstrek geschiedt in juli en augustus. *In 2015 werden Regenwulpen gemeld op de Raamweiden: 10 op 18 april 2015 (T. van der Heijden) en 20 op 23 augustus 2015 (T. van der Heijden) en op de Kruispeel werd een Regenwulp gezien op 12 maart 2015 (I. Meeuwissen).*

Ook in 2016 werden weer vele waarnemingen van Regenwulpen doorgegeven op Waarneming.nl deze keer allemaal van de Kettingdijk: 4 op 23 april 2016 (G. Visscher), 1 op 18 april 2016 (H. Vrolijk), 12 op 18 april 2016 (R.J.M. Berhkout), 5, 7 en 12 op 23 april 2016 (H. van der Laar, H. Claes, A. Janssen & J. Van Houttem), 2 overvliegend (NO) op 27 april 2016 (R. Brinkhof), 7 op 27 april 2016 (R. Brinkhof), 1 op 1 mei 2016 (J. Verhees) en 2 op 8 mei 2016 (J. Verhees).

Aantalsverloop van de Regenwulp op de Raamweiden en de Kettingdijk in 2015/16.

	jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2015			1	10				20				
2016				4-12	1-2							

Bokje:

Na waarnemingen van een Bokje in 2012 en 2013 werd er *op 1 april 2015 in de Krang (J. Verhees)* en op 18 maart 2016 nog eens een Bokje op de Raamweiden doorgegeven (R. Josten).

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Tureluur: (populatie wordt op 177.000 geschat)

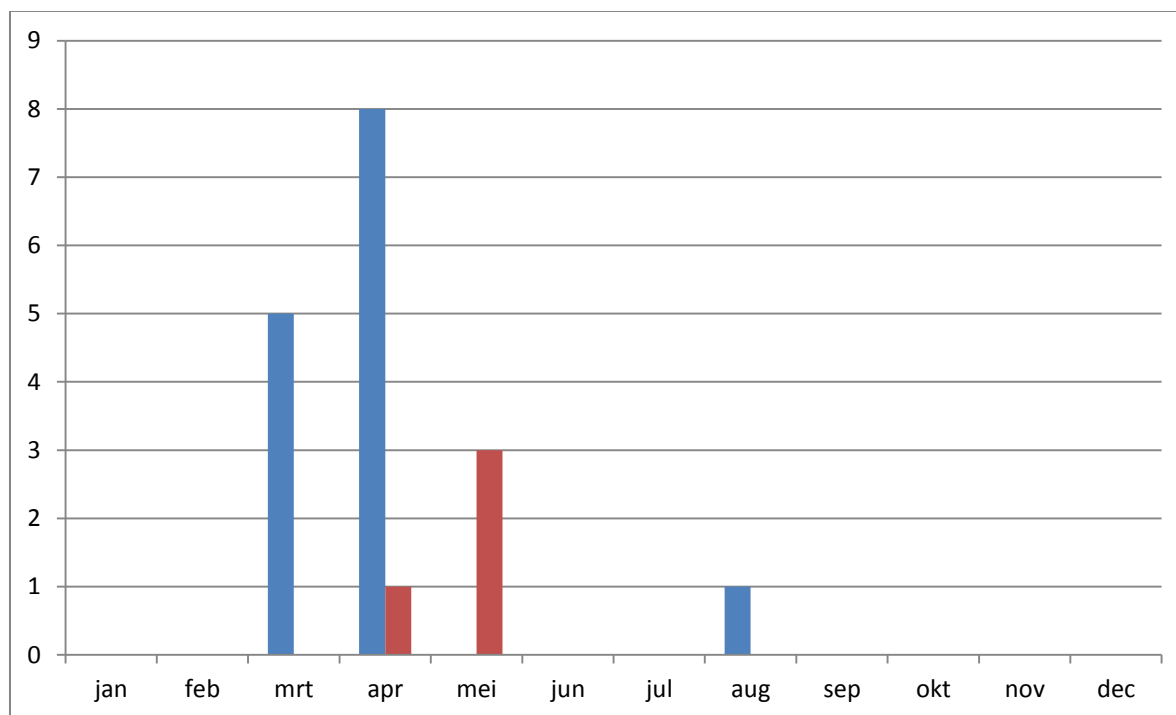
In 2015 werd dankzij het natuurherstel op de Kettingdijk na jaren van afwezigheid nog eens Tureluurs geteld. 1 op 28 april 2015 (T. van der Heijden), 2 op 2 mei 2015 (J. Verhees), 1 op 3 mei 2015 (J. Verhees), 3 op 4 mei 2015 (M. Batsleer), 2 op 8 mei 2015 (F. Neijts & J. Verhees), 2 op 13 mei 2015 (W. Vercruijssse & T. van der Heijden) en 2 op 15 mei 2015 (W. Vercruijssse & T. van der Heijden).

Ook in 2016 werden weer heel veel waarnemingen van doortrekkende of pleisterende Tureluurs doorgegeven. Kettingdijk: 3 op 24 maart 2016 (J. Leurs), 2 op 30 maart 2016 (I. Kwanten), 5 op 31 maart 2016 (J. Leurs), 4 op 2 april 2016 (H. Vrolijk), 3 op 3 april 2016 (J. Verhees), 4 op 3 april 2016 (R. Pahlplatz), 1 op 21 april 2016 (T. Tillemans), 1 op 23 april 2016 (H. van der Laer) en 2 op 24 april 2016 (F. Neijts).

Raamweiden: 1 op 18 maart 2016 (F. Neijts & R. Josten), 2 op 19 maart 2016 (J. van den Eijk), 3 op 20 maart 2016 (P. Vangerven), 5 op 21 maart 2016 (F. Neijts), 2 op 22 april 2016 (T. Tillemans), 4 op 24 maart 2016 (F. Neijts), 8 op 1 april 2016 (F. Neijts), 3 op 2 april 2016 (W. Vergoossen), 1 op 21 april 2016 (F. Neijts), 1 op 24 april 2016 (F. Neijts), 2 op 27 april 2016 (R. Brinkhof), 1 op 20 mei 2016 (F. Neijts) en 1 op 25 augustus 2016 (J. Leurs).

Aantalsverloop van de Tureluur op de Kettingdijk en de Raamweiden in 2016.

	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2015				1	1-3							
2016			1-5	1-8				1				

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

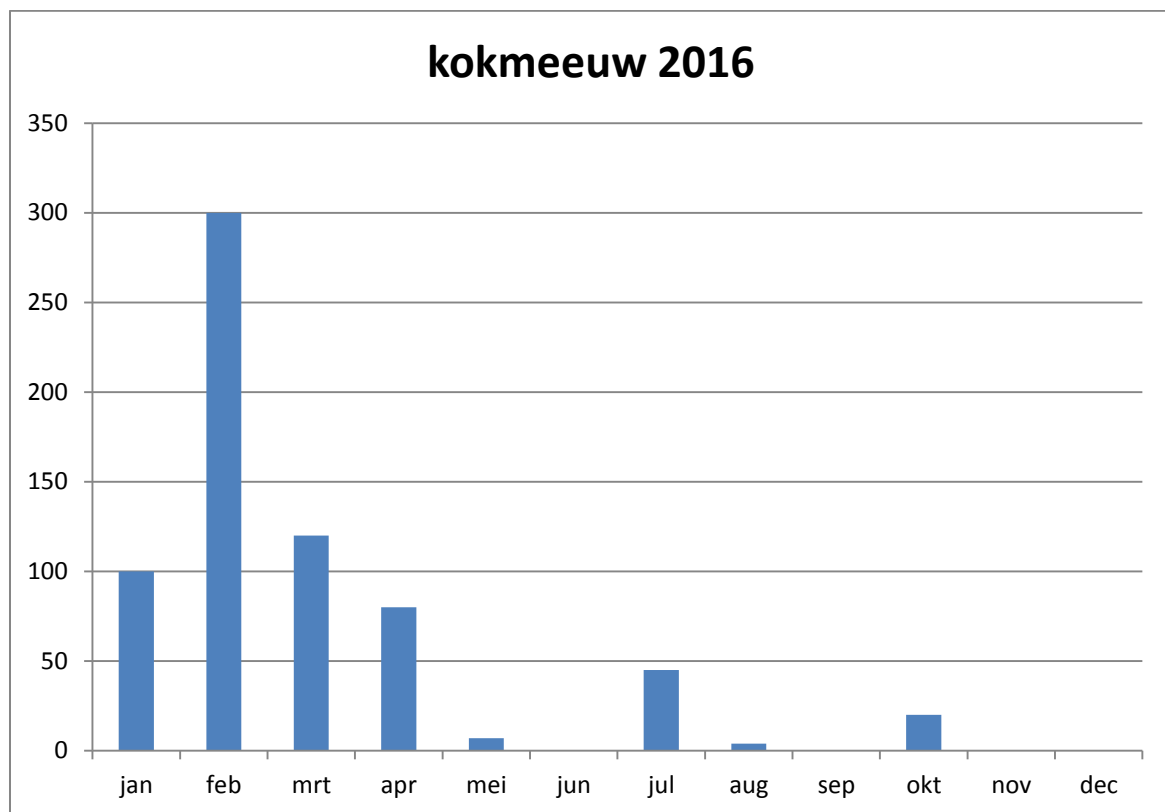
Kokmeeuw: (populatie wordt op >5.000.000 geschat)

Vanaf begin maart 2016 worden bijna dagelijks grote groepen Kokmeeuwen waargenomen boven Stramproy. Het gaat vaak over groepen van 150 tot 250 ex. Op 7 maart werden >550 ex. geteld (J. Leurs). Ze vliegen in grote brede langgerekte groepen richting CZW of de Raamweiden waar regelmatig tot 300 ex. Pleisteren.

Raamweiden: 15 op 1 januari 2016 (J. Verhees), 100 op 28 januari 2016 (T. van der Heijden), 300 op 21 februari 2016 (P. Vangerven), 4 op 19 maart 2016 (J. van den Eijk), 100 op 24 maart 2016 (J. Leurs), 120 op 26 maart 2016 (W. Vergoossen), 107 op 31 maart 2016 (J. Leurs), 80 op 2 april 2016 (W. Vergoossen), 1 op 13 april 2016 (J. Leurs), 3 op 5 mei 2016 (T. Tillemans), 7 op 12 mei 2016 (J. Leurs), 45 op 7 juli 2016 (J. Leurs), 4 op 18 augustus 2016 (T. Tillemans), 2 op 13 oktober 2016 (J. Leurs), 20 op 17 oktober 2016 (J. Verheijen) en 1 op 20 oktober 2016.

Aantalsverloop van de Kokmeeuw op de Kettingdijk in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
100	300	120	80	7		45	4		20		

Zilvermeeuw: (populatie wordt op 1.400.000 geschat)

Zilvermeeuwen worden maar met mondjesmaat gezien in de Weerter Kempen. *Op de CZW 1 op 6 januari 2015 (I. Meeuwissen), aan de Moeselpeel 1 overvliegend op 27 januari 2015 (J. Verhees) en 1 boven de Kruispeel op 12 maart 2015 (I. Meeuwissen).*

In 2016 werd slechts een waarneming van een Zilvermeeuw door gegeven, namelijk 1 op 26 maart 2016 aan de Raamweiden (W. Vergoossen & A. Kleibeuker).

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

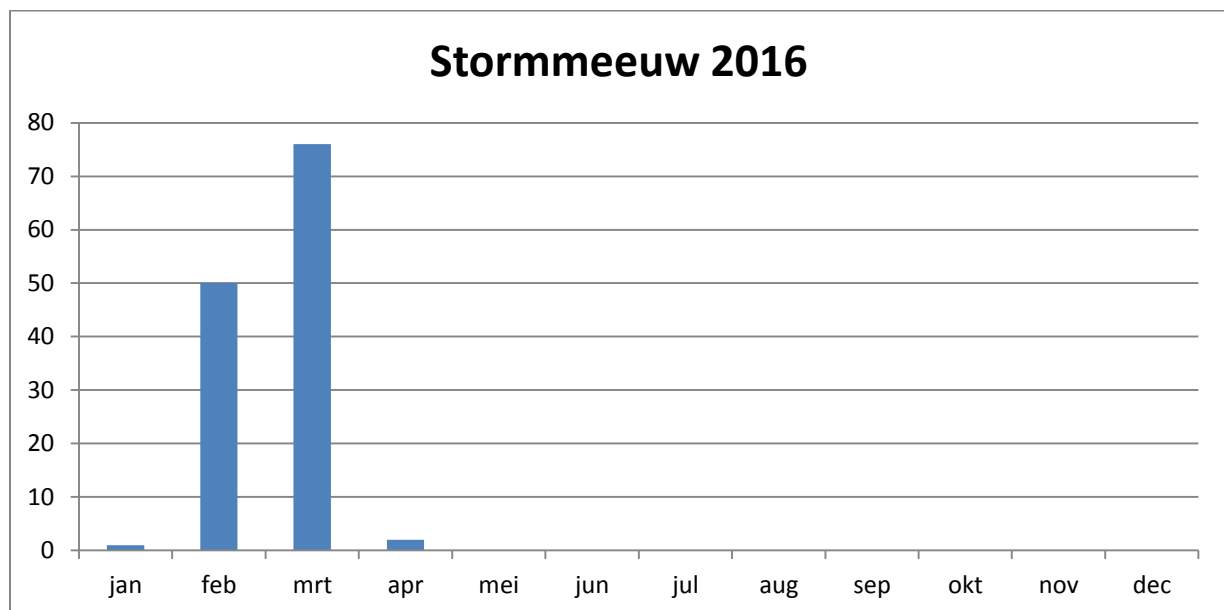
Stormmeeuw: (populatie wordt op 1.600.000 geschat).

2015: 24 & 25 maart 2015: een groep van >60 's morgens (7u00) opvliegend van de slaappleaats op net geploegde akker achter Kuppens (Breiven).

Stormmeeuwen op de Raamweiden: 1 op 1 januari 2016 (J. Verhees), 50 op 21 februari 2016 (P. Vangerven), 1 op 17 maart 2016 (J. Leurs), 55 op 24 maart 2016 (J. Leurs), 76 op 26 maart 2016 (W. Vergoossen & A. Kleibeuker), 8 op 31 maart 2016 (J. Leurs), 2 op 2 april 2016 (W. Vergoossen & A. Kleibeuker) en 1 op 10 april 2016 (J. Verhees).

Aantalsverloop van de Stormmeeuw op de Kettingdijk in 2016.

jan	feb	ma	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
1	50	76	2								

Pontische meeuw:

Op 6 januari 2015 werd een Pontische meeuw gezien op de CZW (I. Meeuwissen).

Kleine mantelmeeuw: (populatie wordt op 400.000-500.000 geschat).

Net als de Zilvermeeuw is de Kleine mantelmeeuw een zeldzame doortrekker in de Weerter Kempen: Op de Kettingdijk werden op 24 april 2015 twee Kleine mantelmeeuwen gespot (J. Verhees).

Op 26 maart 2016 werd een Kleine mantelmeeuw gezien op de Raamweiden (J. Verhees), Een zeer hoog overvliegende Kleine mantelmeeuw werd op 31 april 2016 gezien boven de Tungelerwallen (J. Leurs S. & G. Pleunis) en op 31 juli 2016 werden 3 ex. gezien op de Raamweiden (J. Verhees).

Grote mantelmeeuw: (populatie wordt op 480.000 geschat).

Grote mantelmeeuwen worden zeer zelden in de Weerter Kempen gezien. Cor zag ergens midden juni 2015, twee juveniele Grote mantelmeeuwen pleisterend op de CZW.

34/. Holenduif:

De Holenduif populatie in de stuifzandgebieden groeit langzaam aan, toch laten ze een zeer grillig verloop in hun aantalsontwikkeling zien. Zo groeit de populatie op het IJzeren Man gebied en de Altweerderheide gevoelig aan. Maar op de Tungelerwallen daar en tegen is een serieuze inkrimping merkbaar.

Populatiedynamiek van de Holenduif over 24 jaar in de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen.

Holenduif	1992	2002/03	2006	2009	2016
Tungelerwallen	9	5	4	4	3
Altweerderheide	4	?	3	?	14
IJzeren Man	7	?	3	?	12
totaal	20	?	10	?	29

35/. Houtduif:

Op 13 maart 2016 zat er al een Houtduif op eieren in Molenbeersel de voorjaarsstorm die een week later over onze lage landen raasde maakte een einde aan dit zeer vroege broedsel. De eieren werden onder het nest terug gevonden (J. Leurs). Na drie geslaagde broedsels verbleef in november 2016 nog steeds een jong bij een oudere vogel geboren uit hetzelfde nest. De eerste grote trekken Houtduiven werden in oktober 2016 opgemerkt aan de Raamweiden (>380) en de Houtbroekbeemden (>150).

36/. Turkse tortel:

Het 's winters samentropen van Turkse tortels in groepen tot 55 exemplaren is voor zover we weten nooit in de Weerter Kempen beschreven. *Op 24 januari 2015 werd een grote groep van >55 ex. gezien in Stramproy/dorp (J. Leurs & P. Vries).* Op 14 januari 2016 werd een groepje van 13 Turkse tortels gezien aan de Keyersmolen te Molenbeersel (J. Leurs). Op 21 oktober 2016 werd een groepje van 17 Turkse tortels waargenomen in Molenbeersel dorp (J. Leurs & P. Vries). Op 6 maart 2016 werd balts en paring van Turkse tortels waargenomen. Turkse tortels plaatsten zich dit jaar zeer laat. Werden in de voorbije jaren al in februari nestelende Turkse tortels waargenomen, in 2016 keerden de Turkse tortels pas vanaf begin april terug naar hun broedplaatsen en konden ze geteld worden. Opvallend was dat tot begin april in de dorpen zo goed als geen Turkse tortels werden waargenomen.

37/. Zomertortel:

2015: Zomertortels werden gehoord op de Dijkerstraat waar drie zangposten werden genoteerd in grote tuinen en twee aan de CZW (C. Caris). Spikke één in een kleinschalig met Grote brandnetel, Kale jonker en Gewone witbol verruigd gebiedje (J. Leurs), Kettingdijk één op de bekende plaats in het kleinschalig gebiedje rond de natte schrale weilandjes (J. Leurs),

2016: De eerste Zomertortel werd gehoord op 3 mei 2016 (J. Leurs).

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Zomertortel	2015	2016	2017	2018	2019	2020
CZW	2	0				
IJzeren Man	?	1				
Dijkerpeel	3	?				
Kettingdijk	>1	4				
Wijffelterbroek	1	?				
Areven	?	1				
Puine	1	1				
Oetslaag	-	1				
Graus	-	1				
Krang	>1	>1				
Werenbroek	?	?				
Tungelroyse beek	?	?				

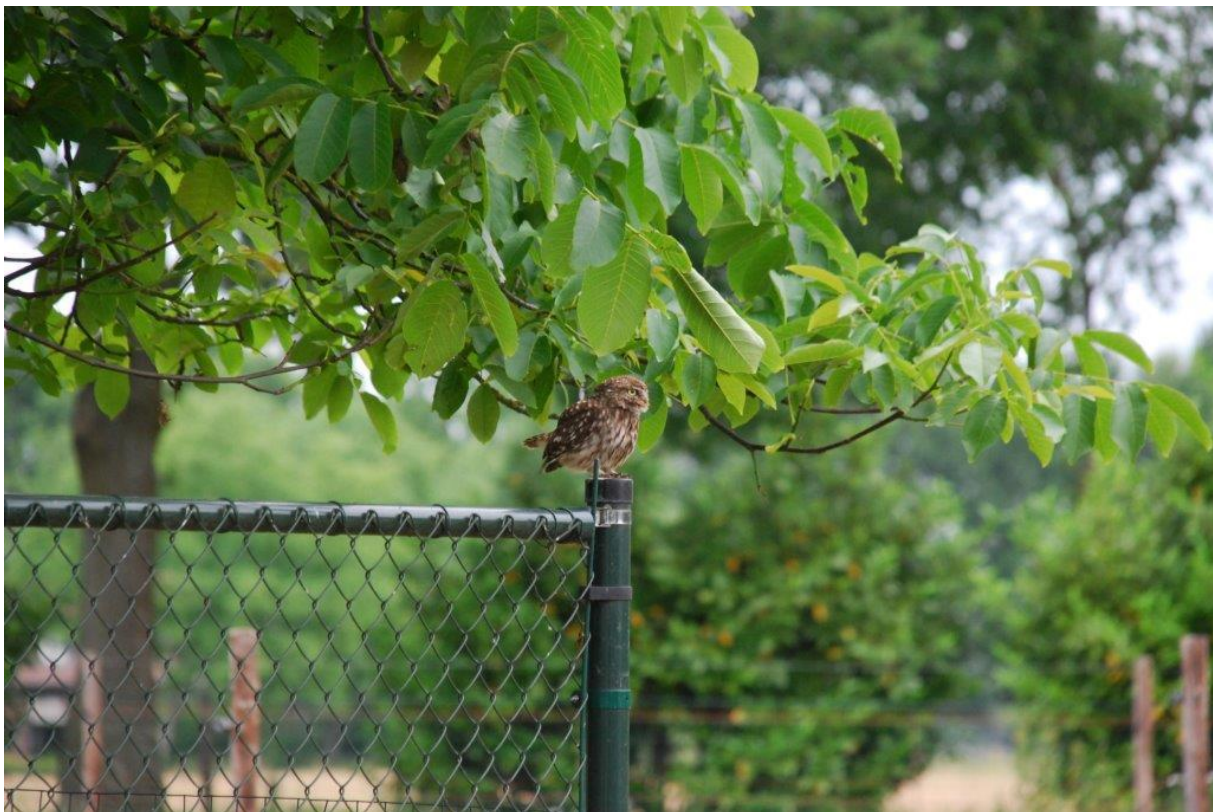
38/. Koekoek:

De eerste Koekoek werd op 8 april 2016 gehoord (L. Dassen).

39/. Kerkuil:

Zeer weinig gegevens van Kerkuil: Er werden in 2016 slechts twee geslaagde broedgevallen gemeld, een bij Vleeshouwers a/d Crixhoek (L. Vanlier) en een in de schouw van de Kettinghoeve (G. Bollen). Losse waarnemingen: 1 zittend op de weg aan het Vosseven op 30 november 2016 (R. van Pelt) en een jagend in Haler dorp op 5 december 2016 om 19u30 (J. Leurs & P. Vries).

40/. Steenuil:

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

2015: Steenuilen werden gezien of gehoord aan het Breivin, aan de Kats (Stramproyerheide) en aan het Vosseven waar hij blijkbaar al enkel jaren broedt (R. van Pelt) en 1 op de Altweerderheide op 7 maart 2015 (J. Verhees). Op 16 juli 2016 werd een Steenuil gezien aan het Heioord (J. Leurs & P. Vries). Een dood exemplaar werd midden juni 2016 opgemerkt op de Bocholterweg richting Wijffelterbroek net buiten Altweerderheide (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis). Op 23 november 2016 riep een Steenuil bij Cuppens/Stramproy (J. Leurs). En op de Crixhoek mislukte een broedgeval omdat de Steenuilen door de er langs wonende Kerkuilen (die een week eerder al jongen hadden) verjaagd werden (L. Vanlier).

41/. Bosuil:

1 ex. roepend uit het Wijffelterbroek op 31 mei 2016 (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis). Op 15 september 2016 werd 's morgens om 7u30 een Bosuil gezien zittend op een telefoondraad bij Ummele Mieke/ Stramproyerheide (E. Truyen). Op 5 oktober 2016 al was er een zwaar Bosuil conflict aan het Vosseven (R. van Pelt). Ook rond het stort/Altweerderheide worden vanaf begin november diverse roepende Bosuilen gehoord, zeker twee maanden vroeger dan andere jaren (F. Smit). De Bosuil van het Fluppebuske werd ook in 2016 weer bevestigd, als ook een nieuwe midden tussen de boerderijen van de Crixhoek.

42/. Ransuil:

De Ransuil populatie heeft zich blijkbaar nog niet hersteld na de clash in 2013. Er werden in ieder geval in 2015 en 2016 zeer weinig gegevens van Ransuilen doorgegeven. Aan het Savelveld/Stramproy werd in juni 2016 een dode Ransuil gevonden (S. Pleunis).

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tungelerwallen	?	1x16				
Savelveld	?	1				
Stramproyerheide	?	?				
Dijkerpeel	?	?				
Krang	?	?				
Haler	?	1				
totaal	?	>3				

Oehoe:

Op 31 december 2015 werden Cor en Leo getipt dat er een Oehoe in de Tungelerwallen actief zou zijn, de tip kwam van mensen die tegen de Tungelerwallen wonen. Samen met genoemde mensen zijn Cor en Leo op pad gegaan, na enig speurwerk vonden ze een sterk verzwakte uil. Het bleek inderdaad om een mannetje Oehoe te gaan. Na diepgaand overleg werd beslist de dierenambulance te verwittigen. Die was vrij snel aanwezig, maar de uil liet zich niet vangen. Daarom is Roofvogelopvang/Weert gebeld die de vogel al snel gevangen had. De Oehoe droeg een Duitse ring en was er zeer slecht aan toe. Nu wordt nog uitgezocht waar hij precies geringd is, voorlopig moet de uil revalideren. Cor ging de erop volgende week op ziekenbezoek. Uiteindelijk stierf de uil ondanks de goede zorgen dan toch enkele dagen later aan een vergiftiging, die bijna zeker te linken is aan landbouwgif. Het was onmogelijk uit te maken welke vergiftiging prooi hem noodlottig geworden is.

Velduil:

Op 14 mei 2016 werd op het (voormalige) stort van Weert een Velduil gezien (C. Caris, T. Tillemans & F. Smit). De laatst bekende waarneming van een velduil in de Weerter Kempen dateert alweer van 1999 (H. Briels) aan het Wijffelterbroek, waar nu de Raamweiden liggen.

43/. Nachtzwaluw:

De Nachtzwaluw populatie blijft licht schommelend stabiel.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Laurabossen	12	12				
Stramproyerheide	2	1				
Tungelerwallen	1	2				
totaal	15	15				

44/. Gierzwaluw:

Zowat iedereen gaf aan dat er in 2015 veel minder Gierzwaluwen geteld werden dan het vorige jaar (C. Caris, L. Dassen, Th. Kuppens, J. Leurs & W. Scheibler). De eerste Gierzwaluw werd in Weert gezien op 6 mei 2015 (C. Caris). In Stramproy dorp en het zuiden van Weert (Keent/Moesel) kwam dat neer op een voorzichtige halvering van de aantallen. Vooral de jaarlijkse aangroei in de zomer bleef overal achterwege. Enkel op Moesel werden jonge Gierzwaluwen gezien (C. Caris). De eerste Gierzwaluwen in de Weerter Kempen werden op 5 mei 2016 gezien in Weert (C. Caris). Op 13 mei 2016 werden ze pas gezien in Molenbeersel & Stramproy (J. Leurs & P. Vries). In Stramproy aan de kerk werden 6 paar en aan de molen 10-12 paar geteld (Th. Kuppens & J. Leurs). Altweeterheide 2 paar a/de kerk (C. Caris) en ook in Haler werden twee paar gezien (J. Leurs).

	2014 *	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Weert	>50	20	45				
Stramproy	>40	10-15	16-18				
Altweeterheide	6	0	2				
Hunsel	?	4	?				
Haler	3	?	2				
Tungelroy	6	6	?				
Swartbroek	6	?	?				
totaal							

* In 2014 werden totale aantallen geteld, vanaf 2015 is getracht het aantal koppels te schatten.

Hop:

“Onze” Hop maakte in 2015 furore in het Belgische deel van het Kempenbroek waar hij een hele tijd in zowat het hele Stramprooierbroek werd waargenomen. Toch werd de Hop ook al is het maar een keer waargenomen in de Weerter Kempen en wel op 10 juni 2015 aan de Raamweiden (W. Verduyze). In 2016 werd de Hop door gegeven op 18 april 2016 op Crossmore (J. van Dijk), op 29 mei 2016 werd hij weer gehoord op Crossmore (J. Schepers) en op de Kettingdijk (M. Tailly). Op 7 juni 2016 en 17 juni 2016 werd de Hop voor het laatst gehoord aan de Laurabossen (F. Smit).

45/. IJsvogel

In 2015 en 2016 kwamen vooral veel waarnemingen binnen van IJsvogels op de Kettingdijk waar hij meermaals biddend werd gezien. Andere gebieden waar IJsvogels gezien werden zijn de Krang en de Kruispeel. De IJsvogelpopulatie van de Weerter Kempen blijft stabiel. De Nederlandse IJsvogel populatie daar en tegen neemt toe, mogelijk door alweer enkele zachte winters (SOVON jaarverslag 2016).

46/. Draaihals:

Er worden de laatste jaren gelukkig weer meer Draaihalzen gezien, dat lijkt de uitbreiding die de Draaihals momenteel doormaakt te bevestigen. Vooral in Wallonië is de Draaihals de laatste jaren sterk in aantal toe genomen. *Op 28 en 29 april 2015 werd een Draaihals foeragerend waargenomen en prachtig vastgelegd op de gevoelige plaat in de Krang (J. Verhees).* Ook in 2016 werd er weer een Draaihals door gegeven, op 16 mei 2016 werd een Draaihals gehoord op de Kettingdijk (T. Teunissen). Deze waarneming valt tussen de datumgrenzen en kan bijgevolg als een territorium beschouwd worden.

Draaihals in de Krang foto J. Verhees.

47/. Groene specht:

2016: De Groene specht populatie in Nederland lijkt lichtjes toe te nemen (SOVON jaaroverzicht 2016) Een Groene specht werd gezien in de Houtbroekbeemden/Brand met (3) jongen (M. Seerden), Soutsweg (1), Breivin/Hense Koëb (1), Tungelerwallen (2), Altweerderheide (4), IJzeren Man (2),

48/. Zwarte specht:

Na de Crash van de Zwarte specht populatie in de Weerter Kempen blijkt er vanaf de telperiode 2009/14 (gelukkig) een stabilisatie op te treden.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tennisbanen/Teunevenneke	1	1				
Fluppebuske	1	?				
Tungelerwallen	1	1				
Stramproyerheide	1	1				
Laurabossen	1	?				
Altweerderheide	0	0				
IJzeren Man	?	1				
Krang	1	1				
Totaal	6-7	5-6				

49/. Grote bonte specht:

In de in 2016 onderzochte stuifzandgebieden van de Weerter Kempen blijkt dat de Grote bonte specht uitgegroeid is tot de meest efficiënte spechtenssoort. In bijna 25 jaar werd de Grote bonte spechten populatie zo maar even 4 keer groter.

Populatiedynamiek van de Grote bonte specht over 24 jaar in de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen.

Grote bonte specht	1992	2002/03	2006	2009	2016
Tungelerwallen	7	9	10	19	37
Altweerderheide	7	?	7	?	28
IJzeren Man	7	?	4	?	25
totaal	21	>9	21	>19	90

50/. Middelste bonte specht:

2015: In de Krang werd een Middelste bonte specht gehoord op 11 april 2015 in het bos langs het Groot ven (J. Verhees). In 2016 werd geen enkele Middelste bonte specht doorgegeven, een bevestiging van zijn stiekem karakter? of?

51/. Kleine bonte specht:

De populatie van de Kleine bonte spechten kent in alle in 2016 onderzochte (stuifzand) gebieden een langzame groei.

52/. Boomleeuwerik:

2015: Een eerste Boomleeuwerik werd al zingend gehoord op 8 maart 2015 (J. Leurs). Tungelerwallen 3 zangposten ten noorden (C. Caris), 2 ten zuiden (J. Leurs & P. Vries) en minimaal één in het bosgebied (J. Leurs & P. Vries).

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tungelerwallen	>6	13				
Altweerderheide	??	2				
Raamweiden	2	2				
Stramproyerheide	1	1				
Laurabossen	?	?				
CZW	1	1				
Kettingdijk	1x16	1				
De Kempen	>1	?				
Totaal		>20				

De eerste Boomleeuwerik werd op 5 maart 2016 gehoord boven de akkers aan de Tungelerwallen (J. Leurs). Op 8 maart werd ook de Boomleeuwerik van de Buuëtjeshei weer gehoord (P. Spreuwenberg).

53/. Veldleeuwerik:

Al op 19 maart 2016 zong een Veldleeuwerik aan de Dijkerpeel (J. Leurs). Op 4 mei 2016 werden er minimaal 14 Veldleeuweriken geteld op het (voormalige) stort van Weert (C. Caris, F. Smit & T. Tillemans). Langs de weg Bocholt-Altweerderheide rechts (Hollandia dus) zongen er in 2016 ook 2 (C. Caris).

54/. Oeverzwaluw:

Tijdens een extreme regenbui einde mei, begin juni 2016 spoelden alle nestholtes (>100) van de Oeverzwaluwkolonie op de Centrale Zandwinning Weert weg (C. Caris). Toch werden na de hoosbuien terug 25 bewoonde gaten geteld (C. Caris).

Oeverzwaluw	2015	2016	2017	2018	2019	2020
aantal		120				

55: Boerenzwaluw:

2015: *De eerste Boerenzwaluw werd gezien op 6 april 2015 (L. Dassen)*

2016: De eerste Boerenzwaluwen (>15) werden op 31 maart 2016 gezien boven de Raamweiden (J. Leurs)

56/. Huiszwaluw:

De eerste Huiszwaluw werd op 30 maart 2016 gezien boven de Raamweiden. Zelfs in begin juni 2016 kwamen nog “zeer late” Huiszwaluwen aan (C. Caris).

Huiszwaluw	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Swartbroek	0	0				
Tungelroy	18	18				
Stramproy	22	22				
Ell	2	2				
Hunsel	4	?				
totaal	46	42				

57/. Boompieper:

Eerste Boompieper gehoord op 7 april 2015.

De eerste Boompieper werd op 6 april 2016 gehoord aan de Laurabossen (J. Leurs).

58/. Graspieper:

Vier paar Graspiepers met Jongen werden gezien op het agrarische gedeelte van het Wijffelterbroek (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis). Ook op het stort werden twee paar Graspiepers met jongen gezien (C. Caris, R. Faassen, J. Leurs, S. Pleunis & F. Smit).

Waterpieper:

2015 was een zeer belangrijk jaar voor de doortrek van Waterpieper. Op de Kettingdijk werden voor de Weerter Kempen uitzonderlijk hoge aantallen doorgegeven. *1 op 14 maart (J. Verhees), 13 op 15 maart 2015 (J. Verhees), 1 op 21 maart 2015 (J. Verhees). 11 op 22 maart 2015 (J. Verhees), 32 op 27 maart 2015 (T. Cuijpers), 40 op 28 maart 2015 (J. Verhees), 6 op 28 maart 2015 (T. van der Heijden) en 10 op 29 maart 2015 (J. Verhees). In de Krang werden Waterpiepers gezien: 3 op 14 maart 2015 (J. Verhees & P. Doorn). Weer op de Kettingdijk werden Waterpiepers gehoord: 2 op 11 november 2015 (J. Leurs) en 1 in de Krang op 21 november 2015 (J. Verhees). Op 30 december 2015 werd een Waterpieper doorgegeven aan de Raamweiden (P. Vangerven). Waterpiepers werden in 2016 voornamelijk vanaf half maart tot begin april doorgegeven. Alle waarnemingen komen van de Raamweiden en de Kettingdijk: 6 op 18 maart 2016 (F. Neijts) 1 op 21 maart 2016 (G. Sleven), 10 op 26 maart 2016 (N. van Houtum), 1 op 31 maart 2016 (J. Leurs) 1 op 1 april 2016 (F. Neijts) en 9 op 2*

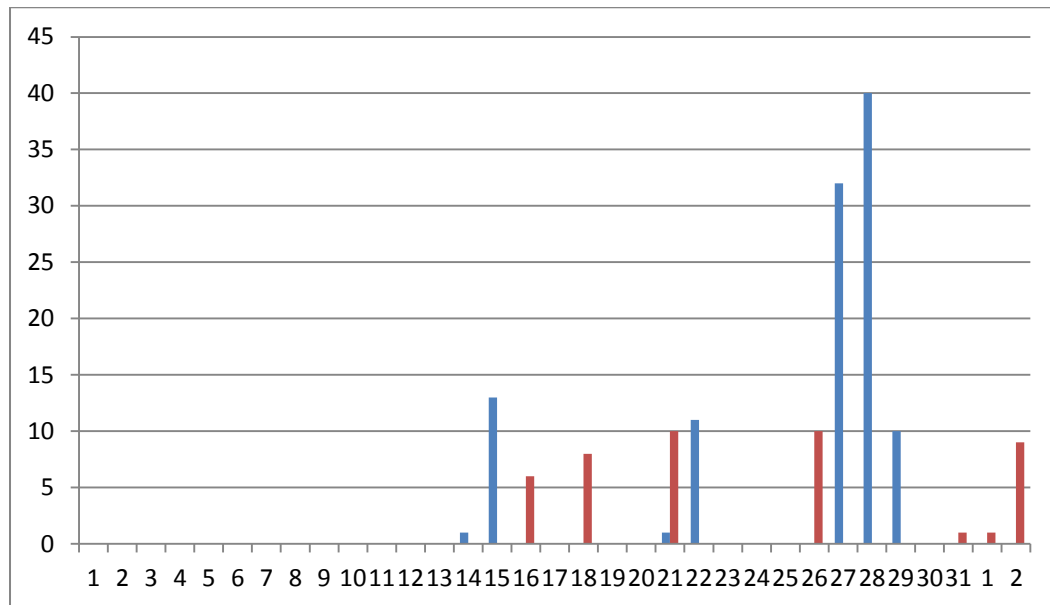
Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

april 2016 (W. Vergoossen), of de Kettingdijk: 3 op 16 maart 2016 (J. Verhees), 8 op 18 maart 2016 (F. Neijts) en 10 op 21 maart 2016 (F. Neijts).

Doortrekkpatroon van de Waterpieper in de Weerter Kempen, Kettingdijk, Raamweiden en Krang in 2015 en 2016.

Waterpieper	Jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2015			40								2	1
2016			10	9						2	1	

Doortrekkpatroon van de Waterpieper op de Raamweiden en de Kettingdijk in maart en april 2015 en 2016.

Roodkeelpieper:

Op 29 april 2016 werd een Roodkeelpieper gehoord aan de Raamweiden (F. Neijts).

59/. Gele kwikstaart:

Al op 24 maart 2016 werden Gele kwikstaarten (2) foeragerend gezien aan de Raamweiden (J. Leurs).

Noordse gele kwikstaart:

Het gebeurt niet elke dag dat er een nieuwe soort voor de Weerter Kempen wordt gezien, Op 29 april 2016 werden drie Noordse gele kwikstaarten foeragerend waargenomen op de Raamweiden (F. Neijts).

60/. Grote gele kwikstaart:

Op 10 juli 2015 werd een Grote gele kwikstaart gezien aan het Wijffelterbroek (N. Mather).

De eerste Grote gele kwikstaart werd op 8 april 2016 aan de Grote IJzeren Man opgemerkt (L. Dassen).

61/. Witte kwikstaart:

62/. Winterkoning:

Winterkoningen werden enkel in de Tungelerwallen in 2002/03 en 2009 mee gekarteerd. In de monotone Grove dennen bestanden met een weinig ondergroei van Brede stekelvaren kwamen tot begin jaren tweeduizend minimaal Winterkoningen voor. Na de grote dunningen in de vroege jaren 2000 waardoor zich een jong bos bestaande uit een kruid- en struiklaag kon ontwikkelen kwam de slapende populatie Winterkoning tot leven. Tegenwoordig is de Winterkoning een algemene broedvogel in alle gekarteerde gebieden.

Winterkoning	2002	2003	2009	2016
Tungelerwallen	24	25	28	106

63/. Heggemus:

Heggemussen laten in alle onderzochte stuifzandgebieden een voorzichtige populatie uitbreiding zien. Met name in de Tungelerwallen waar gegevens uit 2002/03, 2009 en 2016 voor handen zijn verdubbelde de populatie zich.

Heggemus	2002	2003	2009	2016
Tungelerwallen	5	5	3	10

64/. Roodborst:

Net als de Winterkoning laat het Roodborstje in de in de vroege jaren 2000 gedunde percelen een populatie uitbreiding zien, al is die minder uitgesproken dan bij de Winterkoning.

Roodborst	2002	2003	2009	2016
Tungelerwallen	72	70	55	113

65/. Nachtegaal:

Cor meldt in mei 2016 een record aantal zingende Nachtegalen langs de Uffelse beek in Neeritter, het zou gaan om minimaal 10 zangposten (C. Caris).

Nachtegaal	2016	2017	2018	2019	2020
Uffelse beek	12-15				
Haler	3-4				
Wisbroek	10-12				
koelen	3-4				
Boets/Braakhuisven	3				
Heioord	7				

66/. Blauwborst:

Op 29 maart 2016 werd op d'en Oetslaag een zingende Blauwborst gehoord (J. Leurs). Op de Kettingdijk werden in 2016 ook weer 6 territoria Blauwborst vastgesteld. Op het Wisse blok /Wijffelterbroek werd sinds 10 jaar (laatst gehoord in 2016 C. Caris) weer een Blauwborst gehoord/gezien (C. Caris, R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis). Op 29 april 2016 werd al een Blauwborst zingend/baltsend gehoord aan de Raamweiden (R. J.M. Berkhout).

67/. Zwarte roodstaart:

2015: *De eerste Zwarte roodstaart werd gehoord op 3 april 2015 (J. Leurs).*

2015: *Grens Gielkens (1), Kuppens/Houtbroek (1), Kerk Stramproy (1), Horst (1), Savelveld: CPS (1), WG (2),*

De Zwarte roodstaart werd tot op 14 september 2015 gehoord Savelveld/Stramproy en tot 25 oktober 2015 in Molenbeersel dorp.

2016: *De eerste Zwarte roodstaart werd zingend gehoord op 1 april 2016 (J. Leurs).*

68/. Gekraagde roodstaart:

In 2015 werden zeer veel Gekraagde roodstaarten geteld op de Laurabossen met een minimaal van 9 zangposten op 16 mei 2015 (J. Leurs)

De eerste Gekraagde roodstaarten werden op 16 april 2016 op de Tungelerwallen gehoord (J. Leurs). Gekraagde roodstaarten doen het ook zeer goed op het parkachtige Cross More waar in 2016 4-5 koppels geteld werden.

foto Jo Raemen.

Tapuit:

Tapuiten worden elk jaar minder doorgegeven. Op 26 april 2015 werden 5 Tapuiten gezien op de Kettingdijk (H. van der Laar) op 1 mei 2015 werden twee paar Tapuiten opgemerkt op de zandplaten rond de plas van de Kettingdijk (T. van der Heijden) en op de Handgranaatbaan/Laurabossen werd op 26 april 2015 1 Tapuit gezien (A. Haanraats). Tapuiten werden in 2016 waargenomen: 1 op 21 april 2016 aan de Raamweiden (T. Tillemans) en 1 op 22 april 2016 Raamweiden (T. Janssen & T. Tillemans).

Paapje:

Op 24 september 2015 werd een Paapje gezien op de Raamweiden (T. Janssen & de Pensionados). Paapjes werden in 2016 weer vaker waargenomen o.a. 1 op 18 augustus 2016 en 8 september 2016 werden resp. 1 en 2 Paapjes jagend op insecten waargenomen in de ruigtevegetatie aan de Raamweiden (T. Tillemans & J. Leurs). op woensdag 31 augustus 2016, op donderdag 1 september 2016 werden resp. 3 en 2 ex. waargenomen op het agrarische gedeelte aan het Wijffelterbroek (T. Janssen & T. Tillemans) en op 10 september 2016 was nog steeds een Paapje aanwezig langs het fietspad aan het Wijffelterbroek (T. Tillemans) op

10 september 2016 werd nog een ander Paapje jegend gezien aan de Raamweiden, waar hij de toppen van de Canadese fijnstraal gebruikte als uitkijkpost (T. Tillemans & J. Leurs).

69/. Roodborsttapuit:

Op d'en Oetslaag werd op 29 maart 2016 al een eerste Roodborsttapuit zingend gezien (J. Leurs).

70/. Merel:

In september 2016 werd er een opvallende sterfte bij Merels vastgesteld (de eerste gevallen werden gemeld uit Dilsen/Limburg, later volgde de rest van Vlaanderen). Na onderzoek (Natuurhulpcentrum/INBO) werd duidelijk dat het over het Usutu-virus gaat. In Duitsland stierf enkele jaren geleden 1/3 van de totale Merelpopulatie door besmetting met het Usutu-virus. Het virus is afkomstig uit Afrika, het wordt door muggen over gedragen. Doordat het in 2016 tot in oktober erg warm bleef overleefde het virus ook zeer lang.

Kramsvogel:

2015: Net als in 2014 werden tot laat in het voorjaar Kramsvogels gezien aan het Diepven. In het najaar werden de eerste overtrekkende groepen tegen einde oktober gezien. Op 27 oktober 2015 werden 31 ex. gezien te Molenbeersel (J. Leurs).

Koperwiek:

2015: Trek van Koperwerk vond plaats: 7 op 6 januari 2015 in de Krang (B. Cox), op 7 maart 2015 aan het Neerbroek/Stramproyerheide waar 7 ex. werden gezien (J. Leurs), 8 op 14 maart 2015 in de Krang (J. Verhees) en op 28 maart 2015 in het Stramprooierbroek/Stramproyerheide waar 24 ex. werden geteld (J. Leurs & S. Houben). De eerste Koperwieken (5) van het najaar werden pas op 2 december 2015 's morgens gehoord (J. Leurs).

In 2016 was in oktober op koude avonden vooral nachttrek van Koperwiek, Koperwieken werden ook gehoord op 13 en 19 december 2016 te Stramproy (J. Leurs).

Doortrek van Koperwiek.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec
2015	x		x									x
2016										x	x	x

71/. Zanglijster:

Zanglijsters zijn in alle drie de stuifzandgebieden goed vertegenwoordigd. Door het mee inventariseren van deze soort in 2002/03 en 2009 in de Tungelerwallen zien we dat ook de Zanglijster populatie een flinke aantalsvermeerdering laat zien.

Zanglijster	2002/03	2009	2016
Tungelerwallen	3	7	11

72/. Grote lijster:

2015: Een alarmerende Grote lijster aan het Teunevenneke op 28 april 2015 en één alarmerende Grote lijster aan de Houtbroekbeemden op 1 mei 2015. Op 16 mei een Grote lijster met twee jongen op de kettingdijk (J. Leurs)

Grote lijster 2015 – 2020.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Houtbroekbeemden	1	1				
Fluppebuske		1				
Breivin		1				
Tungelerwallen		2				
Altweerderheide		2				
IJzeren Man		1				
Stramproyerheide	1	1				
Wijffelterbroek		2				
Kettingdijk	1	1				
Laurabossen	>3	>1				
Kruispeel	1	1				
Cross More		>1				
Krang	>1	?				
Koots-Moeselpeel		?				
		>15				

Grote lijsters doen het een beetje beter in 2016, in verschillende gebieden waar al jaren geen Grote lijsters meer waren vastgesteld werden zingende Grote lijsters gehoord. 1 Op de Houtbroekbeemden (J. Leurs & P. Vries), 2 op de Tungelerwallen (J. Leurs), 2 op de Altweerderheide (J. Leurs) en 1 op het IJzeren Man gebied (Dassen, Leurs & Weerens). Aan het Wijffelterbroek werden op 3 mei 2016 na vele jaren van afwezigheid eindelijk nog eens twee foeragerende Grote lijsters gezien, ze zochten voedsel op uit productie genomen weijtjes (J. Leurs). Ook aan het Fluppebuske werd een alarmerende Grote lijster gehoord op 5 mei 2016 (J. Leurs & P. Vries).

Cetti's zanger:

Ook de Cetti's zanger is een nieuwe soort voor de Weerter Kempen. Op 14 juli 2016 werd een Cetti's zanger gehoord in de Krang (A. Oosterling). Vermoedelijk gaat het om een doortekker, vermits 15 juli nog net één dag binnen de datumgrenzen valt.

73/. Sprinkhaanzanger:

2015: *Het Wijffelterbroek herbergt één territorium in een jonge brede rietkraag. Op de Kettingdijk waren twee territoria gevestigd in Pitrus/Kale jonker vegetatie. Op 24 juni 2015 werd voor het eerste jaar ook een Sprinkhaanzanger gehoord bij Spikke in een wekje waarin Gewone Witbol en Kale jonkers domineren.*

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stort		1				
Wijffelterbroek		1				
Kettingdijk		3				

74/. Rietzanger:

Op 29 april 2016 werd een Rietzanger mooi binnen de datumgrenzen gehoord op de Raamweiden (J. Bartman). Het bleef bij een enkele waarneming waardoor het vrij waarschijnlijk toch om een doortrekker gaat.

75/. Bosrietzanger:

76/. Kleine karekiet:

De eerste Kleine karekiet werd al op 15 april 2016 gehoord op de CZW (L. Dassen & J. Weerens).

77/. Spotvogel:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stort		2				
Wijffelterbroek		1				
Kettingdijk	1					

Braamsluiper:

2015: *Slechts een voorjaar waarneming (buiten de datumgrenzen) te Molenbeersel 1 km over de grens (J. Leurs).* In 2016 werden twee zingende Braamsluiers door gegeven, beide buiten de datumgrenzen. Een zingende Braamsluiper werd gehoord op de Kettingdijk op 28 april 2016 (W. Vergoossen) en ook aan het Wijffelterbroek werd op 12 juli 2016 een baltsend/zingende Braamsluiper gehoord (A. Oosterling).

78/. Grasmus:

2015: *De eerste Grasmus werd gehoord op 9 april 2015 (J. Leurs).*

De eerste Grasmus in 2016 werd op 19 april 2016 gehoord op de Siëndonk (R. Faassen).

79/. Tuinfluiter:

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

80/. Zwartkop:

2015: *De eerste Zwartkop werd op 6 april 2015 gehoord (J. Leurs & S. Houben).*

De eerste Zwartkop werd op 9 april 2016 gehoord op de Altweerderheide (J. Leurs).

81/. Fluiter:

2015: *Een zingende Fluiter werd opgemerkt in de Tungelerwallen op 28 april 2015 (L. Dassen). Nog één in de Tungelerwallen op 14 mei 2015 (J. Leurs & P. Vries). In de Laurabossen minimaal 7 ex op 16 mei 2015 (J. Leurs). Ook in de Kruispeel werden weer Fluiters gehoord.* De eerste Fluiter werd gehoord op 2 mei 2016 in de Tungelerwallen, tevens een territorium.

Bergfluiter:

Op 27 april 2015 werd een nieuwe soort voor de Weerter Kempen vastgesteld. In de Krang werd een Bergfluiter gehoord (J. Boeren).

82/. Tjif tjaf:

De eerste Tjif tjaf werd op zaterdag 26 maart 2016 op de Altweerderheide gehoord (J. Leurs).

83/. Fitis:

2015: *De eerste Fitis werd gehoord op 28 maart 2015 (J. Leurs: Stramprooierbroek/Stramproyerheide).*

De eerste Fitis werd op 2 april 2016 aan de Tungelerwallen gehoord (J. Leurs).

84/. Goudhaan:

Populatiedynamiek van het Goudhaantje op de Tungelerwallen (1992-2016)

	1992	1995/96	1998	2002/03	2006	2009	2016
Goudhaantje	?	?	?	27	?	15	28

Vuurgoudhaantje:

De enige waarneming van een Vuurgoudhaantje werd doorgegeven op 6 januari 2015, het ging over twee ex. die opgemerkt werden in de Krang (B. Cox).

85/. Grauwe vliegenvanger:

In 2015 en 2016 werden zeer weinig Grauwe vliegenvangers doorgegeven.

2015: *Kettingdijk (1): op 2 juli 2015 (A. van Rijn).*

2016: Altweerderheide (1), Kettingdijk (1) en Wijffelterbroek (1).

86/. Bonte vliegenvanger:

Nog steeds concentreert het bolwerk van Bonte vliegenvanger zich in het noordwesten van de Weerter Kempen. IJzeren Man (9), Cross More (4-5), Altweerderheide (3), Tungelerwallen (1), Kettingdijk (1), Wijffelterbroek (1), Graus (1) en voor het eerst na tientallen jaren van afwezigheid terug in de Krang (1). Op 8 juni 2016 werd een op een Gaai alarmerend mannetje met jongen opgemerkt bij Puine (R. Faassen & J. Leurs).

87/. Staartmees:

De Staartmees blijft de zeldzaamste mees in de stuifzandgebieden. Op de Tungelerwallen laat ze gedurende 15 jaar een fluctuerend stabiele populatie zien.

Tungelerwallen	2002/03	2009	2016
----------------	---------	------	------

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Startmees	8	10	6
-----------	---	----	---

88/. Matkop:

Populatiedynamiek van de Matkop over 24 jaar in de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen.

Matkop	1992	2002/03	2006	2009	2016
Tungelerwallen	17	9	7	12	10
Altweerderheide	11	?	5	?	1
IJzeren Man	4	?	2	?	5
totaal	32		14		16

89/. Kuifmees:

Populatiedynamiek van de Kuifmees op de Tungelerwallen (1992-2016)

	1992	2002/03	2006	2009	2016
Kuifmees	31	24	16	23	43

90/. Zwarte mees:

Populatiedynamiek van de Zwarte mees op de Tungelerwallen (1992-2016)

	1992	2002/03	2006	2009	2016
Zwarte mees	17	11	15	9	18

91/. Pimpelmees:

92/. Koolmees:

93/. Boomklever:

In slechts een van de onderzochte stuifzandgebieden, de Altweerderheide werden 24 jaar geleden Boomklevers opgetekend (van Noorden 1992). Voor een soort die houdt van oud zwaar loofhout en bovendien ook nog holenbroeder is zet de Boomklever in de onderzochte stuifzand gebieden met overwegend naaldhout een opvallende positieve populatiedynamiek neer. Tot 2016 zet de opmars van de Boomklever nog steeds door, ten opzichte van 1992 is de populatie vier keer groter geworden.

Populatiedynamiek van de Boomklever over 24 jaar in de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen.

Boomklever	1992	2002/03	2006	2009	2016
Tungelerwallen	0	2	5	6	10
Altweerderheide	1	?	2	?	12
IJzeren Man	0	?	4	?	16
totaal	1	?	11	?	38

94/. Boomkruiper:

Ruim 24 jaar geleden (1992 van Noorden) was de Boomkruiper met ruim 40 territoria in de stuifzandgebieden al geen zeldzame verschijning. Tegenwoordig heeft de populatie zich verdubbeld. Net als bij de Boomklever profiteert de Boomkruiper van het ouder worden van de bossen, waardoor meer nestgelegenheid en dood hout om in te foerageren aanwezig is.

Populatiedynamiek van de Boomkruiper over 25 jaar in de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen.

Boomkruiper	1992	2002/03	2006	2009	2016
Tungelerwallen	12	13	22	9	47
Altweerderheide	15	?	17	?	37
IJzeren Man	13	?	10	?	38
totaal	40	?	49	?	122

95/. Wielewaal:

De eerste Wielewaal werd op 7 mei 2016 gehoord op de Altweerderheide (J. Leurs).

Klapekster:

Klapeksters werden in 2015 en 2016 voornamelijk op de Handgranaatbaan in de laurabossen gezien. 1 op 1 januari 2015 (J. Bijleveld), 1 op 12 en 22 december 2015 (R. Vleeshouwers), 1 op 13 februari 2016 (R. Verheijen), 1 op 29 maart 2016 (R. Verrijt), 1 op 3 april 2016 (J. Verhees) en 1 op de Kettingdijk op 28 december 2016 (F. Verstraeten).

96/. Gaai:

Opvallende Gaaiertrek was er de hele dag op zondag 8 maart 2015 oa. aan de Dijkerpeel waar 5 ex. overtrokken (J. Leurs & P. Vries) de Stramproyerheide en het Fluppebuske (Th. Kuppens) en op 5 april 7 ex. aan het Mariahof (J. Leurs & P. Vries). Wederom op 20 september 2015 veel Gaaiertrek. Gaaien werden ook in 2016 meermaals binnen de dorpen aangetroffen. 1-2 in Stramproy/dorp (J. Leurs) en 1 aan de Schans/Stramproy (J. Leurs).

97/. Ekster:

98/. Kauw:

In 2016 werd de populatie Kauwen van de Weerter Kempen voor de tweede keer in kaart gebracht, waarbij geen grote veranderingen werden vastgesteld. Opvallend is het uitzwermen van de populatie naar de buiten gebieden. Zo werden in 2016 op het Savelveld/Stramproy 5 paren geteld tegen 1 paar in 2015. De agressievere Kauwen verdrongen er minimaal drie Holenduiven uit hun broedplaatsen waarna ze hun holen innamen. In één hol had in 2014 zelfs succesvol een Torenvalk gebroed. Een andere Holenduif broedde al minimaal 25 jaar op dezelfde plaats maar moest in 2016 de duimen leggen voor een opdringerige Kauw. Als vroeg in maart nemen de Kauwen hun schoorstenen in waar ze dan steeds met hun tweetjes op zitten of toch in de nabijheid foerageren. Vanaf begin april beginnen ze met het slepen van nestmateriaal, bijna altijd kleine takjes. O.a. op 9 april 2016 Altweerderheide, 12 april 2015 Savelveld/Stramproy en Stramproy/dorp (J. Leurs).

Weert-Weert/zuid: 350-400, Stramproy: Tungelroy: Swartbroek: Altweerderheide: Halder: Molenbeersel: 150-200.

Roek:

Historisch worden zeer weinig gegevens van Roeken doorgegeven. Op 22 december 2016 vlogen 29 Roeken luid roepend over de Raamweiden, west oost (J. Leurs) en op 27 december 2016 foerageerden een 25 tal Roeken in Stramproy (J. Leurs & P. Vries). Ondanks het in 2015 en 2016 vernietigen van verschillende nestbossen (kappen van Populieren) in Bree en Bocholt

(B) waardoor de Roeken kolonies verloren gingen werden er niet meer Roeken gezien in de Weerter Kempen.

Raaf:

Het blijft nog steeds wachten op een waarneming van Raaf in de Weerter Kempen of het er aan grenzende Stramprooierbroek. In 2015 was er een geslaagd broedgeval op de Hamert/ Nationaal Park de Maasduinen. In 2016 werd een broedgeval doorgegeven op het Nationale Park de Meinweg. In de regio Vaals worden in 2016 regelmatig Raven opgemerkt, mogelijk verkenners (M. Berlijn).

99/. Zwarte kraai:

2015: Op mooie zonnige januari dagen in 2015 vechten Zwarte kraaien al verbaal grensgeschillen uit. In de eerste dagen van april worden de nesten gemaakt en dat gaat snel op twee dagen is het nest klaar beide geslachten brengen nestmateriaal aan. Het valt wel op dat telkens dezelfde vogel op het nest verblijft terwijl de andere er rond in de boomkruin zit. Op 17 april 2015 dus drie dagen nadat het nest klaar was zit de kraai op haar nest. Er vlogen twee jongen uit die rond het nest bleven draaien tot begin december. Daarna werd het koppel weer territoriaal, waarbij een kraai steeds zeer kort bij het nest bleef, het verenkleed poetsend of zomaar zittend de andere vloog er luid roepend rond of zat in een boomtop altijd in de buurt van het nest. Bij Spikke bevond zich einde mei 2015 al een groep van >150 Zwarte kraaien op de pas gemaakte Raaigrasakkers. Op mooie winterdagen wordt het nest van vorig jaar gecontroleerd. Het koppel Zwarte kraai is vanaf november 2015 altijd in de buurt van het nest te vinden. Op 31 maart 2016 werd het koppel gezien met mos in de snavel waarmee het nest gestoffeerd werd. Het vrouwtje ging op het nest zitten het mannetje gaf het mos aan. Op 19 april 2016 zat het vrouwtje (??) op de nest. Eind september werden hun nestplaatsen luid roepend verdedigd tegen te opdringerige ander kraaien. Aan de Raamweiden pleistert dan al een groep van ongeveer 55 ex. Vanaf begin november is er dagelijks activiteit in de nabijheid van het nest. Roepen uit de top van een boom, maar vaker nog gewoon foerageren op de grond. Als de vogel dan weg vliegt wordt er eerst een soort buiging gemaakt. Op 9 december 2016 werd het nest geïnspecteerd.

100/. Spreeuw:

101/. Huismus:

102/. Ringmus:

Nadat er in 2013/14 speciaal aandacht werd besteed aan het zoeken naar de populatie Ringmus in de Weerter Kempen blijkt de gevonden populatie klein maar toch stabiel te zijn. *In 2015 worden voornamelijk waarnemingen uit de Krang doorgegeven, waar 7 Ringmussen werden gezien op 17 februari 2015 (J. Verhees) en 4 op 24 augustus 2015 (E. Reinstra).*

Aan het dierenasiel langs de Pruiskesweg werden in april 2016 en op 21 mei 2016 een paar Ringmussen opgemerkt (L. Dassen en J. Leurs). Einde juni 2016 werd het paar gezien met jongen (T. Tillemans). In september pleisterde er even een groepje van wel 50 Ringmussen (T. Tillemans).

103/. Vink:

Uit de broedvogelinventarisaties van 2016 in de stuifzandgebieden van de Weerter Kempen (Beinsberger, Broens, Dassen, Kunnen, Leurs & Weerens) blijkt dat de Vink flink vooruit gaat in de naaldbestanden. In het kleinschalige landschap worden in 2016 zelfs tot drie keer meer territoria geteld dan ruim 15 jaar geleden.

Keep:

Het is ongelooflijk hoe weinig Kepen doorgegeven worden, in 2015: 1 op 10 oktober 2015 in de Krang (J. Verhees) en 1 op 26 oktober 2015 in de Laurabossen (D. Eykmans).

104/. Groenling:

105/. Putter:

2015: Op 28 maart 2015 een zingende Putter op de Stramproyerheide/Aa beek bij Kuulkes (J. Leurs) en een koppel bij Koelen/Stramproyerheide (S. Houben). Een nieuwe Putter aan de Driehoeksweg midden in de Well op 29 april 2015 (L Dassen). Minimaal twee koppels aan de Lieëg Hei (Stramproyerheide) op 28 mei 2015 (J. Leurs). Moeselpeel minimaal 3 koppels (C. Caris), Spikke één koppel met jongen (J. leurs), Kettingdijk ook minimaal één koppel met jongen (15 juli 2015 C. Caris & J. Leurs).

De Putter blijft ook in 2016 zijn grenzen verleggen. Nadat er in 2015 twee Putters bij Breukelkes tegen het Stramprooierbroek aan werden gekarteerd waren er in 2016 twee nieuwe plaatsen waar koppels Putters zingend werden gehoord. Eén koppel bij Breukelkes, een bij Pleunis op de Stramproyergrensweg (Th. Kuppens) en één koppel nabij Broekmolen (R. Faassen). Beide zongen uit een zomereiken bomenrij. Wijffelterbroek 2 zangposten. In Stramproy dorp echter kon in 2016 maar een koppel Putter vastgesteld worden, er werd divers keren gezongen uit de grote bomen aan de Zaal (L. Dassen). Aan de Tungelerwallen en de Altweerderheide werden ook telkens een territorium vastgesteld beide werd gezongen uit een zomereiken bomenrij (J. Leurs).

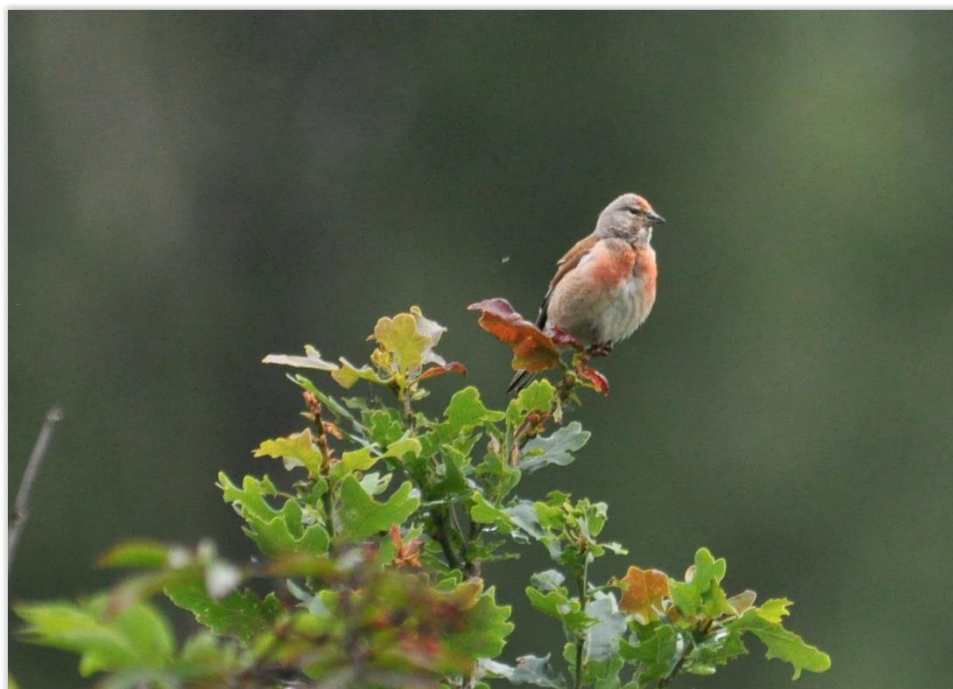
Sijs:

2015: 10 op 27 januari 2015 aan de Moeselpeel (C. Gabriels), 30 in de Krang op 8 februari 2015 (J. Verhees), 2 op 10 en op 16 juli 2015 op de Kettingdijk (W. Vercruysse), 70 aan het Wijffelterbroek op 19 september 2015 (F. Neijts), 5 op 24 september 2015 op de Stramproyerheide (Pensionados) en 7 op 26 oktober 2015 aan de Laurabossen (D. Eykmans).

Barmsijs:

In de Krang werd 1 Barmsijs gehoord op 8 februari 2015 (J. Verhees). Barmsijsjes (6-7) werden gehoord op 10 oktober 2016 aan het Wijffelterbroek (J. Leurs & F. Smit) en 5 op 25 oktober 2016 in de Kruispeel (P. Lemmens & R. Olde Wolbers).

106/. Kneu:

2015: Eén overvliegende Kneu aan het Wisbroek op 28 april 2015, één koppel Kneu aan het Brandven op 29 april 2015 en één koppel aan de Houtbroekbeemden op 1 mei 2015 en niog een ander op 16 juni 2015 aan het grenskantoor (J. Leurs). Minimaal twee koppels aan de Lieëg Hei (Stramproyerheide) op 28 mei 2015 (J. Leurs).

Kneus werden in 2015 steeds vaker opgegeven die trend zette in 2016 stevig voort. Al vroeg in april werden er zingende exemplaren gehoord aan de Altweerderheide (1 op 9 april 2016, J. Leurs) en op de CZW (). Aan de rand van het Breivin (1 op 11 april 2016, L. Dassen), op het Breivin zelf werden op 12 april 2016 minimaal 4 koppels gezien (J. Leurs). Op 5 mei waren er dat zeker 5 koppels (J. Leurs & P. Vries). Wijffelterbroek 2 paar, Raamweiden 1 paar, Kettingdijk 1-2 paar, Puine 1-2 paar. In de Krang gaat het over minimaal 1 paar (J. Verhees) en op het stort werden twee paar Kneu met jongen gezien (C. Caris, R. Faassen, J. Leurs, S. Pleunis & F. Smit).

Kruisbek:

In 2015 werden Kruisbekken doorgegeven op de Kettingdijk: 1 op 22 maart 2015 (J. Verhees), en 2 op 6 juli 2015 (H. van de Laar). Kruisbekken werden in 2016 waargenomen op de IJzeren Man waar op 3 juli 2016 zes Kruisbekken overvlogen (J.J. Bakhuizen), 3 in de Kruispeel op 24 september 2016 (F. Meeuwissen), 2 in de Laurabossen op 6 juli 2016 (H. van Laar) en 15 in de Krang op 23 oktober 2016 (J. Verhees).

Populatiedynamiek van de Kruisbek op de Tungelerwallen (1992-2016)

	1992	1995/96	1998	2002/03	2006	2009	2016
Kruisbek	0	0	1	0-4	0	0	0

107/. Goudvink:

Goudvinken zijn ook aan een opmars bezig, ze worden steeds vaker gehoord en ook in enkele gebieden werd de Goudvink als nieuwe broedvogel vastgesteld.

Populatiedynamiek van de Goudvink op de Tungelerwallen (1992-2016)

	1992	1995/96	1998	2002/03	2006	2009	2016
Goudvink	X	0	0	0	0	1	1

In 2015 werden Goudvinken doorgegeven in de Krang: 1 op 14 maart 2015 (J. Verhees), op de Wijffelterbroek: 2 zingend op 8 mei 2015 (F. Neijts) en op de Kettingdijk: 1 op 27 mei 2015 en 1 op 16 juli 2015 (W. Vercruyssen). Goudvinken werden gehoord op het IJzeren Man gebied: 1 op 8 april 2016 (L. Dassen & J. Weerens), Altweerderheide: 1 op 9 april 2016 (J. Leurs), Tungelerwallen: 1 op 16 april 2016 (J. Leurs).

Goudvink	2009/14	2016	2017	2018	2019	2020
Wijffelterbroek	0-1	2				
Kettingdijk	0-1					
Laurabossen	1-2	>1				
IJzeren Man	0	1				
Altweerderheide	0	1				
Tungelerwallen	1	1				
Areven	1					
Stramproyerheide	1					
Krang	5					
Ellburg	1-2					

108./ Appelvink:

Appelvinken zijn aan een opmars bezig in Limburg, dat zien we ook in de Weerter Kempen, al gaat het zeer langzaam. De Appelvink blijft een moeilijk waar te nemen soort, getuige het sobere aantal waarnemingen dat door gegeven werd. *In 2015 gaat het over de volgende waarnemingen: 1 op de Raamweiden op 9 mei 2015 (J. Verhees), op de Kettingdijk 2 op 15 juli 2015 (W. Vercruyssen), in de Krang: 1 op 19 februari 2015 (J.J. Bakhuizen), 1 op 14 maart 2015 (J., A. & A. Verhees), 2 baltsend op 2 mei 2015 (J. Verhees), 1 op 11 juni 2015 (A. Van Stipdonk), en 1 op 8 juli 2015 (J. Verhees). Eén op 2 april 2016 Tungelerwallen (J. Leurs), 2 op 21 mei 2016 over vliegend in Molenbeersel (J. Leurs) en 1 op 10 september 2016 boven de Raamweiden (J. Verhees) en 1 foeragerend op Beukenootjes in de tuin van J. Leurs op 10 december 2016 (J. Leurs & P. Vries).*

109/. Geelgors:

110/. Rietgors:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
d'en Oetslaag	2	3				
Kettingdijk	5	7				
Wijffelterbroek	3	2				
Puine	1	2				

Aan het Kwoaj Gaat overwinterde een groep van minimaal 10 Rietgorzen, het merendeel bestond uit vrouwtjes. Net zoals in 2015 werden ook in 2016 twee zangposten van Rietgors genoteerd op d'en Oetslaag (J. leurs). Op de Kettingdijk gaat het over 5 territoria, waarvan een in Pitrusvegetatie (J. Leurs).

31 mei 2016: Bever, zwemmend op de grote plas van de Kettingdijk (R. Faassen, J. Leurs & S. Pleunis)

23 mei 2016: Steenmarter 1 dood aan de grens Molenbeersel/Stramproy (J. Leurs).

30 mei 2016: Eekhoorn 1 dood aan de grens Molenbeersel/Stramproy (J. Leurs).

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Niet broedvogels van de Weerter Kempen in de periode 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Geoorde fuut		X				
Aalscholver	X	X				
Grote zilverreiger	X	X				
Ooievaar	X	X				
Zwarte ooievaar	X	X				
Heilige ibis	X					
Lepelaar	X	X				
Toendrarietgans	X	X				
Kolgans	X	X				
Brandgans	X	X				
Casarca		X				
Bergeend	X	X				
Smient	X	X				
Wintertaling	X	X				
Pijlstaart		X				
Zomertaling		X				
Slobeend		X				
Grote zaagbek	X	X				
Zwarte wouw		X				
Rode wouw	X	X				
Bruine kiekendief		X				
Blauwe kiekendief	X	X				
Grauwe kiekendief		X				
Visarend		X				
Smelleken		X				
Kraanvogel	X	X				
Bontbekplevier		X				
Bonte strandloper	X	X				
Krombekstrandloper		X				
Kemphaan		X				
Watersnip	X	X				
Tureluur	X	X				
Groenpootruiter	X	X				
Zwarte ruiter	X	X				
Bosruiter	X	X				
Witgatje	X	X				
Oeverloper	X	X				
Zwartkopmeeuw						
Kokmeeuw	X	X				
Stormmeeuw	X	X				
Zilvermeeuw		X				
Kleine mantelmeeuw	X	X				
Grote mantelmeeuw	X					
Visdiefje	X					
Oehoe	X					

Vogelwerkgroep Weerter Kempen 2015-2016

Velduil		X				
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hop	X	X				
Draaihals	X	X				
Middelste bonte specht	X					
Waterpieper	X	X				
Roodkeelpieper		X				
Noordse gele kwikstaart		X				
Paapje	X	X				
Tapuit	X	X				
Beflijster						
Kramsvogel	X	X				
Koperwiek	X	X				
Cetti's zanger		X				
Rietzanger		X				
Braamsluiper		X				
Bergfluitier	X					
Vuurgoudhaan						
Grauwe klauwier						
Klapekster	X	X				
Roek	X	X				
Keep						
Sijs	X					
Kleine barmsijs	X	X				
Kruisbek	X	X				

Literatuur:

De wereld populatie van enkele wadvogels werd uit de Ecologische atlas van de Nederlandse wadvogels J. van de Kam, B. Ens, Th. Piersma en L. Zwarts (1999) gehaald.

Johan Leurs
Smeetsstraat 36
3640 Molenbeersel/Kinrooi.

Johan.leurs@telenet.be